

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 ROKU
I ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2018 ROKU DO 31 GRUDNIA 2018 ROKU
SPORZĄDZONE WEDŁUG
MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
PRZYJĘTYCH PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	3
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	35
Skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych	36
Skonsolidowany bilans	37
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	39
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	40
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	42

1.1 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BIOTON S.A. NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018 R. WRAZ Z DANymi PORÓWNAWCZYMI NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 R. PRZYGOTOWANE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ W WERSJI ZATWIERDZONEJ PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ.

WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ BIOTON S.A.

1.1.1. Informacje o jednostce dominującej

BIOTON Spółka Akcyjna (Spółka) z siedzibą w Warszawie, ul. Starościńska 5, zarejestrowana jest pod numerem 0000214072 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Podstawowym przedmiotem działalności BIOTON S.A. jest produkcja leków i preparatów farmaceutycznych oraz produkcja substancji farmaceutycznych.

1.1.2 Okresy, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównawcze dane finansowe

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 r. wraz z danymi porównawczymi na dzień 31 grudnia 2017 r. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje okres obrotowy od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Porównawczy okres obrotowy obejmuje dane finansowe za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki BIOTON w dniu 30 kwietnia 2019 r.

1.1.3 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej BIOTON S.A.

Skład Zarządu BIOTON S.A.:

- Pan Robert Neymann (Prezes Zarządu)
- Pan Marek Dziki (Członek Zarządu do 18 lutego 2019 r.),
- Pan Bogusław Kociński (Członek Zarządu do 26 kwietnia 2019 r.),
- Pan Adam Polonek (Członek Zarządu).

W dniu 18 lutego 2019 r. Pan Marek Dziki złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu. Powodem rezygnacji były przyczyny osobiste.

W dniu 26 kwietnia 2019 r. Pan Bogusław Kociński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu. Powodem rezygnacji były przyczyny osobiste.

Aktualny skład Rady Nadzorczej BIOTON S.A.:

- Pan Jubo Liu (Przewodniczący Rady Nadzorczej);
- Pan Dariusz Trzeciak (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej spełniający kryteria, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 Statutu Spółki);
- Pan Vaidyanathan Viswanath (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej);
- Pan Mark Ming-Tso Chiang (Członek Rady Nadzorczej);
- Pan Qi Bo (Członek Rady Nadzorczej);
- Pan Gary He (Członek Rady Nadzorczej).

Poniżej historia zmian w składzie Rady Nadzorczej od 1 stycznia 2018 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego.

Stan na 1 stycznia 2018 r.:

- Pan Jubo Liu (Przewodniczący Rady Nadzorczej);
- Pan Dariusz Trzeciak (Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej spełniający kryteria, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 - 4 Statutu Spółki);

- Pan Vaidyanathan Viswanath (Członek Rady Nadzorczej);
- Pan Mark Ming-Tso Chiang (Członek Rady Nadzorczej);
- Pan Paweł Borowy (Członek Rady Nadzorczej);
- Pan Qi Bo (Członek Rady Nadzorczej);
- Pan Gary He (Członek Rady Nadzorczej).

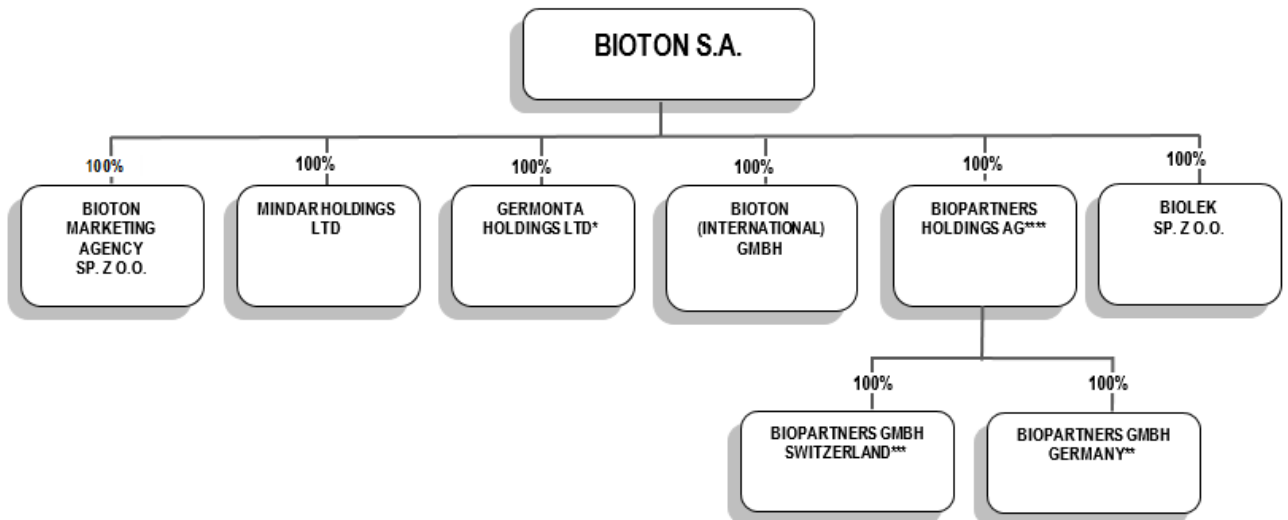
W dniu 22 marca 2018 r. Rada Nadzorcza wybrała Pana Vaidyanathan Viswanath do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

W dniu 5 listopada 2018 r. Rada Nadzorcza otrzymała od Pana Pawła Borowego rezygnację ze sprawowania funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki od dnia 5 listopada 2018 r.

1.1.4 Informacje o Grupie Kapitałowej

Struktura własnościowa Grupy BIOTON S.A. 31 grudnia 2018 r. przedstawia się następująco:

31.12.2018

* W dniu 14 grudnia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Germonta Holdings Ltd przyjęło uchwałę o likwidacji firmy.

** Zarząd Biopartners GmbH Germany podjął uchwałę o likwidacji firmy w dniu 8 listopada 2018 r.

*** W dniu 12 marca 2019 r. spółka Biopartners GmbH Switzerland złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości.

**** W dniu 13 marca 2019 r. spółka Biopartners Holdings AG złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości.

(a) Spółki zależne bezpośrednio od BIOTON S.A.

BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.

Spółka BIOTON S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o., które uprawniają do wykonywania 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. W dniu 11 kwietnia 2012 r. spółka zmieniła nazwę z BIOTON Trade Sp. z o.o. na BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. w dniu 1 lipca 1998 r.

Informacje ogólne o BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.:

Firma i forma prawna: BIOTON MARKETING AGENCY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
(poprzednio BIOTON Trade Sp. z o.o.)

Siedziba i adres: ul. Poznańska 12, Macierzysz, 05-850 Ożarów Mazowiecki

Przedmiot działalności: Działalność reklamowa

Biopartners Holdings AG

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100 % akcji w kapitale zakładowym spółki Biopartners Holdings AG, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka BIOTON S.A. objęła kontrolę nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r. W dniu 13 marca 2019 r. spółka Biopartners Holdings AG złożyła wnioski o ogłoszenie upadłości.

Informacje ogólne o Biopartners Holdings AG:

Firma i forma prawna: Biopartners Holdings AG

Siedziba i adres: Lindenstrasse 10, 6340, Baar, Szwajcaria

Przedmiot działalności: W 2018 r. spółka nie prowadziła działalności operacyjnej.

Mindar Holdings Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Mindar Holdings Ltd, które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Nabycie udziałów spółki Mindar oraz objęcie kontroli nastąpiło w dniu 30 marca 2006 r.

Informacje ogólne o Mindar Holdings Ltd:

Firma i forma prawna:	Mindar Holdings Limited
Siedziba i adres:	2-4 Arch.Makarios III Avenue. Capital Center, 9 piętro, 1065 Nikosia, Cypr
Przedmiot działalności:	Usługi doradcze, zarządzanie spółkami.

Germonta Holdings Ltd

Spółka BIOTON S.A. jest właścicielem 100% akcji w kapitale zakładowym spółki Germonta Holdings Ltd., które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Nabycie udziałów spółki Germonta Holdings Ltd. oraz objęcie kontroli nastąpiło w dniu 29 grudnia 2006 r. W dniu 14 grudnia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Germonta Holdings Ltd. przyjęło uchwałę o likwidacji spółki. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania likwidacja nie została zakończona.

Informacje ogólne o Germonta Holdings Ltd:

Firma i forma prawna:	Germonta Holdings Limited
Siedziba i adres:	2-4 Arch.Makarios III Avenue. Capital Center, 9 piętro, 1065 Nikosia, Cypr
Przedmiot działalności:	Usługi doradcze, zarządzanie spółkami.

BIOLEK Sp. z o.o.

Spółka BIOTON S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOLEK Sp. z o.o., co uprawnia do wykonywania 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką BIOLEK Sp. z o.o. w dniu 19 października 2011 r.

Informacje ogólne o BIOLEK Sp. z o.o.:

Firma i forma prawna:	BIOLEK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba i adres:	Macierzysz, ul. Poznańska 12, 05-850 Ożarów Mazowiecki
Przedmiot działalności:	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych.

BIOTON International GmbH

Spółka BIOTON S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki BIOTON International GmbH, co uprawnia do wykonywania 100% głosów na zgromadzeniu wspólników tej spółki. Do dnia 18 września 2018 r. spółka Germona Holdings Limited była właścicielem 100% akcji w spółce BIOTON International GmbH. Przeniesienie udziałów nastąpiło w wyniku podpisania między BIOTON S.A. i Germona Holdings Limited umowy przeniesienia udziałów spółki BIOTON International GmbH.

Informacje ogólne o BIOTON International GmbH:

Firma i forma prawna:	BIOTON International GmbH
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340 Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Posiadanie praw do rejestracji, dystrybucji i sprzedaży oraz wybranych praw własności intelektualnej.

(b) Spółki zależne pośrednio poprzez Biopartners Holdings AG

Biopartners GmbH (Szwajcaria) w dniu 12 marca 2019 r. oraz Biopartners Holdings AG w dniu 13 marca 2019 r. złożyły wnioski o ogłoszenie upadłości. Procedura upadłościowa rozpoczęła się w dniu 21 marca 2019 r. Spółki zostały umieszczone w rejestrze handlowym jako „w likwidacji”. Spółki nie mają możliwości prowadzenia działalności gospodarczej i nie mają dostępu do kont bankowych.

Szacuje się, że całe postępowanie upadłościowe zajmie ok. siedmiu miesięcy dla obu firm, ponieważ Spółki nie posiadają aktywów.

W następstwie zakończenia postępowania upadłościowego spółki zostaną usunięte z rejestru handlowego.

Biopartners GmbH (Szwajcaria)

Spółka Biopartners Holdings AG jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Biopartners GmbH (Switzerland), które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Biopartners GmbH (Szwajcaria) w wyniku uzyskania kontroli nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r.

Informacje ogólne Biopartners GmbH (Szwajcaria):

Firma i forma prawna:	Biopartners GmbH (Szwajcaria)
Siedziba i adres:	Lindenstrasse 10, 6340, Baar, Szwajcaria
Przedmiot działalności:	Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

Biopartners GmbH (Niemcy)

Spółka Biopartners Holdings AG jest właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki Biopartners GmbH (Niemcy), które uprawniają do 100% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką Biopartners GmbH (Niemcy) w wyniku uzyskania kontroli nad spółką Biopartners Holdings AG w dniu 9 marca 2007 r. W dniu 8 listopada 2018 r. zarząd GmbH (Niemcy) podjął uchwałę o likwidacji firmy. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania likwidacja spółki Biopartners GmbH (Niemcy) nie została zakończona.

Informacje ogólne Biopartners GmbH (Niemcy):

Firma i forma prawna: Biopartners GmbH (Niemcy)
Siedziba i adres: Kaiserpassage 11, D-72764 Reutlingen, Niemcy
Przedmiot działalności: Rozwój, produkcja i sprzedaż produktów leczniczych.

(c) Grupa SciGen Ltd - spółki sprzedane w 2018 r. patrz również noty 7, 15 i 36

SciGen Ltd

Spółka BIOTON S.A. była do 30 czerwca 2018 r. właścicielem 95,57 % akcji w kapitale zakładowym spółki SciGen Ltd, które uprawniały do 95,57% głosów na walnym zgromadzeniu tej spółki. Spółka BIOTON S.A. uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r. W dniu 15 maja 2018 r. Zarząd powziął uchwałę o sprzedaży wszystkich posiadanych akcji SciGen Ltd oraz zawarł umowę inwestycyjną z Yifan International Pharmaceutical Co., Ltd. Sprzedaż została zrealizowana w trybie wezwania na zakup wszystkich akcji SciGen, ogłoszonego przez Inwestora. W dniu 3 lipca 2018 r. Yifan International Pharmaceutical Co., Ltd. uzyskał ostatnią niezbędną zgodę regulacyjną wskazaną w Umowie Inwestycyjnej, tym samym spełniony został ostatni z warunków zawieszających, po którym nastąpiły techniczne kroki wynikające z procedury wezwania na akcje SciGen Ltd. Uznano, że utrata kontroli nad SciGen Ltd. nastąpiła 30 czerwca 2018 r. i transakcja została ujęta na ten dzień.

SciGen Australia PTY Ltd

Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Australia PTY Ltd w wyniku uzyskania kontroli nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r. W związku ze sprzedażą wszystkich udziałów w spółce SciGen Ltd na dzień 30 czerwca 2018 Grupa BIOTON S.A. utraciła kontrolę nad spółką SciGen Australia PTY Ltd.

SciGen Korea Ltd

Grupa BIOTON uzyskała kontrolę nad spółką SciGen Korea Ltd w wyniku uzyskania kontroli nad spółką SciGen Ltd w dniu 20 marca 2006 r. W związku ze sprzedażą wszystkich udziałów w spółce SciGen Ltd na dzień 30 czerwca 2018 Grupa BIOTON S.A. utraciła kontrolę nad spółką SciGen Korea Ltd.

SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd

Spółka została założona w dniu 6 czerwca 2006 r. i z tą samą datą została objęta kontrolą przez Grupę BIOTON. W związku ze sprzedażą wszystkich udziałów w spółce SciGen Ltd na dzień 30 czerwca 2018 r. Grupa BIOTON S.A. utraciła kontrolę nad spółką SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd.

1.1.5 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 roku poz. 395, tekst jednolity z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi.

Z dniem 1 stycznia 2005 r. nowelizacja ustawy o rachunkowości (art. 45 ust. 1a-1c ustawy o rachunkowości) nałożyła na Grupę obowiązek sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską. Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, biorąc pod uwagę proces adaptacji MSSF przez Unię Europejską, nie występują różnice w zakresie zasad rachunkowości przyjętych przez Grupę zgodnie z MSSF a MSSF, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów i interpretacji, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską lub przewidziane do zatwierdzenia w najbliższej przyszłości, a które wejdą w życie po dniu bilansowym.

(a) Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Grupy w 2018 roku

Następujące nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, które zostały zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2018 rok:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

MSSF 9 zastępuje MSR 39 i obowiązuje do okresów rocznych rozpoczynających się od dnia 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów. MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

W sprawozdaniu za rok 2018 Grupa po raz pierwszy zastosowała MSSF 9, bez korygowania danych porównawczych, co oznacza, że dane za rok 2017 oraz 2018 nie są ze sobą porównywalne ponieważ zostały sporządzone przy zastosowaniu różnych zasad rachunkowości Ujawnienia oraz wpływ na sprawozdanie finansowe opisane w nocie 41. Grupa ujawniła szczegółowe informacje dotyczące wpływu zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy w rocznym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r. Nie występują różnice w zakresie prezentowanej wyceny pomiędzy ostatnim rocznym sprawozdaniem finansowym a sprawozdaniem za bieżący rok, w którym po raz pierwszy zastosowano MSSF 9. W związku z tym Grupa uznała wpływ MSSF 9 na sprawozdanie finansowe za niematerialny.

- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”**

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zastępuje MSR 18 i MSR 11 oraz odpowiednie interpretacje. Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

- **Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”**

Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

W sprawozdaniu za rok 2018 Grupa po raz pierwszy zastosowała MSSF 15, ujawnienia oraz wpływ na sprawozdanie finansowe opisano w nocie 41.

- **KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe**

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.

(b) Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących zmian standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 16 „Leasing”**

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Spółka zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r., ujawnienia oraz wpływ na sprawozdanie finansowe opisane w notcie 41.

- **KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego**

KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r. Grupa przeanalizowała pozycje podatku odroczonego, zastosowanie standardu na dzień 1 stycznia 2019 r. nie wpłynęło na sprawozdanie finansowe.

- **MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”**

Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami, ale nie oczekuje się, że będą miały znaczący wpływ na przygotowanie sprawozdań finansowych. Zmiana jest obowiązkowa dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

1.1.6 Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

(a) Podstawa sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w walucie złoty polski (zł), która jest walutą funkcjonalną jednostki dominującej BIOTON S.A. oraz spółek zależnych BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. i BIOLEK Sp. z o.o. Walutą funkcjonalną spółek zależnych Biopartners Holdings AG, Mindar Holdings Ltd oraz Germona Holdings Ltd jest dolar amerykański (USD). Walutą funkcjonalną spółek zależnych Biopartners GmbH (Szwajcaria), Biopartners GmbH (Niemcy) oraz BIOTON International GmbH jest euro (EUR).

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy BIOTON S.A. sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. obejmuje sprawozdania finansowe następujących jednostek zależnych:

- jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe Spółki BIOTON S.A. obejmujące okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. (jednostka dominująca);
- jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe spółki BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o., gdzie Spółka BIOTON S.A. posiada 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.;
- jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki BIOLEK Sp. z o.o., gdzie Spółka BIOTON S.A. posiada 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.;
- skonsolidowane śródroczne sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej SciGen Ltd, gdzie Spółka BIOTON S.A. posiadała 95,57% kapitału zakładowego spółki SciGen Ltd oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia utraty kontroli nad spółką SciGen Ltd, tj. 30 czerwca 2018 r. Skonsolidowane śródroczne sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej SciGen Ltd obejmuje następujące spółki zależne: SciGen Australia PTY Ltd (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ), SciGen Korea Ltd (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ) oraz SciGen (Beijing) Biotechnology Company Ltd (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ);
- skonsolidowane roczne sprawozdanie grupy kapitałowej Biopartners Holdings AG, gdzie Spółka BIOTON S.A. posiada 100% kapitału zakładowego spółki Biopartners Holdings AG oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Biopartners Holdings AG obejmuje następujące spółki zależne: Biopartners GmbH Switzerland (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ) oraz Biopartners GmbH Germany (100% udziałów oraz liczby głosów na WZ);
- jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe spółki BIOTON International GmbH, gdzie Spółka BIOTON S.A. poprzez spółkę Germona Holdings Ltd posiada 100% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na WZ, obejmujące okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Spółka BIOTON International GmbH jest kontrolowana przez Spółkę BIOTON S.A. ze względu na fakt, iż Spółka BIOTON S.A. kontroluje spółkę Germona Holdings Ltd, która z kolei kontroluje spółkę BIOTON International GmbH.

Ze względu na fakt, że w ramach Grupy BIOTON występują spółki, których aktywa netto spółek nie są istotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, a działalność tych spółek ogranicza się do posiadania udziałów w spółkach zależnych i stowarzyszonych niższego rzędu, spółki te nie są objęte konsolidacją. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje wspomniane wyżej spółki zależne i stowarzyszone niższego rzędu bezpośrednio. Spółki nie objęte konsolidacją, o których mowa powyżej obejmują:

- Mindar Holdings Ltd;
- Germonta Holdings Ltd.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik. Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów.

Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacunkowej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunków lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Obszary, w których dokonywane są znaczące szacunki i osądy obejmują:

- oszacowanie kwot aktywów i zobowiązań z podatku odroczonego – Grupa wykazuje kwoty aktywów i zobowiązań z podatku odroczonego w oparciu o kalkulację przejściowych różnic między wartościami księgowymi i bilansowymi aktywów i zobowiązań. Ich wyliczenie obejmuje przyjęte szacunki odnośnie możliwości realizacji dodatknych różnic przejściowych oraz terminy rozliczania strat podatkowych. Dodatkowo w związku z dokonaną korektą skapitalizowanych nakładów utworzone zostało aktywo z tyt. podatku odroczonego, którego wykorzystanie zostało ujęte w założeniach w nocie 40;
- odpisy na zapasy – Grupa posiada zapasy materiałów i produktów. Znacząca ich część podlega ścisłej regulacji - oszacowanie kwoty odpisów sprowadzającej ich wartość do możliwej do odzyskania wartości netto (jeżeli jest niższa niż cena nabycia) wymaga osądu w zakresie możliwych do uzyskania cen sprzedaży produktu końcowego;
- odpisy na należności – zgodnie z opisem w polityce rachunkowości – odpis na należności nieściągalne dokonywany jest z zastosowaniem metody strat oczekiwanych. Metoda ta wymaga oszacowania prawdopodobieństw niewypłacalności dłużników, a w przypadku modelu uproszczonego stosowanego do należności z tytułu dostaw towarów i usług, zakłada iż trendy z przeszłości będą się powtarzały w przyszłości;
- odpisy na R&D – zgodnie z opisem w polityce rachunkowości – odpis na koszty badań i rozwoju dokonywany jest na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpi utrata wartości aktywów z tytułu prac rozwojowych w realizacji. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują przeprowadzany jest odpowiedni test. Jeśli wartość bilansowa testowanych aktywów przekracza ich wartość odzyskiwalną wówczas tworzony jest odpowiedni odpis aktualizujący. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości aktywów niematerialnych Grupa analizuje co najmniej przesłanki pochodzące z zewnętrznych oraz wewnętrznych;
- kwoty rezerw – Grupa szacuje kwoty rezerw na zobowiązania według najlepszej wiedzy i doświadczenia kierownictwa. Kwoty faktycznie zapłacone w przyszłości mogą się różnić od kwot wykazanych w sprawozdaniu finansowym;
- rozpoznawanie przychodów – alokacja ceny transakcyjnej – Grupa zawiera umowy, w których ramach dostawie podlega szereg elementów. W przypadku takich umów, zgodnie z MSSF 15 Grupa dokonuje analizy i alokacji ceny

transakcyjnej z umowy pomiędzy zidentyfikowane zobowiązania do wykonania świadczenia. Alokacja ta opiera się na szeregu wytycznych określonych przez standard oraz na szacunkach i osądzie zarządu w odniesieniu do tych transakcji.

Szacunki i założenia przyjęte do testu na utratę wartości aktywów, w tym wartości niematerialnych, środków trwałych, udziałów w jednostkach zależnych opisane w nocie 40.

Przygotowując roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, Grupa stosowała te same zasady rachunkowości, co opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na 31 grudnia 2017 r. za wyjątkiem klasyfikacji nakładów na prace rozwojowe dotyczące analogów (patrz nota 42). Grupa od dnia 1 stycznia 2018 r. uwzględniła zmiany wynikające z zastosowania zasad wprowadzonych przez MSSF 9 *Instrumenty finansowe* i MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*.

Zarząd Spółki BIOTON S.A. (*Jednostka dominująca, BIOTON S.A.*) oraz Członkowie Rady Nadzorczej BIOTON S.A. są odpowiedzialni za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami. W ocenie Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej właściwym jest sporządzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w oparciu o zasadę kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. W ocenie Zarządu BIOTON S.A. nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę Kapitałową.

W okresie 12 miesięcy 2018 roku Grupa Kapitałowa odnotowała przychody ze sprzedaży o wartości 241,2 mln PLN w porównaniu do 361,6 mln PLN rok wcześniej (spadek przychodów związany jest ze sprzedażą Grupy SciGen w połowie 2018 roku). W ślad za osiągniętą wartością przychodów ze sprzedaży Grupa Kapitałowa osiągnęła marżę brutto na sprzedaży na poziomie 116,1 mln PLN (186,3 mln PLN rok wcześniej). Znaczący wpływ na osiągnięte przychody ze sprzedaży oraz marżę w 2018 roku miało wdrożenie MSSF 15 – *opis patrz nota 41*. Jak wskazano w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółka rozpoznała w wyniku brutto na działalności operacyjnej skapitalizowane nakłady na projekt rozwojowy związany z wdrożeniem analogów insuliny w rachunku zysków i strat w wynikach roku 2018, 2017 i lat ubiegłych – *opis w nodcie 42*. Decyzja Jednostki dominującej o zmianie podyktowana była (i) otrzymanym zastrzeżeniem audytora do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy kapitałowej na 30 czerwca 2018 roku oraz (ii) otrzymanym w dniu 25 lutego 2019 roku zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) wskazującym na zmianę ujęcia skapitalizowanych nakładów na projekty rozwojowe w rachunku zysków i strat do czasu uzyskania rejestracji leków biopodobnych oraz (iii) komunikatem KNF w sprawie możliwości ujmowania aktywów powstałych w wyniku prac rozwojowych przez emitentów papierów wartościowych stosujących MSSF z dnia 5 marca 2019 roku. Jednostka dominująca od czasu otrzymania zalecenia z KNF przeprowadziła szereg konsultacji, analiz, wymiany korespondencji oraz spotkań z KNF, aby w sposób bardzo szczegółowy wyjaśnić wszystkie przesłanki oraz ryzyka związane z zastosowaniem się do zalecenia KNF. Ostatecznie Zarząd Jednostki dominującej podjął decyzje o zmianie ujęcia skapitalizowanych nakładów na wartości niematerialne związane z projektem analogowym w koszty okresu. Łączna wartość nakładów ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w ramach kosztów badań i rozwoju wyniosła 31,2 mln PLN w roku 2018 oraz 15,9 mln PLN w roku 2017 (oraz 38,2 mln PLN poprzez zmianę wyniku z lat poprzednich).

Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy Jednostki dominującej, które odbyły się w dniach 12 stycznia 2018 roku oraz 14 listopada 2018 roku podjęły pozytywne uchwały o dalszym istnieniu Jednostki dominującej działając na podstawie art. 397 Kodeksu Spółek Handlowych uznając przedstawione przez Zarząd Jednostki dominującej uzasadnienia do ww. uchwał, które dotyczyły przeprowadzonej transakcji sprzedaży udziałów w SciGen Ltd. W związku z wdrożeniem MSSF 15 oraz zmianą ujęcia skapitalizowanych nakładów opisanych powyżej, Spółka do porządku obrad na najbliższe Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy – sprawozdawcze) przedłoży punkt w sprawie dalszego istnienia Spółki 397 KSH wraz z uchwałą.

Działania i plany Zarządu zmierzają do sukcesywnej poprawy wyników operacyjnych Spółki i Grupy Kapitałowej, głównie poprzez działania zmierzające w rozwój rynków sprzedaży eksportowych, rozwoju portfolio produktowego w kraju i zagranicą, a także wprowadzania zmian procesów organizacyjnych mających na celu poprawę efektywności wykorzystania kapitału pracującego Spółki i Grupy Kapitałowej.

Według stanu na dzień publikacji, kowenanty finansowe na dzień bilansowy wskazane w warunkach umów kredytowych były spełnione lub Jednostka dominująca otrzymała akceptację instytucji finansowych na ich przekroczenie lub zostały spłacone do dnia publikacji, co spowodowało prezentację wartości wynikających z umów kredytowych w zobowiązaniach krótkoterminowych, jednakże ich terminy spłat nie zostały zmienione i obejmują pierwotne terminy wynikające z umów kredytowych – umowy z Bankiem HSBC oraz BOŚ Bankiem. W listopadzie 2018 roku, Grupa Kapitałowa dokonała spłaty zobowiązania kredytu krótkoterminowego w Bank of China na kwotę 13 mln EUR. Również w listopadzie 2018 roku Grupa Kapitałowa uzyskała wsparcie od udziałowca w postaci otrzymanej pożyczki w kwocie 7 mln USD. W styczniu 2018 roku, Spółka podpisała umowę kredytową z Bank of China na kwotę 12 mln EUR na okres 4 lat z harmonogramem spłaty w okresach kwartalnych, jednocześnie spłacając w całości zadłużenie w ING Bank Śląski. Spółka prowadzi również rozmowy z instytucjami finansującymi w aspekcie zmiany/wydłużenia okresów obowiązywania umów krótkoterminowych i przedłużenia ich na kolejne okresy. Jednocześnie wszelkie zobowiązania Grupy Kapitałowej wynikające z harmonogramów spłat umów kredytowych realizowane są na bieżąco w ustalonych terminach. Grupa ma dodatnie kapitały własne na dzień bilansowy. Wartość krótkoterminowych zobowiązań jest wyższa od sumy aktywów obrotowych ze względu na klasyfikacje zobowiązań finansowych wynikająca ze przeprowadzanej zmiany struktury finansowania (długoterminowe finansowanie dłużne zostało podpisane w styczniu 2019 roku). Spółka oraz Grupa rozważają różne możliwości dalszego finansowania planowanych projektów badawczych i rozwojowych analogów.

Spółka przygotowuje aktualizacje szacowanych zmian do budżetu, w okresach kwartalnych wraz z aktualizacją oczekiwanych przychodów ze sprzedaży, osiągniętych marż a także zarządczego rachunku spodziewanych operacyjnych przepływów pieniężnych, które nie pokazują zagrożenia płynności działalności podstawowej. W związku z tym uznaje się sporządzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BIOTON w oparciu o zasadę kontynuacji działalności za zasadne.

(b) Zasady konsolidacji

(i) Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Każdorazowo płatność przekazana w wyniku połączenia jednostek wyceniana jest w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Grupę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych ujmowane są w wyniku finansowym w momencie ich poniesienia.

W określonych przypadkach, przekazana płatność zawiera także aktywa lub zobowiązania wynikające z płatności warunkowej, mierzonej na dzień nabycia w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej płatności warunkowej w kolejnych okresach ujmowane są jako zmiany kosztu połączenia jedynie jeżeli mogą być zaklasyfikowane jako zmiany w okresie pomiaru. Wszystkie inne zmiany rozliczane są zgodnie z odpowiednimi regulacjami MSSF. Zmiany w wartości godziwej płatności warunkowej zakwalifikowanej jako element kapitałowy nie są ujmowane.

Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z uwzględnieniem wyjątków zawartych w MSSF 3.

W razie nabycia kontroli w następstwie kilku następujących po sobie transakcji, udziały będące w posiadaniu Grupy na dzień objęcia kontroli są wyceniane w wartości godziwej z odniesieniem skutków w rachunek zysków i strat. Kwoty narosłe z tytułu udziałów w tej jednostce odniesione uprzednio do innych składników całkowitych dochodów są przenoszone do rachunku zysków i strat.

Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmuje się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Jeśli po przeszacowaniu udział Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przekracza koszt połączenia jednostek gospodarczych, nadwyżkę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

(ii) Inwestycje w jednostki zależne

Przez jednostki zależne rozumie się jednostki kontrolowane przez jednostkę dominującą (co obejmuje także jednostki specjalnego przeznaczenia). Uznaje się, że kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznana początkowo skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niesprawujących kontroli nawet wtedy gdy powoduje postanie ujemnej wartości tych udziałów.

W zmiany w udziale w jednostce zależnej nie powodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy jak i udziałów niesprawujących kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką modyfikowana jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej udziałów jednostki pozostających w Grupie oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów niesprawujących kontroli. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do rachunku zysków i strat. Wartość godziwa udziałów w jednostce pozostających w Grupie po zbyciu, uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

(iii) Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest jednostką, na którą spółka dominująca wywiera znaczący wpływ, nie będąca jednostką zależną ani udziałem we wspólnym przedsięwzięciu spółki dominującej. Znaczący wpływ oznacza zdolność uczestniczenia w ustalaniu polityki finansowej i operacyjnej jednostki stowarzyszonej, bez samodzielnego czy wspólnego sprawowania nad nią kontroli.

Wyniki finansowe, aktywa i zobowiązania jednostek stowarzyszonych ujmuje się w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, za wyjątkiem sytuacji kiedy inwestycja zakwalifikowana jest jako przeznaczona do sprzedaży, kiedy to ujmowana jest zgodnie z MSSF5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana”. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostkę stowarzyszoną wykazuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie historycznym, ze stosowną korektą o zaistniałe po dacie przejęcia zmiany udziału Grupy w aktywach netto jednostki stowarzyszonej minus wszelkie utraty wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych jednostkach (w tym wszelkie udziały długoterminowe, które w zasadzie stanowią część inwestycji netto Grupy w jednostkę stowarzyszoną) ujmuje się wyłącznie jeśli Grupa zaciągnęła wiążące zobowiązania prawne lub zwyczajowe lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Nadwyżkę ceny nabycia nad wartością godziwą dających się zidentyfikować aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy włączona jest do wartości bilansowej inwestycji, a utratę jej wartości wycenia się w ramach całej wartości inwestycji. Jakąkolwiek nadwyżkę udziały Grupy w wartości godziwej netto dających się

zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztem przejęcia po dokonaniu przeszacowania ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat.

Zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do wartości udziału Grupy w odpowiedniej jednostce stowarzyszonej.

(iv) Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

(v) Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane zyski oraz straty wynikające z transakcji z jednostkami stowarzyszonymi są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania proporcjonalnie do wysokości udziału Grupy w tych jednostkach.

(c) **Rzeczowe aktywa trwałe**

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne. Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne które funkcjonują jako element środka trwałego.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości (zasada z punktu (r)). Koszt wytworzenia obejmuje opłaty oraz, dla odpowiednich aktywów, koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Spółki (zasada (s)). Amortyzacja dotycząca tych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi pozostałych aktywów trwałych Spółki.

Amortyzacja środków trwałych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Grupa rodzajowa	Okres amortyzacji (w latach)
Budynki i lokale	od 40 do 100
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	od 10 do 40
Kotły i maszyny energetyczne	od 14 do 28
Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	od 3 do 28
Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty	od 7 do 28
Urządzenia techniczne	od 10 do 40
Środki transportu	od 4 do 14
Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	od 16 do 20

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne, nie dłużej jednak niż okres trwania leasingu.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wycenia się w wartości księgowej netto. Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, tj. cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszoną o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Wydatki poniesione na remonty, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu użytkowania środka trwałego są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

(d) Wartości niematerialne

Kryteria Oceny Prawdopodobieństwa Komerccjalizacji Projektów

Spółka w momencie rozpoczęcia prac nad danym projektem ocenia czy wydatki poniesione należy kwalifikować w ramach Prac Badawczych czy Prac Rozwojowych. W pierwszej kolejności ocenie podlega zakres danych prac, jakiego produktu dotyczy – generyku, leku biopodobnego czy leku innowacyjnego, wymagania regulacyjne, potencjału rynku, na którym ma zostać skomerccjalizowany, a także ocenia prawdopodobieństwo otrzymania rejestracji i możliwości komercjalizacji według poniższych kryteriów decyzyjności (obejmujących również kryteria wymienione w par 57 MSR 38). Spółka dokonuje wyraźnego rozróżnienia projektów pod kątem prawdopodobieństwa ich komercjalizacji. W konsekwencji jest możliwe określenie jak zostaną rozliczone koszty wynikające z ich realizacji. Koszty projektów, których komercjalizacja nie jest pewna zostaną zaliczone w koszty bieżącego okresu natomiast kapitalizowane będą te co do których komercjalizacja jest pewna zgodnie z warunkami MSR 38. Spółka wyznaczyła wewnętrzny poziom prawdopodobieństwa, którego osiągnięcie wskazywać będzie na to, iż dany projekt i jego nakłady będą mogły podlegać kapitalizacji – poziom ten został ustalony w wysokości nie niższej niż 50% prawdopodobieństwa.

Kryteria decyzyjne do oceny prawdopodobieństwa odnoszą się do następujących elementów:

1. wielkość i trend rynku, którego dany projekt dotyczy (jeżeli mówimy o dużym rynku o rosnącym trendzie to prawdopodobieństwo przekracza 50%);
2. zgodność nowego projektu z obecnym portfelem Spółki (jeżeli dany projekt jest konsekwencją organicznego rozwoju istniejącego w danej chwili i skutecznie komercjalizowanego przez Spółkę portfela produktowego to prawdopodobieństwo przekracza 50%);

3. zgodność nowego projektu z modelem komercyjnym stosowanym obecnie przez Spółkę (jeżeli nowy projekt będzie mógł płynnie wykorzystać istniejące obecnie oraz wykorzystywane obecnie przez Emitenta kanały dystrybucyjne, czyli sposoby dotarcia do pacjentów oraz będzie mógł wykorzystać istniejące instrumenty wsparcia marketingowego – np. Key Opinion Leaders (autorytety branżowe z obszaru medycyny wspierający rozpoznawalność produktu i uwiarygadniający jego skuteczność m.in. podczas wykładów na konferencjach, w szczególności międzynarodowych, w artykułach oraz publikacjach specjalistycznych) czy wypracowane kontakty z lekarzami, które pozwalają na bieżące przekazywanie specjalistycznych informacji o swoich produktach, co w konsekwencji tworzy sieć informacyjną charakteryzującą się dużą obiektywnością i autorytetem dla innych przedstawicieli środowiska (lekarzy, pielęgniarek, itd.) to prawdopodobieństwo przekracza 50%);
4. wymagań rejestracyjnych (jeżeli nowy projekt ma określone i jasno zdefiniowane wymagania rejestracyjne to Spółka może przygotować proces w taki sposób, aby spełnił wymogi w możliwie najkrótszym czasie to prawdopodobieństwo przekracza 50%);
5. zaplecze produkcyjne, czyli zakłady produkcyjne substancji aktywnych i/lub form gotowych leku (jeżeli Spółka posiada istniejące zakłady produkcyjne spełniające certyfikaty GMP i jest w stanie, bez większych nakładów na środki trwałe wdrożyć produkcje substancji aktywnych i/lub form gotowych leku to prawdopodobieństwo przekracza 50%);
6. zaplecze laboratoryjne z istniejącym zespołem wyspecjalizowanym w przygotowaniu wymaganych metod zwolnieniowych substancji aktywnych i/lub form gotowych leku według określonych reguł (jeżeli Spółka posiada istniejące zaplecze laboratoryjne z istniejącym zespołem to prawdopodobieństwo przekracza 50%);
7. wystarczające zasoby wyspecjalizowanych pracowników oraz laboratoriów mogących opracować i wdrożyć do produkcji nową technologię leku, jeżeli Spółka posiada istniejące zaplecze laboratoryjne z istniejącym zespołem to prawdopodobieństwo przekracza 50%);
8. wystarczające środki finansowe lub potencjalne źródła finansowania poprzez już istniejące lub przyszłe umowy licencyjne, dystrybucyjne lub o współpracy (jeżeli Spółka posiada wystarczające środki finansowe lub potencjalne źródła finansowania to prawdopodobieństwo przekracza 50%);
9. uzyskanie opinii dotyczącej wdrożenia projektu przez podmioty trzecie (instytucje finansowe, podmioty doradcze, inne podmioty jak np. potencjalni dystrybutorzy) w formie niezależnej opinii lub też podpisania umowy dystrybucyjnej oraz umowy finansowania danego projektu lub części (np. poprzez środki z Unii Europejskiej poprzez instytucje taka ja jak np. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (jeżeli Spółka uzyskała taki rodzaj współpracy lub opinii to prawdopodobieństwo przekracza 50%).

W przypadku projektów klasyfikowanych do prac rozwojowych opisanych poniżej dotyczących projektów rozwojowych Typu 1 oraz 2 gdzie prawdopodobieństwo rejestracji oraz komercjalizacji jest wysokie to spełnienie powyższych kryteriów jest oceniane przez Spółkę jako spełnione.

W ramach prac rozwojowych Typu 3 (zgodnie z definicją poniżej) można wskazać, iż dla leków innowacyjnych, nowych nie znanych na rynku spełnienie prawdopodobieństwa powyższych kryteriów na poziomie powyżej 50% będzie minimalne i w takim przypadku Spółka traktować będzie te wydatki jako prace badawcze. Jednocześnie projekty te podlegają będą corocznej ocenie według tych samych kryteriów biznesowych jak i wymogów wskazanych poniżej zgodnych z par 57 MSR 38.

Natomiast w ramach prac rozwojowych Typu 3 można wskazać również leki biopodobne, których odpowiedniki już istnieją na rynku w momencie ich oceny według powyższych kryteriów biznesowych jak i wymogów wskazanych poniżej zgodnych z par 57 MSR 38.

(i) *Badania i rozwój*

Prace badawcze

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej prowadzone we własnym zakresie **nie są ujmowane jako składnik aktywów niematerialnych, tylko ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia**. Do przykładów prac badawczych zalicza się: (i) działania zmierzające do zdobycia nowej wiedzy; (ii) poszukiwanie, ocenę i końcową selekcję sposobu wykorzystania rezultatów prac badawczych lub wiedzy innego rodzaju; (iii) poszukiwanie alternatywnych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów lub usług; oraz (iv) formułowanie,

projektowanie, ocenę i końcową selekcję nowych lub udoskonalonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów lub usług.

Prace rozwojowe

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych zgodnie z par 57 MSR 38. W ramach swojej podstawowej działalności Spółka prowadzi szereg prac rozwojowych związanych z rekombinowaną insuliną ludzką (RHI) oraz analogami insuliny ludzkiej.

Prowadzone prace rozwojowe Spółka dzieli na trzy rodzaje (typy):

1. Nakłady na rejestracje/zgody regulacyjne dotyczące produktów
2. Nakłady na rejestracje/zgody regulacyjne dotyczące procesów
3. Nakłady na rozwój i rejestracje leków biopodobnych

TYP 1. Nakłady na rejestracje/zgody regulacyjne dotyczące produktów

Nakłady na rejestracje/zgody regulacyjne dla rekombinowanej insuliny ludzkiej (RHI) na rynkach innych niż krajowy, dodatkowe rejestracje na rynku krajowym oraz rejestracje leków generycznych na rynku polskim. Spółka podejmuje działania w celu rejestracji RHI na nowych rynkach, w tym głównie Brazylii (proces rejestracji jest w toku) oraz Chin (proces rejestracji się zakończył, szczególnie w zakresie rejestracji zwiększonej skali produkcji, jednakże wartość zgromadzonych nakładów nie podlega jeszcze amortyzacji). Urzędy rejestracyjne wymagają od Spółki rozszerzenia obecnego dossier i dokumentacji, a także wykonania dodatkowych testów, takich jak test stabilności podczas użytkowania w konkretnym klimacie, testy kliniczne różnych faz. Zarząd uważa, że uzyskanie zatwierdzenia regulacyjnego na rynku wtórnym jest wymaganiami formalnymi. Względy wzajemnego uznawania i przeszłe doświadczenia pokazują, że władze na docelowych rynkach rzadko odmawiają zatwierdzenia nowych leków zatwierdzonych na innych rynkach;

TYP 2. Nakłady na rejestracje/zgody regulacyjne dotyczące procesów

Nakłady na rejestracje/zgody regulacyjne dotyczące wprowadzania zoptymalizowanych procesów technologicznych mających na celu wyeliminowanie Tritonu z procesu produkcyjnego zgodnie z wymogami regulacyjnymi w Unii Europejskiej. Od 1 stycznia 2021 używanie Tritonu w procesie produkcyjnym zostanie zabronione zgodnie z Rozporządzeniem 2017/999 zmieniającym załącznik XIV do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego REACH W tym przypadku Spółka opracowuje zmodyfikowaną technologię, która wyklucza te substancje. Zdaniem Zarządu opisywane działania są konieczne do spełnienia nowych wymagań związanych z przepisami UE i jest wysoce prawdopodobne, że zgłoszone zmiany rejestracyjne zostaną zatwierdzone, ponieważ zmiany w procesie są postrzegane jako nieznaczne, podczas gdy produkty pozostają takie same przed oraz po wprowadzeniu zmian w procesie produkcyjnym. Spółka wytworzyła 3 serie substancji API spełniające specyfikację zwolnieniową, z których wytworzyła 3 serie produktu finalnego RHI. Aktualnie, zgodnie z wymaganiami kolejnymi etapami przygotowania dokumentacji rejestracyjnej trwają testy/badania stabilności: badania stresowe, przyspieszone oraz długoterminowe.

Typ 3. Nakłady na rozwój i rejestracje leków biopodobnych

Nakłady na rozwój i rejestracje leków biopodobnych: krótkodziałających analogów insuliny (SAIA) i długodziałających analogów insuliny (LAIA), które odnoszą się do leków istniejących na rynku będących poza okresem ochrony patentowej. Celem prac rozwojowych jest ich rejestracja i wprowadzenie na rynek jako leków podobnych do leków referencyjnych.

Spółka jest już obecna na poszczególnych rynkach – w szczególności w Polsce z udziałem w rynku rekombinowanej insuliny ludzkiej przekraczającym 34% oraz innych krajach w rynku produktów diabetologicznych Tym samym Emitent, dociera do pacjentów diabetologicznych poprzez różne modele biznesowe, tj. (i) bezpośrednią sprzedaż i marketing, (ii) model pośredni, oraz (iii) model producenta produktu. Chcąc krótko scharakteryzować te trzy modele współpracy z partnerami na różnych rynkach oraz podział odpowiedzialności za poszczególne obszary z punktu widzenia odpowiedzialności Bioton SA prezentuje poniższa tabela:

	Wskazanie odpowiedzialności za poszczególne obszary współpracy ze strony Bioton SA	Model Bezpośredni	Model Pośredni	Model Producenta
1	Rozwój Produktu do momentu opracowania technologii i wytworzenia substancji czynnej (API) oraz formy produktu gotowego na potrzeby procesu badań klinicznych oraz rejestracji	✓	✓	✓
2	Badania Kliniczne i Proces Rejestracji	✓	✓ Podział Rynków i odpowiedzialności	
3	Produkcja komercyjna API oraz formy gotowej produktu	✓	✓	✓
4	Sprzedaż i Marketing	✓	✓ Podział Rynków i odpowiedzialności	
5	Podmiot Odpowiedzialny za produkt – zarejestrowany znak towarowy (brand name)	✓	✓ Podział Rynków i odpowiedzialności	

Spółka zgodnie z przyjętą od lat strategią współpracy z dystrybutorami może być częścią każdego modelu współpracy w zależności od schematów współpracy na danym/ch rynkach, tj. w szczególności:

- dla rynku polskiego, Spółka zawsze wybierze Model Bezpośredni ze względu na to, iż jest obecna na tym rynku i ma odpowiednie siły sprzedażowo- marketingowe oraz bazę pacjentów z ponad 18% udziałem w łącznym rynku wszystkich insulin oraz ponad 34% udziałem w rynku rekombinowanej insuliny ludzkiej stanowiącej połowę rynku w Polsce (według danych za rok 2018); W ramach tego modelu Spółka będzie miała wpływ na wszystkie poziomy odpowiedzialności od produkcji, przez rejestracje po sprzedaż i marketing.
- dla pozostałych rynków Spółka może wybrać Model Pośredni – tj. Spółka będzie producentem produktu i w zależności od wymagań rejestracyjnych, strategii na danych rynkach, będzie współpracować w spełnieniu wymagań procesów rejestracyjnych na zasadach umów dystrybucyjnych, transferu technologii jeżeli takie są wymogi urzędów rejestracyjnych, czy współfinansowania i aktywnego udziału w procesie rejestracji. W ramach tej strategii Spółka w przeszłości podpisała szereg umów dotyczących insuliny RHI:
 - umowy typowo dystrybucyjne;
 - umowy współpracy z transferem technologii formy gotowej czy substancji aktywnej gdzie przyszły dystrybutorzy są odpowiedzialni za proces rejestracji;
 - umowy dystrybucyjne na mniejsze rynki gdzie w wielu przypadkach dystrybutor jest odpowiedzialny za proces rejestracji nierzadko na własny koszt, a Spółka jest dostawcą dokumentacji rejestracyjnej, licencji na dane terytorium czy znaku towarowego;
- dla rynków z wysokimi barierami wejścia jak np. rynek Stanów Zjednoczonych, Spółka wybierze Model Producenta ze względu na wymogi rejestracyjne wskazane przez Urząd Rejestracyjny US FDA czy rozbudowany system sprzedaży i dystrybucji, który obejmuje współpracę z np. ubezpieczycielami; W ramach takiej współpracy Spółka może udzielić licencji, przekazać prawa, dane wymagane przez producenta, aby dystrybutor mógł wykonać odpowiedni zakres badań klinicznych oraz zarejestrować produkt na danym rynku – odpowiedzialność za rejestrację spoczywa na podmiocie, który jest stroną umowy dystrybucyjnej. Umowa o współpracy powinna obejmować otrzymanie przez Spółkę określonych opłat za udzielenie licencji wyłącznej na dany rynek/terytoria i produkt/y na okres 10-15 lat od dnia komercjalizacji.

Spółka zgodnie z przyjętą strategią opisaną powyżej planuje wdrażać wszystkie przedstawione modele współpracy w zależności od specyfiki/ potencjału / wymogów rejestracyjnych danego terytorium za co Spółka bazując na powyższych przykładach spodziewać się może otrzymania określonych opłat w momencie podpisania umów, co wskazuje, iż Spółka ma możliwości otrzymać określone korzyści ekonomiczne jeszcze przed otrzymaniem rejestracji danego leku.

Zgodnie z par 57 MSR 38, składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy jednostka jest w stanie udowodnić:

- a) możliwość, z technicznego punktu, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży

Spółka ocenia, że rozwój wszystkich trzech rodzajów prac zakończy się sukcesem i wprowadzeniem produktów do sprzedaży. Spółka posiada odpowiednią wiedzę, doświadczenie oraz zasoby ludzkie i techniczne niezbędne do przeprowadzenia i zakończenia sukcesem każdego z wymienionych rodzajów prac rozwojowych. W zakresie prac rozwojowych z Typu 1 i 2 Spółka bazując na doświadczeniu z innych rynków, a także na regularnie aktualizowanej wiedzy i doświadczeniu we współpracy z organami rejestracyjnymi, ocenia iż uzyskiwania kolejnych rejestracji jest wysoce prawdopodobne.

- (i) Prace rozwojowe Typu 1 mają na celu rozszerzenie rejestracji na nowe rynki, co wymaga dodatkowej dokumentacji i testów, jednak z uwagi na uzyskanie rejestracji na innych rynkach prawdopodobieństwo odmowy jest niskie.
- (ii) W zakresie prac rozwojowych Typu 2, dotyczą one wyłącznie zmian procesu produkcyjnego kierowanych wymogami rejestracyjnymi – techniczna wykonalność projektu została już udowodniona przez rejestrację produktu bazowego a zmiany wynikające z modyfikacji procesu produkcyjnego są nieznaczne co pozwala ocenić uzyskanie zmiany rejestracyjnej jako bardzo prawdopodobne.

W przypadku prac rozwojowych Typu 3 techniczna wykonalność udowodniona jest przez rejestrację oryginalnych leków. Prace rozwojowe obejmują wdrożenia w skali produkcyjnej produktów spełniających specyfikację istniejących substancji w taki sposób, aby produkt końcowy spełniał warunki leku referencyjnego. Spółka opracowała już substancję czynną obu analogów insuliny SAIA i LAIA w średniej skali produkcji oraz docelowej skali komercyjnej, a w przypadku SAIA znajduje się przed fazą badań klinicznych oraz procesem rejestracji. Należy podkreślić, iż Spółka, uzyskała dofinansowanie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach programu operacyjnego Inteligentny Rozwój, w ramach której Spółka otrzymała unijną dotację na opracowanie technologii krótko i długo działających analogów insuliny w skali komercyjnej.

Jak opisano w punkcie powyżej, Spółka poprzez przyjętą i opisaną strategię współpracy z dystrybutorami w ramach wszystkich modeli biznesowych wskazuje, iż możliwe jest otrzymanie korzyści ekonomicznych z prowadzonych prac rozwojowych przed etapem otrzymania rejestracji.

- b) zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży

W zakresie prac rozwojowych Typu 1 i 2 Spółka podtrzymuje intencję dokończenia prac, a uzyskanie formalnej rejestracji jest tylko czynnością administracyjną, aby Spółka mogła realizować swoją globalną strategię.

W zakresie prac rozwojowych Typu 3, są one prowadzone zgodnie z obecną strategią Spółki zakładającą rozwój analogów insuliny, dzięki którym Spółka dołączy do grupy globalnych potentatów w zakresie produktów insulinowych. Prace objęte są dotacją w ramach Działania 1.1 „Projekty B+R przedsiębiorstw”, poddziałanie 1.1.1 „Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa” Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

- c) zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych

W przypadku prac rozwojowych Typ 1 i 2 – odpowiednie produkty są już oferowane na rynku, co potwierdza możliwość komercjalizacji produktu tych prac dzięki wejściu na kolejne rynki (Typ 1) lub spełnienia wymogów regulacyjnych (Typ 2).

W przypadku prac rozwojowych prowadzonych w ramach Typu 3 – analogów insuliny – projekt wykazuje od samego początku zdolność komercjalizacji, co odzwierciedlają przykłady zawieranych transakcji na każdym etapie rozwoju produktów biopodobnych. Jak opisano w punkcie powyżej, Spółka poprzez przyjętą i opisaną strategię współpracy z dystrybutorami w ramach wszystkich modeli biznesowych wskazuje, iż możliwe jest otrzymanie korzyści ekonomicznych z prowadzonych prac rozwojowych przed etapem otrzymania rejestracji.

d) sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne

W przypadku prac rozwojowych Typu 1 i 2 korzyści ekonomiczne wynikać będą z możliwości sprzedaży istniejących produktów na nowych rynkach lub przez spełnienie wymogów regulacyjnych Unii Europejskiej, co pozwoli na znaczne rozszerzenie rynków zbytu produktów poprzez komercjalizacji udzielając licencji na wyłączność na danych terytoriach.

W zakresie prac rozwojowych Typu 3, Spółka jest w tej chwili czwartym europejskim producentem insuliny. Wprowadzenie do oferty analogów pozwoli wzmocnić pozycję Spółki w tym zakresie i zwiększyć udział Spółki w rynku insuliny. Światowy rynek insuliny wynosi 40 mld USD rocznie, z czego trzech największych konkurentów posiada ponad 70% tego rynku. Udział insuliny klasycznej wynosi około 10% w światowym rynku. Wzrost rynku segmentu analogów insuliny będzie w kolejnych latach spowodowany przez zmiany głównie w stylu życia oraz starzenia się populacji. Organizacja IDF wskazuje, iż populacja osób chorych na cukrzyce na świecie wzrośnie z 425 milionów w 2017 roku do 629 milionów w roku 2045, więc potencjał wzrostu zapotrzebowania na przeciwcukrzycowe w tym analogi insuliny jest znaczący.

e) dostępność stosowanych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składników aktywów niematerialnych

Spółka posiada lub będzie posiadać zasoby techniczne i finansowe umożliwiające zakończenie prowadzonych prac rozwojowych. Spółka jest beneficjentem finansowania z Unii Europejskiej. W dniu 13 marca 2017 r. została podpisana umowa z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego Inteligentny Rozwój, w ramach której Spółka otrzyma unijną dotację na opracowanie technologii krótko i długo działających analogów insuliny w skali komercyjnej („Projekt”). Całkowity kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 50 684 tys. PLN. Spółka otrzyma dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej wartość 20 988 tys. PLN, co stanowi 41,4% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, przy czym maksymalna wysokość dofinansowania na: (i) badania przemysłowe wynosi 1 858 tys. PLN, (ii) prace rozwojowe 19 130 tys. PLN. Okres kwalifikowalności kosztów dla Projektu rozpoczyna się w dniu 24 sierpnia 2016 r. i kończy się w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, tj. 30 listopada 2020 r.

f) możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych

Spółka w celu wiarygodnego ustalenia nakładów na prace rozwojowe prowadzi księgi rachunkowe wyodrębniając oddzielne analityki kont dla prowadzonych projektów. Rejestracja nakładów jest prowadzona przy pomocy systemów informatycznych pozwalających na szczegółową identyfikację nakładów poniesionych na prace rozwojowe. Spółka identyfikuje poniższe kategorie nakładów związanych z pracami rozwojowymi:

- zużycie materiałów;
- usługi obce (testy zewnętrzne i usługi podwykonawców);
- amortyzacja środków trwałych wykorzystywanych w ramach prac rozwojowych;
- wynagrodzenia wraz z narzutami.

Prace rozwojowe w realizacji

Sposób udokumentowania rozpoczęcia pracy rozwojowej przebiega w następujący sposób; (i) Kierownik Projektu przekazuje do Dyrektora Pionu wnioski o otwarcie projektu pracy rozwojowej, w którym określa korzyści, budżet, termin zakończenia i zakres pracy rozwojowej (ii) po akceptacji wniosku przez Dyrektora Pionu wniosek kierowany jest do akceptacji finansowej przez Dyrektora Finansowego Członka Zarządu (iii) po akceptacji wniosku przez Dyrektora Finansowego Członka Zarządu wniosek kierowany jest do Prezesa Zarządu, (iv) po uzyskaniu akceptacji przez Prezesa Zarządu wydawane jest zarządzenie w sprawie otwarcie pracy rozwojowej. Na podstawie tej dokumentacji wyznaczony zostaje moment, od którego wydatki w danym projekcie traktowane są jako prace rozwojowe w realizacji i podlegają kapitalizacji w aktywach bilansu. Prezentacja w sprawozdaniu finansowym w pozycji wartości niematerialne, analitycznie w pozycji „prace rozwojowe w realizacji”. Pozycja ta nie podlega amortyzacji.

Prace rozwojowe zakończone

Projekt prac rozwojowych podlega zamknięciu, jeżeli spełnione zostały poniższe kryteria: (i) zrealizowano zakres prac wynikających z zarządzenia o otwarcie pracy, (ii) zrezygnowano z kontynuowania pracy, nakłady spisane są w ciężar

pozostałych kosztów operacyjnych. Projekt prac rozwojowych, który zakończył się pozytywnym efektem jest przenoszony do wartości niematerialnych i jest następnie prezentowany jako koszty zakończonych prac rozwojowych i podlega amortyzacji oraz odpisom aktualizującym.

Test na utratę wartości

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości aktywów z tytułu prac rozwojowych w realizacji. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują przeprowadzany jest odpowiedni test. Jeśli wartość bilansowa testowanych aktywów przekracza ich wartość odzyskiwalną wówczas tworzony jest odpowiedni odpis aktualizujący.

Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości aktywów niematerialnych Spółka analizuje co najmniej przesłanki pochodzące z zewnętrznych oraz wewnętrznych źródeł informacji wymagane przez MSR 36 „Utrata wartości aktywów”.

W ocenie Spółki prace rozwojowe każdego rodzaju spełniają poniższe warunki kapitalizacji prac rozwojowych określone w § 57 MSR 38 „Wartości niematerialne”.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne i podlegają odpisom amortyzacyjnym (zob. poniżej) oraz aktualizującym z tytułu utraty wartości (zasada t).

(ii) Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne są ujmowane według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie po pomniejszeniu o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne a także odpisy z tytułu utraty ich wartości (zasada t).

(iii) Amortyzacja

Wartości niematerialne są amortyzowane według metody liniowej w okresie ich przewidywanego użytkowania

Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

- prawo wieczystego użytkowania gruntu do 33 lat,
- know how 20 lat,
- koszty prac rozwojowych 5-20 lat,
- oprogramowanie zintegrowany system informatyczny 10 lat,
- pozostałe wartości niematerialne 5 lat,

Wartości niematerialne spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w punkcie aa.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości..

(e) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, lokaty krótkoterminowe.

(f) Aktywa i zobowiązania finansowe

Zasady rachunkowości stosowane od 01 stycznia 2018 r.

Aktywa finansowe

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do odpowiedniej kategorii w zależności od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych dla danego składnika aktywów finansowych.

Jako aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie Grupa klasyfikuje należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki udzielone, pozostałe należności finansowe oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Do aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Grupa kwalifikuje instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń oraz pozycje zabezpieczone, które podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

(i) Ujmowanie i zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe ujmuje się gdy Grupa staje się stroną postanowień umownych instrumentu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły lub zostały przeniesione, a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści z tytułu ich własności.

(ii) Wycena na moment początkowego ujęcia

Na moment początkowego ujęcia, Grupa wycenia składnik aktywów finansowych według wartości godziwej powiększonej o, w przypadku składnika aktywów finansowych, których nie wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu składnika aktywów finansowych. Koszty transakcji dotyczących aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są ujmowane w wyniku finansowym.

Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej.

Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazywane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9 wprowadza nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (za wyjątkiem inwestycji w aktywa kapitałowe oraz aktywa kontraktowe). Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych w odróżnieniu od modelu stosowanego w latach przed 2018 zgodnie z MSR 39, który bazował na koncepcji strat poniesionych. Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Grupy, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

Grupa stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model ogólny (podstawowy),
- model uproszczony.

Model ogólny jest stosowany przez Grupę dla aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu – innych, niż należności z tytułu dostaw i usług oraz dla instrumentów dłużnych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

W modelu ogólnym Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu.

W zależności od zaklasyfikowania do poszczególnych etapów, odpis z tytułu utraty wartości jest szacowany w horyzoncie 12-miesięcy (etap 1) lub w horyzoncie życia instrumentu (etap 2 oraz etap 3).

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa dokonuje analizy wystąpienia przesłanek skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych etapów wyznaczania odpisu z tytułu utraty wartości. Przesłanki mogą obejmować m.in. zmiany ratingu dłużnika, poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w jego środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym.

Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje poziomy prawdopodobieństwa niewypłacalności wyliczonych przez benchmarking wyników finansowych ocenianego podmiotu do poziomów ratingu danego podmiotu implikujących prawdopodobieństwo niewypłacalności.

Grupa uwzględni informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych poprzez kalkulację parametrów prawdopodobieństwa niewypłacalności w oparciu o bieżące kwotowania rynkowe.

Model uproszczony jest stosowany przez Grupę dla należności z tytułu dostaw i usług. W modelu uproszczonym Grupa nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu. W szczególności, za zdarzenie niewypłacalności Grupa uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje matrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności oraz odzysków z należności od kontrahentów za okres ostatnich trzech lat.

Grupa uwzględni informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez zarządczą korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności. Do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa wyznacza parametr prawdopodobieństwa nieściągalności należności oszacowany na podstawie analizy ilości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat, oraz wskaźnik niewykonania zobowiązań oszacowany na podstawie wartości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat.

Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Zobowiązania finansowe

- (i) Klasyfikacja zobowiązań finansowych

Spółka kwalifikuje zobowiązania finansowe do jednej z poniższych kategorii:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty finansowe zabezpieczające.

Do zobowiązań wycenianych w zamortyzowanym koszcie Spółka klasyfikuje zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty oraz pożyczki.

Zasady rachunkowości stosowane do 31 grudnia 2017 r.:

Aktywa finansowe

(i) Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowanych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości (zasada vi). Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

Odsetki naliczone ujmowane są w przychodach finansowych w okresie, którego dotyczą.

(ii) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do krótkoterminowych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen. Krótkoterminowe aktywa finansowe są ujmowane początkowo w cenie nabycia i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Zyski lub straty z wyceny aktywów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat, w przychodach lub kosztach finansowych.

(iii) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaliczone do innej kategorii aktywów finansowych. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wprowadzone do ksiąg w cenie nabycia i wyceniane na dzień bilansowy w wartości godziwej. Niezrealizowane zyski i straty uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny. W przypadku oprocentowanych instrumentów dłużnych zaliczanych do tej kategorii odsetki wyliczone są metodą efektywnej stopy procentowej oraz odnoszone do rachunku zysków i strat.

(iv) Usunięcie z bilansu instrumentów finansowych

Instrument finansowy zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy. Zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub, gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

(v) Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku akcji notowanych na giełdzie sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek cen akcji uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości.

W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności z tytułu dostaw i usług, poszczególne aktywa ocenione jako te, które nie utraciły ważności, bada się pod kątem utratę wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Spółki w procesie windykacji należności; wzrost liczby nieterminowych płatności przekraczających średnio 90 dni, a także obserwowalne zmiany w warunkach gospodarki krajowej czy lokalnej, które mają związek z przypadkami nieterminowych spłat należności.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o bieżącą rynkową stopę zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności z tytułu dostaw i usług, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Natomiast jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów i kosztów finansowych.

W przypadku instrumentów dłużnych sklasyfikowanych jako dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrachunkowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat.

W przypadku instrumentów kapitałowych sklasyfikowanych jako dostępnych do sprzedaży, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. W przypadku instrumentów kapitałowych nienotowanych na giełdzie odpisy z tytułu utraty wartości nigdy nie podlegają odwróceniu.

Zobowiązania finansowe

Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i pożyczki są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. MSSF 9 nie wpłynął na wycenę zobowiązań finansowych i ich zaklasyfikowanie.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania są ujmowane wg zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, które są wyceniane według wartości godziwej. MSSF 9 nie wpłynął na wycenę zobowiązań handlowych i ich zaklasyfikowanie.

(g) Waluty obce

(i) Transakcje w walucie obcej

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji sprawozdania finansowego spółki dominującej BIOTON S.A. jest złoty (zł).

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia odpowiednio:

- po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, z którego usług korzysta dana jednostka Grupy dla rozliczenia danej transakcji – w przypadku operacji sprzedaży lub kupna walut,
- dla spółek stosujących złoty polski jako walutę funkcjonalną – po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający operację, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym daną jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs – w przypadku pozostałych operacji,
- dla spółek stosujących inną walutę niż złoty polski jako walutę funkcjonalną – po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez bank, z którego usług korzysta dana jednostka Grupy – w przypadku pozostałych operacji.

Zyski lub straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku przeliczenia aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych lub w wyniku rozliczenia należności lub zobowiązania wyrażonego w walucie obcej są księgowane jako przychody lub koszty finansowe w rachunku zysków i strat, za wyjątkiem różnic kursowych powstałych na długoterminowych pożyczkach, których

spłata nie jest planowana w dającej się przewidzieć przyszłości stanowiących część inwestycji netto w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych. Różnice kursowe na takich pożyczkach zgodnie z MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych” zostają ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w oddzielnej pozycji kapitału własnego „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych”.

Na dzień bilansowy Grupa wycenia wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym przez Narodowy Bank Polski.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. do przeliczenia aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych zastosowano średnie kursy NBP tabela 252/A/NBP/2018 z 31 grudnia 2018 r., i tak 1 EUR to 4,30 PLN, 1 USD to 3,7597 PLN (na dzień 31 grudnia 2017 r. tabela 251/A/NBP/2017 z 29 grudnia 2017 r. i tak 1 EUR to 4,1709 PLN, 1 USD to 3,4813 PLN).

(ii) Przeliczenie jednostek działających za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień bilansowy. Przychody i koszty jednostek działających za granicą oraz korekty dotyczące wartości godziwej dokonywane przy konsolidacji są przeliczane według średniego kursu, stanowiącego średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów na dzień kończący każdy miesiąc roku obrotowego. Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane bezpośrednio w oddzielnej pozycji kapitału własnego.

(h) Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Materiały i towary wycenia się wg „średniej ważonej”. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z nich jest niższa.

Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny.

Wartość rozchodu zapasów – ustala się według „średniej ważonej”, w przypadku półproduktów i wyrobów gotowych z zachowaniem szczegółowej identyfikacji serii.

(i) Kapitały własne

(i) Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy jednostki dominującej jest kapitałem zakładowym Grupy i wykazywany jest w wartości nominalnej zarejestrowanych akcji, wynikającej ze statutu Spółki dominującej i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

(ii) Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej powstał z przeprowadzonych emisji akcji i jest pomniejszony o koszty emisji (z uwzględnieniem wpływu podatku dochodowego).

(iii) Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy obejmuje zakumulowane zyski / straty przeniesione z zysków zatrzymanych zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia.

(iv) Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowe zawierają równowartość kosztów płatności w formie papierów wartościowych rozpoznanych zgodnie z MSSF 2, część kapitałową obligacji zamiennych na akcje oraz różnice z rozliczenia nabycia udziałów.

(v) Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane stanowią zakumulowane zyski / straty, które nie zostały podzielone przez Walne Zgromadzenie.

(j) Opodatkowanie

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

(i) Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

(ii) Podatek odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe oraz straty podatkowe bądź ulgi podatkowe jakie Grupa może wykorzystać. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczony nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej podatek dochodowy wykazywany jest po dokonaniu kompensaty w zakresie w jakim wynika ze zobowiązania jakie płatne jest do tego samego urzędu podatkowego.

Grupa nie rozpoznaje podatku odroczonego od różnic przejściowych wynikających z przeliczenia na walutę funkcjonalną pożyczek udzielonych do spółek zależnych w walutach obcych traktowanych jako inwestycje długoterminowe.

Grupa kompensuje dla celów prezentacyjnych aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

(k) Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Spółce ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

(i) Usługi rodzące zobowiązania

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

(ii) Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Grupa opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i niezwiązane z bieżącą działalnością podmiotu.

(l) Świadczenia emerytalne

Spółki Grupy BIOTON działające na terenie Polski i w oparciu o przepisy prawa polskiego wpłacają składki na państwowy program emerytalny o zdefiniowanych składkach. Program rządowy finansowany jest na zasadzie „płatności bieżących”, tzn. spółki te mają obowiązek opłacać składki jedynie wówczas, gdy staną się wymagalne, a w przypadku, gdy przestanie zatrudniać osoby objęte tym systemem nie będzie zobowiązana do wypłaty żadnych dodatkowych świadczeń poza tymi, które przysługiwały jej pracownikom w przeszłości. Składki na program emerytalny o zdefiniowanych składkach obciążają rachunek zysków i strat w okresie, którego dotyczą. Pracownicy spółek Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych w przypadku spółek działających na terenie Polski jest określona w kodeksie pracy, natomiast w przypadku jednostek zagranicznych jest określana w oparciu o przepisy lokalne. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresu, którego dotyczą. Kwotę zobowiązań Grupy z tytułu świadczeń emerytalnych stanowi bieżąca wartość korzyści, jakie pracownicy Grupy otrzymają z chwilą przejścia na emeryturę w związku z zatrudnieniem w spółkach Grupy w bieżącym i poprzednich okresach. Wartość zobowiązania jest oparta o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych.

(m) Przychody przyszłych okresów i rozpoznawanie otrzymanych dotacji

Do przychodów przyszłych okresów zaliczane są dotacje otrzymywane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z przeznaczeniem na dofinansowanie nowych inwestycji oraz dofinansowanie nowo powstałych miejsc pracy oraz dotacje z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie oczyszczalni ścieków (Patrz nota 31).

Dotacje otrzymane rozpoznawane są jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Spółka BIOTON S.A. spełni warunki z nimi związane.

Dotacje rządowe otrzymane jako zwrot kosztów aktywów ujmowanych przez Grupę oraz związane z dofinansowaniem nowych miejsc pracy są ujmowane w bilansie jako przychody przyszłych okresów, a następnie systematycznie ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w rachunku zysków i strat przez okres użytkowania aktywa, lub - w przypadku nowych miejsc pracy - przez okres rozliczenia kwoty przyznanego dofinansowania.

(n) Rozliczenia międzyokresowe

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli poniesione koszty dotyczą okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono. Rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione wydatki, które w przyszłych okresach będą uznawane jako koszty operacyjne lub finansowe.

Rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące kosztów operacyjnych i finansowych obejmują koszty poniesione w danym okresie, współmierne do przychodów danego okresu. Rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące kosztów operacyjnych obejmują m.in. rezerwę na niewykorzystane urlopy.

(o) Przychody

Od 1 stycznia 2018 r. Grupa stosuje zasady MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” z uwzględnieniem modelu 5 kroków w odniesieniu do portfela umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia) o podobnych cechach, jeśli jednostka racjonalnie oczekuje, iż wpływ na sprawozdanie finansowe zastosowania poniższych zasad nie będzie istotnie różnił się w stosunku do pojedynczych umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia).

(i) Wymogi identyfikacji umowy z klientem

Umowa z klientem spełnia swoją definicję, gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz
- jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

(ii) Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

(iii) Określenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględni warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży, opłaty paliwowej, akcyzy). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Do oszacowania wynagrodzenia zmiennego Grupa zdecydowała o zastosowaniu metody wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów z jednym progiem wartościowym oraz metody wartości oczekiwanej dla kontraktów, w których występuje więcej progów wartościowych, od których przyznawany jest klientowi rabat.

(iv) Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

(v) Ujęcie przychodów w momencie spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

Grupa przenosi kontrolę nad dobrem lub usługą w miarę upływu czasu i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz ujmuje przychody w miarę upływu czasu, jeśli spełniony jest jeden z następujących warunków:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia w miarę jego wykonywania,
- w wyniku wykonania świadczenia powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient,
- w wyniku wykonania świadczenia nie powstaje składnik o alternatywnym zastosowaniu dla Grupy, a Grupie przysługuje egzekwowlalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

W standardowych transakcjach z klientami wykazywanych jako przychody ze sprzedaży nie występuje znaczący element finansowania. W pozostałych transakcjach, jeżeli taki element występuje, Grupa dyskontuje należność od kontrahenta stopą procentową odpowiadającą jego ryzyku kredytowemu oraz długości okresu do zapłaty.

Do 31 grudnia 2017 roku, w okresie obowiązywania standardu MSR 18, polityką rachunkowości Grupy było, iż przychody ze sprzedaży obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży usług i towarów (pomniejszone o zwroty, rabaty i opusty) i wykazywane są w wartości netto, tj. pomniejszone o należny podatek od towarów i usług (VAT). Przychody ze sprzedaży usług i towarów są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów zostały przekazane nabywcy a usługi zostały wykonane oraz, gdy kwotę przychodów można ustalić w wiarygodny sposób.

(p) Leasing finansowy

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników aktywów klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa posiadane przez Grupę na mocy umów leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego która z tych kwot jest niższa. Wartość początkowa aktywów używanych na podstawie umów leasingu finansowego jest następnie pomniejszana o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów używany na mocy umów leasingu finansowego jest amortyzowany przez okres krótszy z: okresu leasingu lub okresu ekonomicznej użyteczności. W pozostałych przypadkach Grupa stosuje okresy amortyzacji analogiczne do rzeczowych aktywów trwałych. Patrz również nota 41.

Opłaty leasingowe są rozdzielane na część kapitałową i odsetkową przy użyciu stałej wewnętrznej stopy zwrotu, część odsetkowa obciąża rachunek zysków i strat przez okres trwania umowy.

(q) Informacje dotyczące segmentów działalności

Sprawozdawczość segmentów działalności prezentowana jest w odniesieniu do segmentów operacyjnych oraz geograficznych. Podstawowy wzór sprawozdawczy stanowi podział na segmenty operacyjne i wynika ze struktury zarządzania oraz raportowania wewnętrznego Grupy.

Ceny stosowane w rozliczeniach pomiędzy poszczególnymi segmentami oparte są o ceny rynkowe.

Wynik segmentu, jego aktywa oraz zobowiązania zawierają pozycje, które go dotyczą w sposób bezpośredni jak również odpowiednie pozycje użytkowane wspólnie, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do poszczególnych segmentów.

(i) **Sprawozdawczość segmentów działalności**

Segment operacyjny jest dającym się wyodrębnić obszarem działalności Grupy, w ramach, którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług, który podlega ryzyku i charakteryzuje się poziomem zwrotu z poniesionych nakładów różnym od tych, które są właściwe dla innych segmentów operacyjnych. Grupa dla celów sprawozdawczości finansowej i zarządczej wyodrębnia segmenty operacyjne, które są opisane w nocie 1.

(ii) **Segment geograficzny**

Segment geograficzny przedstawia informacje o przychodach i aktywach segmentu. W przypadku prezentowania informacji w podziale na segmenty geograficzne, przychód segmentu jest oparty na geograficznym rozmieszczeniu klientów. Aktywa segmentu oparte są na ich geograficznym rozmieszczeniu.

(r) **Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów**

Na każdy dzień bilansowy aktywa spółek wchodzących w skład Grupy, za wyjątkiem zapasów (zasada (h)), aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (zasada (j)) i aktywów finansowych (zasada (f)), dla których należy stosować inne procedury wyceny, są analizowane pod kątem występowania przesłanek utraty ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej (wartość wyższa z dwóch: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej). Za wartość użytkową uznaje się sumę zdyskontowanych przyszłych korzyści ekonomicznych, które przyniesie dany składnik aktywów.

W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Odpisów aktualizujących dokonuje się w ciężar rachunku zysków i strat.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy wystąpiły przesłanki wskazujące, że dokonany w poprzednich okresach sprawozdawczych odpis aktualizujący jest zbędny lub też za wysoki. W takim przypadku odpis lub jego część jest odwracany i wartość danego aktywa jest przywracana do wysokości, jaką miałyby ono gdyby nie dokonano wcześniej odpisu aktualizującego wartość (przy uwzględnieniu umorzenia). Odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizujące wartość bilansową wartości firmy nie są odwracane.

(s) **Koszty finansowania zewnętrznego**

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

(t) **Jednostki powiązane**

Na potrzeby sprawozdania finansowego do jednostek powiązanych zalicza się: znaczących akcjonariuszy, jednostki stowarzyszone, członków Zarządów i Rad Nadzorczych spółek wchodzących w skład Grupy, ich najbliższe rodziny oraz podmioty przez nich kontrolowane.

(u) Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Aktywa przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- kierownictwo odpowiedniego poziomu złożyło deklarację sprzedaży,
- aktywa są dostępne do natychmiastowej sprzedaży w obecnym stanie,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- prawdopodobieństwo wprowadzenia istotnych zmian do planu zbycia tych aktywów jest niewielkie.

Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria kwalifikacji zostały spełnione. W przypadku spełnienia kryteriów uznawania aktywów trwałych jako przeznaczone do sprzedaży po zakończeniu okresu sprawozdawczego, nie dokonuje się zmiany klasyfikacji składnika aktywów według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego zdarzenie.

Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży następuje zaprzestanie naliczania amortyzacji. Aktywa przeznaczone do sprzedaży, z wyłączeniem m.in. aktywów finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych, wycenia się według niższej z dwóch wartości: wartości księgowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

W przypadku wzrostu w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wysokości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

W tysiącach złotych	Nota	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
		Przekształcony ¹⁾	
Przychody ze sprzedaży	3	241 166	361 649
Koszt własny sprzedaży	8	(120 050)	(169 540)
Koszty przestojów i niewykorzystanych mocy produkcyjnych	4	(4 993)	(5 838)
Zysk brutto na sprzedaży		116 123	186 271
Pozostałe przychody operacyjne	5	4 242	5 396
Koszty sprzedaży	8	(82 932)	(103 354)
Koszty ogólnego zarządu	8	(50 833)	(54 003)
Koszty badań i rozwoju, w tym:	8, 42	(32 983)	(24 739)
<i>Koszty projektu analogów</i>		(31 268)	(15 885)
<i>Pozostałe koszty badań i rozwoju</i>		(1 715)	(8 854)
Pozostałe koszty operacyjne	6	(6 030)	(7 426)
Zysk / (Strata) brutto na działalności operacyjnej		(52 413)	2 145
Przychody finansowe		75 610	756
Koszty finansowe		(8 029)	(24 627)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	7	67 581	(23 871)
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem		15 168	(21 726)
Podatek dochodowy	9	10 920	(5 606)
Zysk / (Strata) z działalności kontynuowanej		26 088	(27 332)
Zysk / (Strata) z działalności zaniechanej		-	7 271
Zysk / (Strata) netto		26 088	(20 061)
<i>Przypisany</i>			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		26 266	(20 133)
Akcjonariuszom mniejszościowym		(178)	72
Zysk / (Strata) netto		26 088	(20 061)
Średnia ważona liczba akcji (w szt.) Patrz nota 24		85 864 200	85 864 200
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji		85 864 200	85 864 200
Zysk / (Strata) na jedną akcję (w złotych)			
Podstawowy		0,31	(0,23)
Rozwodniony		0,31	(0,23)

¹⁾ patrz również nota 42

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

W tysiącach złotych

1.01.2018 - 31.12.2018 1.01.2017 - 31.12.2017

Przekształcony¹⁾

	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
Zysk / (Strata) netto za okres sprawozdawczy	26 088	(20 061)
Pozostałe składniki dochodów całkowitych:		
Składniki, które mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat:		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(38 240)	(33 252)
Składniki, które nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat		
Wycena aktuarialna rezerwy emerytalnej	15	(148)
Aktywo na podatek odroczony od wyceny aktuarialnej	(3)	23
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres	(12 140)	(53 438)
Przypisane:		
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(11 391)	(55 033)
Udziałowcom mniejszościowym	(749)	1 595

¹⁾ patrz również nota 42

SKONSOLIDOWANY BILANS

<i>W tysiącach złotych</i>	Nota	31.12.2018	31.12.2017 Przekształcony ¹⁾	01.01.2017 Przekształcony ¹⁾
AKTYWA				
Aktywa trwałe		859 342	846 013	898 663
Rzeczowe aktywa trwałe	12	336 350	341 916	344 354
Wartość firmy	13	55 534	55 534	55 534
Inne wartości niematerialne	14	349 390	366 811	399 908
Należności długoterminowe	15	88 255	46 950	56 929
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16	28 628	32 385	39 541
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	17	1 185	2 417	2 397
Aktywa obrotowe		150 684	252 081	365 512
Zapasy	18	77 783	105 061	117 142
Krótkoterminowe aktywa finansowe	19	-	163	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		453	516	431
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	20	62 014	101 807	77 312
Środki pieniężne	21	7 745	38 687	88 587
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	22	2 689	5 847	7 283
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	23	-	-	74 757
A K T Y W A R A Z E M		1 010 026	1 098 094	1 264 175

¹⁾ patrz również nota 42

W tysiącach złotych	Nota	31.12.2018	31.12.2017 Przekształcony ¹⁾	01.01.2017 Przekształcony ¹⁾
PASYWA				
Kapitały własne	24	712 793	734 506	787 944
<i>Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		<i>712 793</i>	<i>740 399</i>	<i>795 432</i>
Kapitał akcyjny		1 717 284	1 717 284	1 717 284
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		57 131	57 131	57 131
Kapitał zapasowy		260 775	260 775	260 775
Pozostałe kapitały		(266 850)	(267 349)	(272 129)
Kapitał z aktualizacji wyceny		-	6 022	6 022
Kapitał rezerwowy z transakcji między akcjonariuszami		(81 857)	(105 070)	(105 070)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		3 792	41 461	76 236
Zyski zatrzymane		(977 482)	(969 855)	(944 817)
<i>Udziały mniejszości</i>		-	<i>(5 893)</i>	<i>(7 488)</i>
Zobowiązania długoterminowe		123 085	105 077	133 598
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	25	17 721	23 431	47 509
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	4 354	4 005	4 055
Przychody przyszłych okresów	27	57 380	20 139	20 391
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	16	33 012	46 363	50 443
Pozostałe zobowiązania	28	10 618	11 139	11 200
Zobowiązania krótkoterminowe		174 148	258 511	342 633
Kredyty w rachunku bieżącym	25	391	7 419	7 093
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	25	93 523	167 413	174 641
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	56 235	49 117	72 494
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	10	32	1 942	2 650
Rezerwy i inne rozliczenia międzyokresowe	29	23 967	32 620	25 376
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	23	-	-	60 379
P A S Y W A R A Z E M		1 010 026	1 098 094	1 264 175

¹⁾ patrz również nota 42

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

W tysiącach złotych

	Nota	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
		Przekształcony ¹⁾	
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk / (Strata) netto		26 088	(20 061)
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	8	29 493	33 426
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych netto		5 017	12 294
Odsetki i dywidendy zapłacone netto		4 483	(3 261)
(Zyski)/straty z działalności inwestycyjnej	36.3	(68 249)	(5 587)
Podatek dochodowy bieżącego okresu		4 192	4 794
Podatek dochodowy zapłacony		(2 696)	(4 021)
Pozostałe pozycje netto		144	33
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego		(1 528)	17 617
Zmiana kapitału obrotowego:			
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności		12 735	(15 979)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		15 326	14 560
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych		7 303	(17 052)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych		(15 540)	7 524
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu rezerw		(1 290)	(4 320)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu przychodów przyszłych okresów		10 874	(732)
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		27 880	1 618
Przepływ środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy:		82 127	10 402
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		65	278
Zbycie aktywów finansowych		283	-
Zbycie spółek zależnych po pomniejszeniu o środki pieniężne		81 673	10 008
Pozostałe wpływy		106	116
Wydatki:		(44 654)	(19 445)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(43 448)	(17 782)
Nabycie aktywów finansowych		(62)	(37)
Pozostałe wydatki		(1 144)	(1 626)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		37 473	(9 043)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy:		29 766	64 235
Kredyty i pożyczki	30.3	29 766	64 235
Wydatki:		(126 061)	(108 037)
Spląty kredytów i pożyczek	30.3	(114 336)	(92 746)
Odsetki i inne opłaty	30.3	(6 708)	(10 230)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	30.3	(5 017)	(5 061)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(96 295)	(43 802)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, w tym:		(30 942)	(51 227)
zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(764)	2 864
Środki pieniężne na początek okresu	21	38 687	89 914
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-	(1 327)
Środki pieniężne na początek okresu (wartość bilansowa)	21	38 687	88 587
Środki pieniężne na koniec okresu	21	7 745	38 687
Kredyty w rachunku bieżącym		(391)	(7 419)
Środki pieniężne na koniec okresu po wyłączeniu kredytów w rachunku bieżącym	21	7 354	31 268

¹⁾ patrz również nota 42

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowy z transakcji między akcjonariuszami	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały mniejszości	Kapitał razem
Kapitał własny na 31.12.2017 opublikowany	1 717 284	57 131	260 775	(267 349)	6 022	(105 070)	41 461	(921 441)	788 813	(15 559)	773 254
Korekta podatku odroczonego - patrz nota 42	-	-	-	-	-	-	-	5 131	5 131	-	5 131
Korekta wynikająca z zalecenia KNF - patrz nota 42	-	-	-	-	-	-	-	(43 879)	(43 879)	-	(43 879)
Korekta udziałów mniejszości - patrz nota 42	-	-	-	-	-	-	-	(9 666)	(9 666)	9 666	-
Kapitał własny na 31.12.2017, przekształcony¹⁾	1 717 284	57 131	260 775	(267 349)	6 022	(105 070)	41 461	(969 855)	740 399	(5 893)	734 506
Korekta wynikająca z MSSF 15 - patrz nota 41	-	-	-	-	-	-	-	(16 215)	(16 215)	-	(16 215)
Kapitał własny na 01.01.2018, przekształcony¹⁾	1 717 284	57 131	260 775	(267 349)	6 022	(105 070)	41 461	(986 070)	724 184	(5 893)	718 291
Zysk / (strata) za okres	-	-	-	-	-	-	-	26 266	26 266	(178)	26 088
Pozostałe składniki dochodów całkowitych	-	-	-	12	-	-	(37 669)	-	(37 657)	(571)	(38 228)
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres 01.01.2018 – 31.12.2018	-	-	-	12	-	-	(37 669)	26 266	(11 391)	(749)	(12 140)
Reklasyfikacja kapitałów rezerwowych grupy SciGen do zysków zatrzymanych	-	-	-	487	(6 022)	23 213	-	(17 678)	-	-	-
Sprzedaż grupy SciGen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 642	6 642
Kapitał własny na 31.12.2018	1 717 284	57 131	260 775	(266 850)	-	(81 857)	3 792	(977 482)	712 793	-	712 793

¹⁾ patrz również nota 42

	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowy z transakcji między akcjonariuszami	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	Udziały mniejszości	Kapitał razem
Kapitał własny na 01.01.2017 opublikowany	1 717 284	57 131	260 775	(272 129)	6 022	(105 070)	76 236	(909 270)	830 979	(17 154)	813 825
Korekta podatku odroczonego - patrz nota 42	-	-	-	-	-	-	-	5 131	5 131	-	5 131
Korekta wynikająca z zalecenia KNF - patrz nota 42	-	-	-	-	-	-	-	(31 012)	(31 012)	-	(31 012)
Korekta udziałów mniejszości - patrz nota 42	-	-	-	-	-	-	-	(9 666)	(9 666)	9 666	-
Kapitał własny na 01.01.2017, przekształcony¹⁾	1 717 284	57 131	260 775	(272 129)	6 022	(105 070)	76 236	(944 817)	795 432	(7 488)	787 944
Zysk / (strata) za okres - przekształcony	-	-	-	-	-	-	-	(20 133)	(20 133)	72	(20 061)
Pozostałe składniki dochodów całkowitych	-	-	-	(125)	-	-	(34 775)	-	(34 900)	1 523	(33 377)
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres 01.01.2017 – 31.12.2017 - przekształcone	-	-	-	(125)	-	-	(34 775)	(20 133)	(55 033)	1 595	(53 438)
Reklasyfikacja kapitałów rezerwowych Fisiopharma S.r.l. i Pharmatex Italia S.r.l. do zysków zatrzymanych	-	-	-	4 905	-	-	-	(4 905)	-	-	-
Kapitał własny na 31.12.2017 przekształcony	1 717 284	57 131	260 775	(267 349)	6 022	(105 070)	41 461	(969 855)	740 399	(5 893)	734 506

¹⁾ patrz również nota 42

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Segmenty operacyjne

Od 1 stycznia 2009 r. obowiązuje MSSF 8 *Segmenty operacyjne*, który zastąpił dotychczasowy MSR 14 *Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności*. Standard ten wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Dla celów zarządczych Grupa BIOTON S.A. została podzielona na segmenty operacyjne w oparciu o grupy kapitałowe oraz spółki wchodzące w skład Grupy BIOTON S.A. Wydzielono następujące segmenty sprawozdawcze:

- BIOTON S.A. i BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o. (łącznie BIOTON PL);
- Grupa SciGen Ltd (sprzedana w 2018 r.);
- Grupa Biopartners Holdings AG;
- BIOLEK Sp. z o.o.;
- BIOTON International GmbH;
- Fisiopharma S.r.l. i Pharmatex Italia S.r.l. (działalność zaniechana – patrz nota 11, sprzedana w 2017 r.).

Zasady rachunkowości segmentów operacyjnych są takie same jak zasady rachunkowości Grupy.

Zarząd monitoruje oddzielnie głównie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ocena poszczególnych segmentów jest dokonywana do poziomu zysku/straty na działalności operacyjnej.

Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie podlegają alokacji.

Grupa raportuje segmenty w ujęciu geograficznym. Poniżej prezentowane są najważniejsze kraje z punktu widzenia działalności Grupy:

- *Polska,*
- *Włochy,*
- *Australia,*
- *Singapur,*
- *Chiny,*
- *Tajlandia,*
- *Korea Płd.,*
- *Urugwaj,*
- *Wietnam.*

SEGMENTY OPERACYJNE – Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	BIOTON PL*	GRUPA SCIGEN**	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER-NATIONAL	Pozycje uzgadniające	RAZEM działalność kontynuowana	Razem
<i>Przychody</i>								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	183 445	57 718		3			241 166	241 166
Sprzedaż między segmentami	68 068	1 214		1 751		(71 033)	-	-
Przychody segmentu ogółem	251 513	58 932		1 754		(71 033)	241 166	241 166
<i>Wynik</i>								
Wynik segmentu	92 041	24 995		(913)			116 123	116 123
Pozostałe przychody operacyjne	3 076	60	1 076	30			4 242	4 242
Pozostałe koszty operacyjne	5 532	145		353			6 030	6 030
Koszty sprzedaży	63 215	19 525		192			82 932	82 932
Koszty ogólnego zarządu	39 516	6 029	5 021	211	56		50 833	50 833
Koszty badań i rozwoju	32 983						32 983	32 983
Zysk / (strata) brutto na działalności operacyjnej	(46 129)	(644)	(3 945)	(1 639)	(56)		(52 413)	(52 413)
Przychody finansowe						75 610	75 610	75 610
Koszty finansowe						8 029	8 029	8 029
Przychody/(Koszty) finansowe netto						67 581	67 581	67 581
Zysk przed opodatkowaniem	(46 129)	(644)	(3 945)	(1 639)	(56)	67 581	15 168	15 168
Podatek dochodowy						(10 920)	(10 920)	(10 920)
Zysk / (strata) netto	(46 129)	(644)	(3 945)	(1 639)	(56)	78 501	26 088	26 088
<i>Amortyzacja</i>	25 816	3 623		54			29 493	29 493

*Przychody rozliczane w czasie dotyczą segmentu BIOTON PL i są opisane w notach 27, 29 oraz 41. Pozostałe przychody są rozpoznawane w momencie ich uzyskania.

**W kosztach ogólnego zarządu grupy SciGen jest uwzględniona amortyzacja wartości godziwych licencji powstała w wyniku nabycia grupy SciGen przez Grupę BIOTON. Za okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia sprzedaży grupy SciGen wartość amortyzacji wartości godziwych licencji w grupie SciGen wyniosła 2 817 tys. PLN.

<i>W tysiącach złotych</i>	BIOTON PL	GRUPA SCIGEN*	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER- NATIONAL	Pozycje uzgadniające	Razem
<u>Aktywa segmentu</u>							
Rzeczowe aktywa trwałe	336 350						336 350
Wartość firmy				55 534			55 534
Inne wartości niematerialne	256 854			92 536			349 390
Zapasy	77 413			370			77 783
Należności z tytułu dostaw i usług	61 548		7	459			62 014
Środki pieniężne	7 267		399	75	4		7 745
Pozostałe aktywa	120 268		8	622	404	(92)	121 210
Aktywa razem	859 700	-	414	149 596	408	(92)	1 010 026
<u>Zobowiązania segmentu</u>							
Zobowiązania długoterminowe	104 589		2 005	16 583		(92)	123 085
Zobowiązania krótkoterminowe	170 372		1 207	2 492	77		174 148

SEGMENTY GEOGRAFICZNE

Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	Polska	Australia	Singapur	Chiny	Tajlandia	Korea Płd.	Wietnam	Pozostałe	Razem
Przychody z działalności kontynuowanej									
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	146 625	16 209	14 039	4 361	5 434	31 835	11 247	11 416	241 166
Przychody z działalności zaniechanej									
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych									-
Przychody segmentu ogółem	146 625	16 209	14 039	4 361	5 434	31 835	11 247	11 416	241 166
Aktywa trwałe, w tym:									
Rzeczowe aktywa trwałe	336 350								336 350
Inne wartości niematerialne	349 390								349 390

SEGMENTY OPERACYJNE – Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2017 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	BIOTON PL	GRUPA SCIGEN*	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER-NATIONAL	Pozycje uzgadniające	RAZEM działalność kontynuowana	FISIOPHARMA i PHARMATEX	Pozycje uzgadniające	RAZEM działalność zaniechana	Razem
<i>Przychody</i>											
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	213 357	146 997		1 295			361 649	23 337		23 337	384 986
Sprzedaż między segmentami	77 353	4 238		1 128		(82 719)	-	8 534	(8 534)	-	-
Przychody segmentu ogółem	290 710	151 235		2 423		(82 719)	361 649	31 871	(8 534)	23 337	384 986
<i>Wynik</i>											
Wynik segmentu	114 755	71 044		472			186 271	4 990		4 990	191 261
Pozostałe przychody operacyjne	5 191	150	49	6			5 396	26		26	5 422
Pozostałe koszty operacyjne	7 013	210		203			7 426			-	7 426
Koszty sprzedaży	56 907	46 357		90			103 354	675		675	104 029
Koszty ogólnego zarządu	35 963	14 287	3 411	291	51		54 003	1 990		1 990	55 993
Koszty badań i rozwoju	21 826		2 913				24 739			-	24 739
Zysk / (strata) brutto na działalności operacyjnej	(1 763)	10 340	(6 275)	(106)	(51)		2 145	2 351	-	2 351	4 496
Przychody finansowe						756	756		5 799	5 799	6 555
Koszty finansowe						24 627	24 627		266	266	24 893
Przychody/(Koszty) finansowe netto						(23 871)	(23 871)		5 533	5 533	(18 338)
Zysk przed opodatkowaniem	(1 763)	10 340	(6 275)	(106)	(51)	(23 871)	(21 726)	2 351	5 533	7 884	(13 842)
Podatek dochodowy						5 606	5 606		613	613	6 219
Zysk / (strata) netto	(1 763)	10 340	(6 275)	(106)	(51)	(29 477)	(27 332)	2 351	4 920	7 271	(20 061)
<i>Amortyzacja</i>	24 617	7 480		19			32 116	1 310		1 310	33 426

* W kosztach ogólnego zarządu grupy SciGen jest uwzględniona amortyzacja wartości godziwych licencji powstała w wyniku nabycia grupy SciGen przez Grupę BIOTON. Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. wartość amortyzacji wartości godziwych licencji w grupie SciGen wyniosła 5 994 tys. PLN.

<i>W tysiącach złotych</i>	BIOTON PL	GRUPA SCIGEN*	GRUPA BIOPARTNERS	BIOLEK	BIOTON INTER- NATIONAL	Pozycje uzgadniające	Razem
<u>Aktywa segmentu</u>							
Rzeczowe aktywa trwałe	341 543	373					341 916
Wartość firmy				55 534			55 534
Inne wartości niematerialne	180 695	93 270		92 846			366 811
Zapasy	95 076	9 831		154			105 061
Należności z tytułu dostaw i usług	78 299	23 168	35	305			101 807
Środki pieniężne	15 695	22 796	143	3	50		38 687
Pozostałe aktywa	65 426	22 395	3	1 135	388	(1 069)	88 278
Aktywa razem	776 734	171 833	181	149 977	438	(1 069)	1 098 094
<u>Zobowiązania segmentu</u>							
Zobowiązania długoterminowe	73 720	13 744	1 869	-	16 583	(839)	105 077
Zobowiązania krótkoterminowe	234 697	11 611	2 060	10 117	26	-	258 511

SEGMENTY GEOGRAFICZNE

Grupa BIOTON S.A.

Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2017 r.

<i>W tysiącach złotych</i>	Polska	Włochy	Australia	Singapur	Chiny	Tajlandia	Korea Płd.	Urugwaj	Wietnam	Pozostałe	Razem
Przychody z działalności kontynuowanej											
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	141 466		43 654	323	37 658	16 758	71 797	4 948	10 850	34 195	361 649
Przychody z działalności zaniechanej											
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych		12 779								10 558	23 337
Przychody segmentu ogółem	141 466	12 779	43 654	323	37 658	16 758	71 797	4 948	10 850	44 753	384 986
Aktywa trwałe, w tym:											
Rzeczowe aktywa trwałe	341 544		146	122	7		97				341 916
Inne wartości niematerialne	273 541		97	93 051			122				366 811

Informacja o głównych odbiorcach

Za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. wystąpiło 3 odbiorców, do których przychody przekroczyły poziom 10% przychodów Grupy.

Za okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. nie wystąpił odbiorca, do którego przychody przekroczyły poziom 10% przychodów Grupy.

2. Objaśnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności Grupy

Sprzedaż insuliny charakteryzuje się stosunkowo niewielkimi wahaniami sezonowymi w odniesieniu do przyjmowania leków przez pacjentów. Ze względu na przewlekły charakter choroby oraz długi okres stosowania preparatów przez pacjentów, sprzedaż insuliny utrzymuje się na podobnym poziomie we wszystkich miesiącach roku (z wyjątkiem miesięcy wakacyjnych, tradycyjnie najmniej korzystnych dla przemysłu farmaceutycznego). Jednakże należy zauważyć, że większość nowych przypadków cukrzycy jest diagnozowana w czasie, kiedy pacjent cierpi na infekcje. Zakażenia mogą także zaburzyć równowagę metaboliczną pacjentów już leczonych z powodu cukrzycy. Dlatego pacjenci najczęściej zmieniają sposób leczenia wiosną i jesienią i wtedy też rozpoznaje się większość nowych przypadków cukrzycy. Wahania kwartalnej sprzedaży mogą nastąpić w odniesieniu do realizowanej sprzedaży do dystrybutorów, którzy są klientami Grupy i dokonują zakupów według określonych zamówień, które różnią się swoją wielkością i wartością co powoduje wahania sprzedaży w poszczególnych miesiącach czy kwartałach.

3. Przychody ze sprzedaży

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży produktów gotowych	134 247	183 088
Przychody ze sprzedaży towarów	101 612	171 771
Przychody ze sprzedaży usług	5 307	6 790
Razem	241 166	361 649

W dniu 27 marca 2018 r. Spółka zawarła z Yifan International Pharmaceutical Co., Ltd. z siedzibą w Hong Kongu (YIFAN) umowę ramową globalnej dystrybucji sprzedaży i marketingu produktów Spółki, udzielenia wyłącznego prawa (Prawa) do wykorzystywania znaków towarowych BIOTON, w związku z reklamą, promocją, dystrybucją i sprzedażą produktów na terytoriach objętych umową („Umowa”). Szczegółowe warunki kooperacji Stron na danym rynku, będą ustalane w odrębnych umowach wykonawczych. Umowa została zawarta na okres 15 lat. Umowa została zawarta pod prawem Hong-Kongu i wszelkie spory z nią związane będą rozstrzygane przez sądy miejscowo właściwe dla YIFAN. Współpraca Stron na warunkach wskazanych w umowie wiąże się dla Spółki ze znaczącymi korzyściami, związanymi głównie z przejęciem przez partnera dystrybucyjnego kosztów rejestracyjnych, kosztów działań komercyjnych i marketingowych, w szczególności także kosztów budowania sieci sprzedaży dystrybucyjnej na poszczególnych rynkach. Głównym zadaniem partnera dystrybucyjnego jest rozwój i promocja związana ze sprzedażą produktów Spółki mająca na celu poprawę wyniku finansowego Spółki i jej Grupy Kapitałowej. Za udzielenie Prawa Spółka otrzymała wynagrodzenie w wysokości 6,8 mln USD. Płatność otrzymana z góry na podstawie powyższej umowy: (i) daje dystrybutorowi YIFAN prawo wyłączności do importu towarów, (ii) powoduje działania zmierzające do przeniesienia lub zmiany istniejących umów dystrybucyjnych Spółki na terytorium dystrybucji ustalonym w Umowie, (iii) daje dystrybutorowi YIFAN prawo do używania znaków towarowych BIOTON S.A. związanych z produktami wyłącznie w celu i w związku z reklamą, promocją, dystrybucją i sprzedażą produktów na ustalonym w Umowie terytorium. Za 2018 r. Grupa rozpoznała przychód, stosownie do wymagań wynikających z MSSF 15, w wysokości 1 161 tys. PLN, pozostała kwota 22 057 tys. PLN będzie zaliczana do przychodów w miarę upływu czasu, na który jest zawarta umowa. *Patrz również nota 41.*

4. Koszty przestojów i niewykorzystanych mocy produkcyjnych

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
Koszty przestojów	4 186	3 708
Koszty niewykorzystanych mocy produkcyjnych	807	2 130
	4 993	5 838

5. Pozostałe przychody operacyjne

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
a) zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-
b) rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych	1 378	2 392
c) rozwiązanie rezerwy	-	247
d) pozostałe, w tym:	2 864	2 757
- sprzedaż materiałów, opakowań	492	740
- odszkodowania	109	80
- dotacje	758	752
- dochody z wynajmu	-	8
- opłaty licencyjne	53	52
- odwrócenie odpisu aktualizującego należności	-	60
- umorzenie zobowiązań	1 076	-
- pozostałe	376	1 065
	4 242	5 396

6. Pozostałe koszty operacyjne

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
a) strata ze zbycia i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych	719	512
b) aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	424	1 590
- w tym odpisy aktualizujące należności	285	976
c) utworzone rezerwy z tytułu:	361	66
- rezerwa na odprawy emerytalne	173	52
- rezerwa na urlopy	188	14
d) pozostałe, w tym:	4 526	5 258
- darowizny	301	764
- likwidacje majątku obrotowego	2 520	1 950
- składki na rzecz organizacji	10	13
- koszty sprzedaży materiałów	332	632
- koszty rozwiązania umowy	-	470
- koszty postępowania spornego	4	-
- pozostałe koszty	1 359	1 429
	6 030	7 426

7. Przychody / (Koszty) finansowe netto

W tysiącach złotych

	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
A. Przychody finansowe z tytułu odsetek, w tym:	5 337	212
a) z tytułu udzielonych pożyczek	-	54
- od pozostałych jednostek	-	54
b) pozostałe odsetki	5 337	158
- od pozostałych jednostek	5 337	158
B. Zysk ze zbycia aktywów finansowych	68 100	-
C. Inne przychody finansowe, w tym:	2 173	544
a) dodatnie różnice kursowe	1 962	-
b) pozostałe	211	544
Przychody finansowe, razem	75 610	756
D. Koszty finansowe z tytułu odsetek, w tym:	7 798	11 340
a) od kredytów i pożyczek	7 057	10 144
- dla jednostek powiązanych	207	4 124
- dla pozostałych jednostek	6 850	6 020
b) pozostałe odsetki	741	1 196
- dla pozostałych jednostek	741	1 196
E. Inne koszty finansowe, w tym:	231	13 287
a) strata ze zbycia jednostek stowarzyszonych	-	-
b) pozostałe, w tym:	231	13 287
- ujemne różnice kursowe	-	12 851
- prowizje od kredytów i obligacji	-	-
- pozostałe	231	436
Koszty finansowe, razem	8 029	24 627
Przychody / (Koszty) finansowe netto	67 581	(23 871)

Okres obrotowy od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa BIOTON S.A. wygenerowała zysk ze zbycia aktywów finansowych w kwocie 68 100 tys. zł. Zysk dotyczy zbycia grupy SciGen Ltd – patrz nota 36.

8. Koszty według rodzajów

<i>W tysiącach złotych</i>	Nota	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
<i>Działalność kontynuowana</i>			
Amortyzacja, w tym:		29 493	32 116
- rzeczowych aktywów trwałych		15 955	15 251
- wartości niematerialnych		13 538	16 865
Zużycie materiałów i energii		35 706	48 810
Podatki i opłaty		3 051	2 803
Usługi obce		54 356	45 077
Wynagrodzenia		62 198	64 308
Świadczenia na rzecz pracowników		16 651	19 057
Pozostałe, w tym:		44 305	57 850
- Reklama i reprezentacja		37 203	48 587
- Opłaty licencyjne		1 378	2 805
- Ubezpieczenia		2 239	2 817
- Podróże służbowe		2 718	2 052
- Pozostałe		767	1 589
Razem koszty wg rodzajów		245 760	270 021
Koszty sprzedaży (wartość ujemna)		(82 932)	(103 354)
Koszty ogólnego zarządu (wartość ujemna)		(50 833)	(54 003)
Koszty badań i rozwoju (wartość ujemna)		(32 983)	(24 739)
Zmiana stanu produktów		64 634	69 620
Koszty przestojów i niewykorzystanych mocy produkcyjnych		(4 993)	(5 838)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby (wartość ujemna)		(84 597)	(75 063)
Koszt sprzedanych produktów		54 056	76 644
Koszt sprzedanych towarów i materiałów		65 994	92 896
Koszt własny sprzedaży		120 050	169 540

Wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
<i>Działalność kontynuowana</i>		
Wynagrodzenia	62 198	64 308
Ubezpieczenia społeczne	9 844	9 939
Inne świadczenia	6 807	9 118
Razem	78 849	83 365

Wynagrodzenie wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących – patrz nota 38.

9. Podatek dochodowy**Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat**

<i>W tysiącach złotych</i>	Nota	1.01.2018 - 31.12.2018	1.01.2017 - 31.12.2017
Podatek dochodowy bieżący			
Podatek dochodowy za rok bieżący		2 144	4 577
Podatek odroczony			
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych		(13 064)	1 642
Podatek dochodowy ogółem		(10 920)	6 219
<i>Przypadający na:</i>			
Działalność kontynuowaną		(10 920)	5 606
Działalność zaniechaną		-	613
		(10 920)	6 219

Efektywna stopa podatkowa*W tysiącach złotych*

	01.01.2018 - 31.12.2018		01.01.2017 - 31.12.2017	
	%	kwota	%	kwota
Zysk / (Strata) z działalności kontynuowanej		26 088		(27 332)
Zysk / (Strata) z działalności zaniechanej		-		7 271
Podatek dochodowy		(10 920)		6 219
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem		15 168		(13 842)
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	19,00	2 882	19,00	(2 630)
Różnica wynikająca z zastosowania stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	6,32	959	(14,44)	1 999
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	0,58	88	(5,52)	764
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(92,33)	(14 005)	20,24	(2 802)
Straty za rok obrotowy nie ujęte w podatku odroczonym	(16,64)	(2 524)	(3,87)	536
Korekta wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego za lata ubiegłe	-	-	(0,54)	75
Przychody podatkowe nie stanowiące przychodów rachunkowych	1,54	234	(2,94)	407
Koszty podatkowe niestanowiące kosztów rachunkowych	-	-	(42,41)	5 870
Pozostałe	9,53	1 446	(14,45)	2 000
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	(72,00)	(10 920)	(44,93)	6 219

10. Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego

Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w wysokości 32 tys. zł (na 31 grudnia 2016 r. 1 942 tys. zł) stanowi kwotę należną dla urzędu skarbowego za bieżący okres. Zobowiązanie w całości dotyczy BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.

11. Działalność zaniechana

Grupa SciGen

W 2018 roku Zarząd powziął uchwałę o sprzedaży inwestycji w spółkę zależną SciGen Ltd (patrz nota 36). Przychody, koszty oraz wynik grupy SciGen zarówno za okres bieżący do dnia sprzedaży (30 czerwca 2018 r.), jak i za rok ubiegły prezentowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako działalność kontynuowana, ze względu na fakt iż część sprzedaży produktów Spółki jest i będzie realizowana poprzez umowy dystrybucyjne zawarte z grupą SciGen w przyszłych okresach. Pozostała część sprzedaży realizowana przez grupę SciGen nie należy do głównej linii biznesowej z punktu widzenia Grupy BIOTON S.A. Ponadto Grupa nie miała technicznej możliwości wyodrębnienia działalności zaniechanej w systemie sprawozdawczym.

Grupa TRICEL S.A.

W 2016 roku Zarząd BIOTON S.A. podjął decyzję o sprzedaży grupy TRICEL S.A. obejmującej spółki TRICEL S.A., Fisiopharma S.r.l. oraz Pharmatex Italia S.r.l. Aktywa oraz związane z nimi zobowiązania spółek grupy TRICEL S.A. na dzień 31 grudnia 2016 r. zostały zaklasyfikowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży (patrz nota 23). W dniu 27 kwietnia 2017 r. na skutek podpisania umowy sprzedaży grupy TRICEL S.A. spółka BIOTON S.A. utraciła kontrolę nad aktywami spółek TRICEL S.A., Fisiopharma S.r.l. oraz Pharmatex Italia S.r.l. Szczegółowe zestawienie zbytych aktywów i zobowiązań oraz kalkulacja zysku na sprzedaży ujawniono w notce 36.

Przychody, koszty oraz wynik grupy TRICEL S.A. zarówno za okres bieżący do dnia sprzedaży (27 kwietnia 2017 r.), jak i za rok ubiegły prezentowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat jako działalność zaniechana.

Przepływy pieniężne z działalności zaniechanej przedstawiono w poniższej tabeli.

Przebiegi pieniężne z działalności zaniechanej	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
	W tysiącach złotych	W tysiącach złotych
Przebiegi pieniężne netto z działalności operacyjnej	-	6 339
Przebiegi pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-	(3 698)
Przebiegi pieniężne netto z działalności finansowej	-	(3 968)
Przebiegi pieniężne netto	-	(1 327)

12. Rzeczowe aktywa trwałe

W tysiącach złotych

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto środków trwałych						
Wartość brutto na 1 stycznia 2018 r.	-	192 495	257 258	3 264	23 750	476 767
Zwiększenia (z tytułu):	-	243	4 288	875	899	6 305
- zakup	-	-	29	-	30	59
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	243	4 258	-	638	5 139
- różnice kursowe	-	-	-	-	170	170
- pozostałe	-	-	1	875	61	937
Zmniejszenia (z tytułu):	-	-	177	294	2 915	3 386
- sprzedaż	-	-	-	219	53	272
- likwidacja	-	-	141	-	584	725
- różnice kursowe	-	-	-	-	86	86
- sprzedaż grupy SciGen	-	-	-	-	2 192	
- pozostałe	-	-	36	75	-	111
Wartość brutto na 31 grudnia 2018 r.	-	192 738	261 369	3 845	21 734	479 686

<i>W tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości						
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2018 r.	-	26 999	113 780	1 424	10 430	152 633
Zwiększenia (z tytułu)	-	2 496	11 157	889	1 559	16 101
- amortyzacja	-	2 496	11 156	888	1 415	15 955
- różnice kursowe	-	-	1	1	144	146
Zmniejszenia (z tytułu):	-	-	104	264	2 544	2 912
- sprzedaż	-	-	-	219	93	312
- likwidacja	-	-	69	-	521	590
- różnice kursowe	-	-	-	-	148	148
- sprzedaż grupy SciGen	-	-	-	-	1 782	
- pozostałe	-	-	35	45	-	80
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2018 r.	-	29 495	124 833	2 049	9 445	165 822

<i>W tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość brutto środków trwałych						
Wartość brutto na 1 stycznia 2017 r.	-	189 764	250 664	1 624	18 615	460 667
Zwiększenia (z tytułu):	-	2 731	7 190	2 020	5 576	17 517
- zakup	-	-	-	-	181	181
- przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	2 731	7 174	10	5 270	15 185
- różnice kursowe	-	-	-	-	125	125
- pozostałe	-	-	16	2 010	-	2 026
Zmniejszenia (z tytułu):	-	-	596	380	441	1 417
- sprzedaż	-	-	-	213	56	269
- likwidacja	-	-	515	167	-	682
- różnice kursowe	-	-	41	-	377	418
- pozostałe	-	-	40	-	8	48
Wartość brutto na 31 grudnia 2017 r.	-	192 495	257 258	3 264	23 750	476 767
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości						
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2017 r.	-	24 517	103 412	1 330	9 346	138 605
Zwiększenia (z tytułu)	-	2 482	10 960	474	1 471	15 387
- amortyzacja	-	2 482	10 944	474	1 351	15 251
- różnice kursowe	-	-	16	-	120	136
Zmniejszenia (z tytułu):	-	-	592	380	387	1 359
- sprzedaż	-	-	-	213	52	265
- likwidacja	-	-	527	167	4	698
- różnice kursowe	-	-	42	-	331	373
- pozostałe	-	-	23	-	-	23
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2017 r.	-	26 999	113 780	1 424	10 430	152 633

<i>W tysiącach złotych</i>	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem
Wartość netto						
na 1 stycznia 2018 r.	-	165 496	143 478	1 840	13 320	324 134
na 31 grudnia 2018 r.	-	163 243	136 536	1 796	12 289	313 864
na 1 stycznia 2017 r.	-	165 247	147 252	294	9 269	322 062
na 31 grudnia 2017 r.	-	165 496	143 478	1 840	13 320	324 134
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na 31 grudnia 2018 r., w tym:						336 350
- środki trwałe						313 864
- środki trwałe w budowie						22 486
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na 31 grudnia 2017 r., w tym:						341 916
- środki trwałe						324 134
- środki trwałe w budowie						17 782

Rzeczowe aktywa trwałe (ciąg dalszy)

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa przeanalizowała przesłanki do wystąpienia utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych. W wyniku przeprowadzonej analizy nie stwierdzono przesłanek do utraty wartości i konieczności odpisów.

Na niektórych środkach trwałych ustanowione jest zabezpieczenie kredytów bankowych (patrz nota 25). Na koniec okresów sprawozdawczych wartość zabezpieczeń była następująca:

- 31 grudnia 2018 r. – 88 207 tys. PLN, zabezpieczenia dotyczą kredytów bankowych.
- 31 grudnia 2017 r. – 115 572 tys. PLN, zabezpieczenia dotyczą kredytów bankowych.

Środki trwałe w budowie

Na koniec okresu sprawozdawczego nakłady na środki trwałe w budowie wyniosły łącznie 22 486 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 17 782 tys. zł) i dotyczyły realizowanych przez Grupę zadań związanych m.in. z nakładami zaliczanymi do budynków i budowli oraz maszynami i urządzeniami, które są opisane w tabelce poniżej.

Środki trwałe w budowie (w tysiącach złotych)

	31.12.2018	31.12.2017
- budowa budynku wielozadaniowego (poprzednio hurtownia farmaceutyczna)	1 501	2 031
- dla bazy wytwórczej do produkcji leków otrzymywanych na drodze biotechnologicznej w Macierzyszu	15 785	9 668
- pozostałe	5 200	6 083
	22 486	17 782

13. Wartość firmy

W tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
- przejęcie spółki BIOLEK Sp. z o.o. (1 listopada 2011 r.)	55 534	55 534
	55 534	55 534

Na dzień 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2017 r. wartość firmy w całości dotyczyła przejęcia spółki BIOLEK Sp. z o.o. w dniu 1 listopada 2011 r. Na dzień bilansowy Grupa wykonała test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy oraz wartości niematerialnych – patrz nota 40. W wyniku wykonanego testu Grupa nie stwierdziła utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy oraz wartości niematerialnych i w konsekwencji na 31 grudnia 2018 r. nie wystąpił odpis aktualizujący wartości firmy z przejęcia spółki BIOLEK Sp. z o.o. ani odpis wartości niematerialnych.

14. Inne wartości niematerialne

<i>W tysiącach złotych</i>	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Prace rozwojowe w realizacji	Inne wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2018 r.	41 233	177 459	448 745	426 961	1 094 398
Zwiększenia z tytułu:	-	12 289	59 096	60 842	132 227
- zakup	-	353	7 211	12 864	20 428
- różnice kursowe	-	11 936	18	31 196	43 150
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	-	-	-	16 782	16 782
- reklasyfikacja	-	-	51 867	-	51 867
Zmniejszenia z tytułu:	-	170 712	258	10 396	181 366
- likwidacja	-	-	-	257	257
- różnice kursowe	-	-	-	37	37
- reklasyfikacja	-	600	-	-	600
- utrata wartości	-	-	-	353	353
- sprzedaż grupy SciGen	-	170 112	258	9 749	180 119
Wartość brutto na 31 grudnia 2018 r.	41 233	19 036	507 583	477 407	1 045 259
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości					
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2018 r.	20 478	79 758	249 978	377 373	727 587
Zwiększenia z tytułu:	2 362	9 829	6 232	30 527	48 950
- amortyzacja	2 362	4 619	6 209	348	13 538
- różnice kursowe	-	5 210	23	30 179	35 412
Zmniejszenia z tytułu:	2	74 847	249	5 570	80 668
- różnice kursowe	2	4 495	13	334	4 844
- reklasyfikacja	-	-	-	21	21
- sprzedaż grupy SciGen	-	70 352	236	5 215	75 803
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2018 r.	22 838	14 740	255 961	402 330	695 869

W tysiącach złotych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Koncesje, patenty, licencje, oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Prace rozwojowe w realizacji	Inne wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 1 stycznia 2017 r.	40 694	208 690	448 792	502 537	1 200 713
Zwiększenia z tytułu:	539	2 443	-	2 036	5 018
- zakup	-	-	-	1 956	1 956
- różnice kursowe	-	-	-	80	80
- prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	-	-	-	-	-
- reklasyfikacja	539	-	-	-	539
- pozostałe	-	2 443	-	-	2 443
Zmniejszenia z tytułu:	-	33 674	47	77 612	111 333
- likwidacja	-	1 960	-	139	2 099
- różnice kursowe	-	31 714	47	75 892	107 653
- rozliczenie prac rozwojowych	-	-	-	390	390
- reklasyfikacja	-	-	-	539	539
- utrata wartości	-	-	-	652	652
Wartość brutto na 31 grudnia 2017 r.	41 233	177 459	448 745	426 961	1 094 398
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości					
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2017 r.	18 152	86 204	244 039	452 410	800 805
Zwiększenia z tytułu:	2 326	8 042	5 986	582	16 936
- amortyzacja	2 326	8 042	5 984	513	16 865
- różnice kursowe	-	-	2	69	71
Zmniejszenia z tytułu:	-	14 488	47	75 619	90 154
- likwidacja	-	1 960	-	-	1 960
- różnice kursowe	-	12 528	47	75 600	88 175
- utrata wartości	-	-	-	19	19
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2017 r.	20 478	79 758	249 978	377 373	727 587

Wartość netto

na 1 stycznia 2018 r.	20 755	97 701	198 767	49 588	366 811
na 31 grudnia 2018 r.	18 395	4 296	251 622	75 077	349 390
na 1 stycznia 2017 r.	22 542	122 486	204 753	50 127	399 908
na 31 grudnia 2017 r.	20 755	97 701	198 767	49 588	366 811

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa reklasyfikowała przedpłacone płatności dotyczące opłat związanych z podziałem zysku na rynku chińskim do pozostałych wartości niematerialnych. Płatności wynikały z umowy zawartej w dniu 21 października 2011 roku z późniejszymi aneksami pomiędzy BIOTON S.A. i jej byłą spółką zależną SciGen Ltd. a Hefei Life Science & Technology Park Investments & Development Co Ltd. i Panem Gao Xiaoming (*patrz również nota 15*). Grupa będzie rozliczać wniesione opłaty sukcesywnie do realizacji sprzedaży na rynku chińskim.

Prace rozwojowe w realizacji

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa przeanalizowała przesłanki do wystąpienia utraty wartości posiadanych wartości niematerialnych oraz wykonała testy na utratę wartości firmy oraz wartości niematerialnych BIOLEK Sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonej analizy i testów nie stwierdzono przesłanek do utraty wartości i konieczności odpisów. *Patrz również nota 40.*

Na koniec okresu sprawozdawczego nakłady na prace rozwojowe w realizacji wyniosły łącznie 75 077 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 49 588 tys. zł).

Prace rozwojowe w realizacji (w tysiącach złotych)	31.12.2018	31.12.2017
BIOTON S.A.:	71 049	43 780
- procedury rejestracyjne insuliny klasycznej w związku ze zwiększeniem skali produkcji i ich rejestracji na innych terytoriach	71 049	42 808
- pozostałe		972
Grupa SciGen	-	1 525
- nakłady na rejestracje w Azji i Australii	-	1 525
BIOLEK Sp. z o.o.	4 028	4 283
- rejestracje	4 028	4 283
	75 077	49 588

15. Należności długoterminowe

W tysiącach złotych	31.12.2018	31.12.2017
a) należności od pozostałych jednostek	88 255	46 950
- inne, w tym:	88 255	46 950
- należności z tytułu warunkowego rozliczenia praw ¹⁾	88 255	
- zaliczki na poczet przyszłych płatności ²⁾	-	46 950
	88 255	46 950

1) Stan na 31 grudnia 2018 r.

Należności za nabycie praw od SciGen (1) prawa do prowadzenia działalności handlowej na szeregu rynków, głównie Azji Wschodniej, polegającej na handlu produktami na bazie rekombinowanej insuliny ludzkiej oraz (2) prawa do szeregu znaków towarowych SciLin, umowa zawarta w dniu 15 maja 2018 r. Spółka i SciGen zawarły w dniu 15 maja 2018 roku umowę rozwiązującą umowy o podział zysku wypracowanego przez Spółkę na rynku Wietnamu i Chin. Wynagrodzenie SciGen z tytułu w/w umów wynosi 29,9 mln USD (wartość na 31 grudnia 2018 r. 112,4 mln PLN), na dzień bilansowy po zdyskontowaniu wartość wynagrodzenia wynosi 23,6 mln USD (wartość na 31 grudnia 2018 r. 83,5 mln PLN). Rozliczenie nastąpiło w lutym 2019 r. (patrz nota 7, 36).

2) Stan na 31 grudnia 2017 r.

Należności z tytułu zaliczek na poczet przyszłych płatności dotyczą opłat związanych z podziałem zysków na rynku chińskim, które wynikają z umowy zawartej w dniu 21 października 2011 roku z późniejszymi aneksami pomiędzy BIOTON S.A. i jej spółką zależną SciGen Ltd. a Hefei Life Science & Technology Park Investments & Development Co Ltd. i Panem Gao Xiaoming. Rozliczenie przedpłaconych części opłat związane jest m.in. z wydłużeniem okresu płatności opłat za sprzedaż insuliny na rynku chińskim. Od czwartego kwartału 2018 r. Grupa będzie rozliczać wniesione opłaty sukcesywnie do realizacji sprzedaży na rynku chińskim. Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa reklasifikowała należności do pozostałych wartości niematerialnych (*patrz również nota 14*).

16. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego - podatek odroczony

Odroczone aktywa podatkowe wynikają z następujących pozycji bilansowych:

W tysiącach złotych	Aktywa podatkowe	
	31.12.2018	31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	-	299
Wartości niematerialne	16 266	10 293
Zapasy	118	85
Należności	-	6 620
Kredyty i pożyczki	233	264
Zobowiązania	4	-
Świadczenia pracownicze	1 190	1 139
Rezerwy	4 568	4 602
Środki pieniężne	-	39
Przychody przyszłych okresów	7 773	-
Inne	307	341
Razem	30 459	23 682
Nierozliczone straty podatkowe ¹⁾	15 676	33 184
Kompensata podatku odroczonego	(17 507)	(24 481)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku netto	28 628	32 385

¹⁾ Grupa planuje rozliczyć straty w kolejnych latach obrotowych

Na 31 grudnia 2018 r. w aktywach podatkowych kwota 39 112 tys. zł jest długoterminowa a kwota 7 023 tys. zł jest krótkoterminowa (na 31 grudnia 2017 r. odpowiednio długoterminowa kwota 37 579 tys. zł, krótkoterminowa kwota 19 287 tys. zł).

Na 31 grudnia 2018 r. w pasywach podatkowych kwota 31 625 tys. zł jest długoterminowa a kwota 18 894 tys. zł jest krótkoterminowa (na 31 grudnia 2017 r. odpowiednio długoterminowa kwota 45 985 tys. zł, krótkoterminowa kwota 24 859 tys. zł).

Odroczone pasywa podatkowe wynikają z następujących pozycji bilansowych:

W tysiącach złotych	Pasywa podatkowe	
	31.12.2018	31.12.2017
Środki trwałe	13 534	13 871
Wartości niematerialne	18 109	32 537
Należności	562	896
Kredyty i pożyczki	17 226	23 028
Zobowiązania	996	462
Świadczenia pracownicze	11	5
Środki pieniężne	81	45
Razem	50 519	70 844
Kompensata podatku odroczonego	(17 507)	(24 481)
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	33 012	46 363

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W tysiącach złotych	Saldo na 31.12.2017	Korekta wynikająca z MSSF 15 - patrz nota 41	Saldo na 01.01.2018	Zmiany ujęte w wyniku finansowym	Zmiany ujęte w kapitale własnym	Zbycie spółki zależnej	Różnice kursowe	Saldo na 31.12.2018
Rzeczowe aktywa trwałe	(13 572)	-	(13 572)	38	-	-	-	(13 534)
Wartości niematerialne	(22 244)	-	(22 244)	7 136	-	13 265	-	(1 843)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-
Zapasy	85	-	85	33	-	-	-	118
Należności	5 724	-	5 724	(6 286)	-	-	-	(562)
Kredyty i pożyczki	(22 764)	-	(22 764)	5 771	-	-	-	(16 993)
Świadczenia pracownicze	1 134	-	1 134	47	(2)	-	-	1 179
Zobowiązania	(462)	-	(462)	(530)	-	-	-	(992)
Środki pieniężne	(6)	-	(6)	(75)	-	-	-	(81)
Rezerwy	4 602	-	4 602	(34)	-	-	-	4 568
Przychody przyszłych okresów	-	3 803	3 803	3 970	-	-	-	7 773
Pozostałe	341	-	341	(34)	-	-	-	307
Nierozliczone straty podatkowe	33 184	-	33 184	3 028	-	(21 385)	849	15 676
Razem	(13 978)	3 803	(10 175)	13 064	(2)	(8 120)	849	(4 384)

W tysiącach złotych	Saldo na 01.01.2017	Zmiany ujęte w wyniku finansowym	Zmiany ujęte w kapitale własnym	Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	Różnice kursowe	Saldo na 31.12.2017
Rzeczowe aktywa trwałe	(13 447)	(125)	-	-	-	(13 572)
Wartości niematerialne	(24 739)	3 222	-	-	2 874	(18 643)
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	17 315	(17 315)	-	-	-	-
Zapasy	51	34	-	-	-	85
Należności	(591)	6 315	-	-	-	5 724
Kredyty i pożyczki	(24 002)	1 238	-	-	-	(22 764)
Świadczenia pracownicze	1 090	14	30	-	-	1 134
Zobowiązania	(1 720)	1 258	-	-	-	(462)
Środki pieniężne	(1 055)	1 049	-	-	-	(6)
Rezerwy	5 343	(658)	-	(63)	(20)	4 602
Pozostałe	5	336	-	-	-	341
Nierozliczone straty podatkowe	34 449	2 990	-	-	(4 255)	33 184
Razem	(7 301)	(1 642)	30	(63)	(1 401)	(10 377)

Różnice przejściowe, na których nie jest liczony podatek odroczonego

W tysiącach złotych	31.12.2018	31.12.2017
Różnice dodatnie	-	-
Różnice ujemne	-	-
Straty podatkowe	-	2 346
	-	2 346

17. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) rozliczenia międzyokresowe, w tym:	1 185	2 417
- rejestracje zagraniczne	604	1 022
- koszty zakazu konkurencji	374	1 274
- inne koszty rozliczane w czasie	207	121
	1 185	2 417

18. Zapasy

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) materiały	11 001	9 054
b) półprodukty i produkty w toku	52 171	70 244
c) produkty gotowe	2 403	11 671
d) towary	11 176	13 659
e) zaliczki na dostawy	1 032	433
Zapasy netto, razem	77 783	105 061
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	312	923
Zapasy brutto, razem	78 095	105 984

Na koniec okresu sprawozdawczego zabezpieczenia na zapasach z tytułu kredytów wynosiły 63 316 tys. zł (dla produktów wartość zabezpieczeń liczona jest wg cen sprzedaży) (na 31 grudnia 2017 r. 86 697 tys. zł - patrz nota 25). Różnica wartości zabezpieczenia wynika ze zmniejszenia ilości zabezpieczenia oraz zmiany kursów walut do przeliczenia cen.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących stan zapasów

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	923	772
Zwiększenia	228	446
- utworzenie	209	446
- różnice kursowe	19	-
Zmniejszenia	(839)	(295)
- różnice kursowe	-	(29)
- odwrócenie	(839)	(266)
Stan na koniec okresu:	312	923

19. Krótkoterminowe aktywa finansowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) w pozostałych jednostkach	-	163
- instrumenty finansowe - forwardy	-	163
	-	163

20. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) należności od pozostałych jednostek	62 014	101 807
- z tytułu dostaw i usług	50 129	92 796
- z tytułu podatków, w tym:	6 345	4 268
- podatek VAT	6 345	4 226
- inne podatki	-	42
- inne, w tym:	5 540	4 743
- zaliczki na środki trwałe w budowie	542	324
- należności od pracowników (pożyczki z ZFŚS i zaliczki)	182	297
- zaliczki na poczet dostaw	4 150	2 912
- pozostałe	666	1 210
	62 014	101 807

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe są przedstawione w kwotach netto. Odpisy aktualizacyjne należności na 31 grudnia 2018 r. wyniosły 736 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. wyniosły 1 606 tys. zł).

Zmiana stanu odpisów aktualizujących stan należności krótkoterminowych

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	1 606	5 020
Zwiększenia z tytułu	93	964
- należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	-	964
- różnice kursowe	93	-
Zmniejszenia z tytułu:	963	4 378
- różnice kursowe	-	895
- wykorzystanie	963	1 360
- odwrócenie	-	2 123
Stan na koniec okresu	736	1 606
- odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	-	870
- odpisy aktualizujące należności pozostałe	736	736

Przy ustaleniu odpisów aktualizujących Grupa zastosowała model oczekiwanych strat kredytowych. Indywidualnie dla każdego klienta Grupa ocenia stan przeterminowanych należności, uwzględniając powód ich przeterminowania, kondycję finansową dłużnika, oraz poziom prawdopodobieństwa spłaty należności przez klienta. Grupa podejmuje decyzję o utworzeniu odpisu na należności na podstawie przeprowadzonych analiz i kierując się odpowiednimi przesłankami, że klient nie jest w stanie w dającej się przewidzieć przyszłości spłacić zaległe należności. Każdorazowo po sporządzeniu struktury wiekowej na moment sprawozdawczy Grupa dokonuje analizy należności kierując się przede wszystkim indywidualnym podejściem do każdej powstałej należności, ale również uwzględniając zasady opisane powyżej.

Struktura wiekowa należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług

W tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
Należności bieżące z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty:	39 259	70 901
- bieżące do 30 dni	15 952	24 972
- bieżące od 31 do 60 dni	16 214	19 399
- bieżące od 61 do 90 dni	6 245	25 631
- bieżące od 91 do 180 dni	848	899
- bieżące od 181 do 365 dni	-	-
Odpisy aktualizujące należności bieżące z tytułu dostaw i usług	-	-
Należności bieżące z tytułu dostaw i usług netto	39 259	70 901
Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług brutto o okresie spłaty:	10 870	22 766
- przeterminowane do 30 dni	9 199	16 841
- przeterminowane od 31 do 60 dni	538	4 540
- przeterminowane od 61 do 90 dni	528	19
- przeterminowane od 91 do 180 dni	300	403
- przeterminowane od 181 do 365 dni	228	19
- przeterminowane powyżej 365 dni	77	944
Odpisy aktualizujące należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług 1)	-	870
Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług netto	10 870	21 896
Należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	50 129	92 797
Należności przeterminowane z tytułu dostaw i usług netto		
w tym:		
- przeterminowane do 30 dni	9 199	16 841
- przeterminowane od 31 do 60 dni	538	4 540
- przeterminowane od 61 do 90 dni	528	19
- przeterminowane od 91 do 180 dni	300	403
- przeterminowane od 181 do 365 dni	228	19
- przeterminowane powyżej 365 dni	77	74
	10 870	21 896

¹⁾ Odpisy aktualizujące należności przeterminowane z tytułu dostaw robót i usług dotyczą należności przeterminowanych powyżej 365 dni.

21. Środki pieniężne

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w kasie	8	20
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	6 831	29 809
Lokaty terminowe	906	8 858
Środki pieniężne, razem (wartość bilansowa)	7 745	38 687
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-
Środki pieniężne na koniec okresu (wartość w rachunku przepływów pieniężnych)	7 745	38 687
Kredyt w rachunku bieżącym	(391)	(7 419)
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-
Środki pieniężne na koniec okresu po wyłączeniu kredytów w rachunku bieżącym i środków w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	7 354	31 268

Środki pieniężne na rachunkach bankowych są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty terminowe mają charakter krótkoterminowy, są zakładane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych (*patrz również nota 30*).

Środki pieniężne na rachunkach bankowych i lokaty terminowe są zgromadzone na rachunkach bankowych w bankach, w których Grupa korzysta z kredytowania (*patrz również nota 25*).

22. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) rozliczenia międzyokresowe, w tym:	2 689	5 847
- ubezpieczenia	716	626
- rejestracje krajowe i zagraniczne	381	744
- artykuły jednorazowego użytku	-	435
- kaucje	-	888
- podatki i opłaty	-	1 999
- walidacje	290	134
- koszty zakazu konkurencji	899	896
- zaliczki do dostawców	-	10
- pozostałe	403	115
	2 689	5 847

23. Aktywa przeznaczone do sprzedaży

Stan za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. aktywa przeznaczone do sprzedaży nie wystąpiły.

Stan za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa przeznaczone do sprzedaży nie wystąpiły, w związku z brakiem spełnienia wymogów wynikających z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”.

24. Kapitały własne

Kapitał akcyjny

W tysiącach akcji

	Akcje zwykłe	
	31.12.2018	31.12.2017
Ilość akcji na początek okresu	85 864	85 864
Akcje serii A po scaleniu	85 864	85 864
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacona, po scaleniu)	85 864	85 864
Wartość nominalna 1 akcji (po scaleniu)	20 zł	20 zł

W roku 2018 Spółka BIOTON S.A. nie emitowała akcji.

Struktura kapitału akcyjnego BIOTON S.A. na 31 grudnia 2018 r.

Akcjonariusz	Liczba akcji/głosów (w szt.)	% kapitału zakładowego
1 UniApek S.A.	16 989 289	19,79
2 Perfect Trend Ventures Ltd.	10 186 419	11,86
3 Troqueera Enterprises Ltd	8 480 570	9,88
4 Basolma Holding Ltd	6 151 852	7,16
5 AIS Investment 2 Sp. z o. o.	5 151 852	6,00
6 Pozostali akcjonariusze posiadający < 5%	38 904 218	45,31
	85 864 200	100

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej

w tysiącach złotych

Emisje	Wartość emisyjna	Ilość akcji (w szt.)	Cena emisyjna 1 akcji (w złotych)	Wartość nominalna odniesiona na kapitał akcyjny	Koszty emisji	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej
C	44 000	16 000 000	2,75	16 000	4 239	23 761
D	2 873	298 358	9,63	298	1 979	596
E	14 952	2 020 579	7,40	2 021	2 249	10 682
F	85 000	8 500 000	10	8 500	868	75 632
G	356 456	1 697 408 406	0,21	339 482	9 258	7 716
H	-	-	-	-	48	(48)
I	183 352	81 489 729	2,25	16 298	157	166 897
J	244 971	272 190 000	0,90	54 438	4 424	186 109
K	34 250	32 619 428	1,05	6 524	207	27 519
L	35 067	33 082 033	1,06	6 616	70	28 381
M	60 000	300 000 000	0,20	60 000	3 955	(3 955)
N	96 641	483 206 610	0,20	96 641	4 126	(4 126)
O	-	-	-	-	179	(179)
P	-	-	-	-	8	(8)
R	93 501	467 505 200	0,20	93 501	1 654	(1 654)
S	26 974	134 870 120	0,20	26 974	192	(192)
T	50 000	250 000 000	0,20	50 000	277	(277)
U	119 000	595 000 000	0,20	119 000	722	(722)
W	19 684	89 474 460	0,22	17 895	109	1 680
Y	20 000	100 000 000	0,20	20 000	120	(120)
Z	-	-	-	-	476	(476)
A1	52 196	260 980 086	0,20	52 196	295	(295)
AA	319 117	1 595 585 570	0,20	319 117	1 834	(1 834)
AB	250 000	1 250 000 000	0,20	250 000	1 335	(1 335)
AC	1	3 688	0,20	1	201	(201)
AC	-	-	-	-	31	(31)
Pokrycie straty z 2008						(68 591)
Pokrycie straty z 2009						(387 798)
Razem	2 108 035	-	-	1 555 502	39 013	57 131

Kapitał zapasowy

W kapitale zapasowym ujmowane są podzielone zyski oraz z kapitału zapasowego pokrywane są straty, zgodnie z uchwałami Walnego Zgromadzenia. W kapitale zapasowym ujmowana jest również wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Na 31 grudnia 2018 r. wysokość kapitału zapasowego wynosiła 260 775 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 260 775 kwota tys. zł).

W 2018 roku Spółka BIOTON S.A. nie wypłacała dywidendy. Spółka BIOTON S.A. nie planuje wypłaty dywidendy w roku 2019.

Zysk / (strata) przypadający na jedną akcję

Kalkulacja podstawowej straty przypadającej na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej z działalności kontynuowanej w kwocie 26 266 tys. zł oraz o średnią ważoną liczbę akcji w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. w liczbie 85 864 200 szt.

	01.01.2018 - 31.12.2018
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	85 864 200
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji (w szt.)	85 864 200
Zysk/(Strata) na jedną akcję z działalności kontynuowanej (w złotych)	0,31
Podstawowy	0,31
Rozwodniony	0,31

Średnia ważona liczba akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

Akcje serii	Ilość w sztukach	Ilość w sztukach narastająco	Okres	Ilość dni	Średnia ważona liczba akcji
A, AA, AB, AC	85 864 200	85 864 200	01.01.2018–31.12.2018	365	85 864 200
	85 864 200			365	85 864 200

Średnia ważona liczba akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Akcje serii	Ilość w sztukach	Ilość w sztukach narastająco	Okres	Ilość dni	Średnia ważona liczba akcji
A, AA, AB, AC	85 864 200	85 864 200	01.01.2017–31.12.2017	365	85 864 200
	85 864 200			365	85 864 200

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie było akcji rozważających wynik.

25. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje zobowiązania Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Grupa przedstawione są w nocie 30.

Zobowiązania długoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty bankowe	16 864	19 625
Zobowiązania z tytułu leasingu	857	3 806
Zobowiązania długoterminowe, razem	17 721	23 431

Zobowiązania krótkoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Kredyty bankowe, w tym:	63 104	169 183
- kredyty w rachunku bieżącym	391	7 419
- pozostałe kredyty, w tym:	62 713	161 764
- kredyty długoterminowe reklasifikowane do krótkoterminowych ¹⁾	4 626	35 304
- linia factoringowa	32 040	28 804
Pożyczki	27 135	700
Instrumenty pochodne	40	37
Zobowiązania z tytułu zadłużenia kart kredytowych	91	215
Zobowiązania z tytułu leasingu	3 544	4 697
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	93 914	174 832

¹⁾ Zgodnie z MSR 1 par 74 Grupa BIOTON S.A. reklasifikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Grupa BIOTON S.A. otrzymała od HSBC Bank Polska S.A. waiver, potwierdzający akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych.

Zestawienie kredytów i pożyczek (część długo i krótkoterminowa)

<i>W tysiącach złotych</i>	Waluta	Rodzaj i wysokość oprocentowania	Termin spłaty wg umowy	Kwota w złotych
BOŚ S.A.	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 1M plus marża	06.2019	4 001
BOŚ S.A. pożyczka hipoteczna	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	05.2025	17 553
BOŚ S.A. kredyt inwestycyjny	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	05.2025	2 033
BOŚ S.A. (linia faktoringowa)	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 1M plus marża	03.2020	32 040
ING Bank Śląski S.A. ¹⁾	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 1M plus marża	01.2020	11 366
HSBC Bank Polska S.A. ¹⁾	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka WIBOR 3M plus marża	06.2020	12 582
UniApek S.A.	PLN	Oprocentowanie zmienne – stawka LIBOR USD 3M plus marża	11.2019	26 525
Pozostałe				1 003
Razem				107 103

¹⁾ Zgodnie z MSR 1 par 74 Grupa BIOTON S.A. reklasifikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Grupa BIOTON S.A. otrzymała od HSBC Bank Polska S.A. waiver, potwierdzający akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych.

Zabezpieczenia kredytów wynikające z umów:

- hipoteki na nieruchomościach o wartości 237 000 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 255 000 tys. zł) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej),
- zastaw rejestrowy na rzeczowych aktywach trwałych w kwocie 88 207 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 115 572 tys. zł) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej - *patrz nota 12*,
- zastaw rejestrowy na zapasach w wysokości 63 000 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 86 697 tys. zł) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej - *patrz nota 18*,
- w 2018 brak poręczeń spółek zależnych (w 2017 r. poręczenie spółki zależnej SciGen w wysokości 62 000 tys. zł).

W BOŚ S.A., ING Bank Śląski S.A., HSBC Bank Polski S.A. złożone są pełnomocnictwa do dysponowania rachunkami BIOTON S.A. prowadzonymi przez te banki.

W BOŚ S.A. Spółka złożyła weksle własne in blanco wraz z deklaracją wekslową na kwoty 3,1 tys. PLN, 25 900 tys. PLN, 17 000 tys. PLN i 39 000 tys. PLN (linia faktoringowa).

BIOTON S.A.

W dniu 06 grudnia 2016 r. Spółka złożyła oświadczenie w BOŚ S.A. w postaci aktów notarialnych o poddaniu się egzekucji w trybie 777 pkt 5 k.p.c. do: (i) kredytu inwestycyjnego do kwoty 4 124 tys. PLN z terminem do 09 maja 2028 r., (ii) pożyczki hipotecznej do kwoty 33 824 tys. PLN z terminem do 09 maja 2028 r.

W dniu 5 lipca 2016 r. Spółka złożyła oświadczenia o poddaniu się egzekucji związane z umowami kredytowymi w ING Bank Śląski S.A. do kwoty 93 mln PLN z terminem do 07 czerwca 2025 r. i w HSBC Bank Polska S.A. do kwoty 57 mln PLN, z terminem do 30 czerwca 2023 r.

W dniu 05 marca 2018 r. Spółka podpisała z BOŚ S.A. aneks nr 7 o przedłużeniu linii faktoringowej do 01 marca 2019 r. W dniu 30 listopada 2018 r. Spółka podpisała aneks nr 20 zmieniający limit linii faktoringowej do kwoty 39 mln PLN. W dniu 01 kwietnia 2019 r. Spółka podpisała aneks nr 22 o przedłużeniu linii faktoringowej do 31 marca 2020 r. wraz z limitem do kwoty 30 mln PLN.

W dniu 03 lipca 2018 r. Spółka złożyła oświadczenie w BOŚ S.A. o ustanowieniu tytułu egzekucyjnego do kwoty 25 500 tys. PLN z terminem do 30 czerwca 2022 r. (dotyczy umowy o kredyt odnawialny).

W dniu 14 stycznia 2019 r. Spółka, jako kredytobiorca oraz Bioton Marketing Agency Sp. z o.o. i Biolek Sp. z o.o., jako gwaranci, zawarły z BANK OF CHINA (LUXEMBOURG) S.A. z siedzibą w Luksemburgu, działająca przez BANK OF CHINA (LUXEMBOURG) S.A. (SPÓŁKA AKCYJNA) ODDZIAŁ W POLSCE z siedzibą w Warszawie (Bank) umowę kredytową - *Senior Facility Agreement* (Umowa Kredytu) na podstawie której Bank udzielił Spółce kredytu w maksymalnej kwocie 12 mln EUR (słownie: dwanaście milionów euro), *patrz również nota 43*.

Do dnia publikacji sprawozdania finansowego Spółka spłaciła częściowo lub całkowicie kredyty w bankach:

- BOŚ S.A. raty kredytu inwestycyjnego w wysokości 108 tys. PLN oraz raty pożyczki hipotecznej w wysokości 813 tys. PLN,
- ING Banku Śląskim raty kapitałowe w wysokości 11 514 tys. PLN, kredyty spłacone w całości,
- HSBC Bank Polska S.A. ratę kapitałową w wysokości 2 500 tys. PLN.

BIOLEK Sp. z o.o.

W 2018 r. Spółka spłaciła częściowo kapitał w wysokości 110 tys. PLN dotyczący pożyczki od Troqueera Enterprises Ltd. na kwotę 250 tys. PLN (w 2017 r. Spółka spłaciła część pożyczki do Troqueera Enterprises Ltd. kwotę 94 tys. PLN kapitału z pożyczki na 250 tys. PLN wraz z należnymi odsetkami do dnia spłaty).

W dniu 25 lipca 2018 r. Spółka spłaciła kredyty do HSBC Bank Polska S.A. wraz z należnymi odsetkami, łączna wartość spłaconego kapitału, to kwota 7 855 tys. PLN. Finansowanie na spłatę kredytu w wysokości 7 200 tys. PLN Spółka uzyskała od BIOTON S.A. na podstawie aneksu Nr 16, podpisanego w dniu 23 lipca 2018 r., do umowy pożyczki z dnia 31 stycznia 2012 r. W 2017 r. Spółka BIOLEK sp. z o.o. spłaciła część pożyczki do Troqueera Enterprises Ltd na kwotę 94 tys. zł kapitału z pożyczki na 250 tys. zł wraz z należnymi odsetkami do dnia spłaty. W 2018 r. do dnia publikacji sprawozdania finansowego Spółka BIOLEK sp. z o.o. częściowo spłaciła kapitał w wysokości 30 tys. zł.

Leasing finansowy

Umowy leasingu finansowego dotyczą urządzeń technicznych oraz środków transportu (*patrz nota 12*). W ramach podpisanych umów 15 jest umowami leasingu operacyjnego a 1 leasingu finansowego, jednakże zgodnie z ustawą o rachunkowości wszystkie umowy traktowane są jako leasing finansowy. Umowy zawarte są na okres do pięciu lat. Po zakończeniu umowy Spółka BIOTON S.A. ma możliwość wykupienia przedmiotu leasingu po wartości nominalnej. Zobowiązania z tytułu leasingu dla trzech umów są zabezpieczone weksłami in blanko, pozostałe umowy nie posiadają zabezpieczeń (*patrz również nota 32*).

Zobowiązania z tytułu leasingu

W tysiącach złotych

	Minimalne opłaty leasingowe		Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Nie dłużej niż 1 rok	3 668	4 931	3 544	4 697
Od 1 roku do 5 lat	874	3 906	857	3 806
	4 542	8 837		
Minus przyszłe obciążenia finansowe	(141)	(334)		
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	4 401	8 503	4 401	8 503

W wartości bieżących minimalnych opłat leasingowych w wysokości 4 401 tys. PLN (na 31 grudnia 2017 r. kwota 8 503 tys. PLN) kwota 2 696 tys. PLN dotyczy umów leasingu finansowego a kwota 1 705 tys. PLN umów leasingu operacyjnego (na 31 grudnia 2017 r. odpowiednio 5 455 tys. PLN i 3 048 tys. PLN).

26. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

W tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
Rezerwa na odprawy emerytalne	4 354	4 005
	4 354	4 005

Na 31 grudnia 2018 r. rezerwy na odprawy emerytalne wyniosły 4 354 tys. zł, w tym Grupa Biopartners Holdings AG 2 004 tys. zł, BIOTON S.A. 1 983 tys. zł oraz pozostałe w kwocie 367 tys. zł.

Spółka corocznie tworzy rezerwę na odprawy emerytalne na podstawie wyceny zewnętrznego aktuarium Założenia przyjęte do oszacowania rezerwy to min.: wiek emerytalny dla mężczyzn 65 lat dla kobiet 60 lat, długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,5%, stopa dyskonta 3,0%, tj. na przewidywanym poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym (dziesięcio- i dwudziestoletnich obligacji skarbowych). W 2017 r. obowiązywały założenia: wiek emerytalny dla mężczyzn 65 lat dla kobiet 60 lat, długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 3,25%, stopa dyskonta 3,5%, tj. na przewidywanym poziomie rentowności najbezpieczniejszych długoterminowych papierów wartościowych notowanych na polskim rynku kapitałowym (dziesięcio- i dwudziestoletnich obligacji skarbowych).

W ramach zmian w MSR 19 począwszy od 01 stycznia 2013 r. wyeliminowana została tzw. „metoda korytarzowa”, wobec czego pełna kwota deficytu lub nadwyżki finansowej programu jest ujmowana przez Spółkę w sprawozdaniu finansowym. Wyeliminowana została także możliwość odmiennej prezentacji zysków i strat związanych z programem zdefiniowanych świadczeń. Koszty zatrudnienia i koszty finansowe ujmują się w wyniku, zaś skutki przeszacowania w pozostałych całkowitych dochodach, dzięki czemu są one prezentowane oddzielnie od zmian wynikających z bieżącej działalności jednostki. Poszerzone zostały wymogi dotyczące ujawniania informacji na temat programów zdefiniowanych świadczeń dla lepszego odzwierciedlenia charakteru tych programów i wynikającego z nich ryzyka.

Grupa nie prezentuje zmian w związku ze zmianami MSR 19, gdyż ich wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest nieistotny.

Zmiany zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych

W tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
Rezerwa z tytułu odpraw emerytalnych – bilans otwarcia	4 005	4 055
Różnice kursowe	134	(278)
Zwiększenia – straty aktuarialne ujęte w kapitałach	-	12
Zmniejszenia – straty aktuarialne ujęte w kapitałach	(53)	(143)
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat	268	359
	4 354	4 005

27. Przychody przyszłych okresów

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Otrzymane płatności z tytułu sprzedaży praw (upfronty) ¹⁾	37 912	-
Dotacje z MG (patrz nota 29 i 31.1)	16 119	16 757
Dotacje z NFOŚiGW (patrz nota 29 i 31.2)	2 771	2 882
Dotacje z NCBR (patrz nota 29 i 32.3)	578	500
	57 380	20 139

¹⁾Patrz również noty:16, 29 i 41.

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania długoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) wobec pozostałych jednostek	10 618	11 139
- inne, w tym:	10 618	11 139
- zobowiązania z tytułu zakupu udziałów w spółce BIOLEK ¹⁾	10 342	10 342
- zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	276	797
	10 618	11 139

¹⁾ Zgodnie z oceną Zarządu wypłata ostatniej premii do Troqueera z tytułu zakupu udziałów BIOLEK Sp. z o.o. Spełnienie skumulowanego wyniku EBITDA na poziomie 30 mln PLN w BIOLEK Sp. z o.o. nie wydarzy się w ciągu kolejnych 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania krótkoterminowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
a) wobec pozostałych jednostek	56 139	48 923
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	41 830	38 532
- do 12 miesięcy	41 830	38 532
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- z tytułu wynagrodzeń	3 460	3 100
- z tytułu podatków, w tym:	4 619	4 435
- ubezpieczenia społeczne ZUS	2 830	2 844
- podatek dochodowy od osób fizycznych	1 137	1 066
- podatek VAT	572	391
- PFRON	64	62
- pozostałe podatki	16	72
- inne, w tym:	6 230	2 856
- zobowiązania z tytułu dostaw niefinansowych aktywów trwałych	4 285	1 580
- zobowiązania z tytułu dostaw niefakturowanych	303	410
- inne	1 642	866
b) fundusze specjalne (wg tytułów)	96	194
- ZFŚS	96	194
	56 235	49 117

W 2018 roku terminy płatności zobowiązań wobec klientów wynikające z faktur zakupowych wynosiły odpowiednio: w terminie do 30 dni 53% zakupów, w terminie od 31 do 90 dni 42% zakupów, w terminie pow. 91 dni 5% zakupów.

W 2018 terminy realizacji płatności zobowiązań wobec klientów wynosiły: do 30 dni 27% zobowiązań, od 31 do 90 dni 57% zobowiązań, w terminie pow. 91 dni 16% zobowiązań.

Wartości bilansowe zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań uważa się za takie same jak ich wartości godziwe ze względu na ich krótkoterminowy charakter.

29. Rezerwy i inne rozliczenia międzyokresowe

<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2018	31.12.2017
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	23 967	32 620
a) rozliczenia międzyokresowe kosztów	17 879	20 183
- rezerwa na urlopy	2 768	5 579
- rezerwa na koszty mediów	497	403
- rezerwa na koszty prawne	186	85
- rezerwa na rabaty udzielone w następnym okresie	5 744	1 975
- rezerwa na audyt	232	656
- rezerwa na opłaty licencyjne	-	11
- rezerwa na zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych	964	1 585
- rezerwa na opłaty spedycyjne	218	723
- rezerwa na odprawy emerytalne	283	337
- świadczenia pracownicze	22	677
- rezerwa na koszty reklamy i promocji	1 302	964
- rezerwa na koszty wynagrodzeń wraz z narzutami	530	4 291
- rezerwa na pozostałe koszty rodzajowe	1 107	749
- rezerwa na pozostałe koszty operacyjne	598	381
- rezerwa na koszty finansowe	2 584	407
- rezerwa na podatki	-	574
- rezerwa na koszty marketingowe	698	-
- pozostałe	146	786
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	6 088	12 437
- otrzymane płatności z tytułu sprzedaży praw (upfronty) ¹⁾	3 001	-
- dotacje z MG (patrz nota 31.1)	639	641
- dotacje z NFOŚ (patrz nota 31.2)	111	112
- dotacje z NCBR (patrz nota 31.3)	295	300
- zaliczka na poczet dostaw	2 018	11 360
- pozostałe	24	24

¹⁾Patrz również noty:16, 27 i 41.

30. Instrumenty finansowe

30.1 Dane ogólne o instrumentach finansowych

Stan na 31 grudnia 2018 r.

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
a) Kwalifikacja	Środki pieniężne	Zobowiązanie finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
b) Zakres i charakter instrumentu	Pozbawione ryzyka lub o niskim ryzyku inwestycje krótkoterminowe	Kredyty bankowe, pożyczki krótkoterminowe, w tym linia faktoringowa	Szczegóły patrz poniżej	Szczegóły patrz poniżej
c) Wartość bilansowa instrumentu (w tysiącach złotych)	7 745	Kredyty bankowe 79 968 Pożyczki 27 135	Należności z tytułu dostaw i usług 62 014 Należności długoterminowe 88 255	56 235
d) Wartość instrumentu w walucie obcej (w tysiącach)	5 261 PLN 350 USD 269 EUR Inne waluty 8 PLN	80 187 PLN 7 056 EUR Inne waluty 387 PLN	29 445 PLN 31 545 USD 456 EUR inne waluty 262 PLN	41 594 PLN 2 187 USD 1 455 EUR Inne waluty 162 PLN
e) Cel nabycia lub wystawienia	Lokowanie wolnych środków	Kredyty na bieżącą działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność
f) Kwota (wielkość) będąca podstawą obliczenia przyszłych płatności	Suma lokat	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna
g) Suma i termin przyszłych przychodów lub płatności kasowych	Odsetki zależne od czasu trwania	Odsetki płatne miesięcznie	Według wartości nominalnej	Według wartości nominalnej
h) Termin ustalenia cen, termin zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Instrumenty płynne typu overnight i do 3M	Splata kapitału w terminach wynikających z umów	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami
i) Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Dowolna	Istnieje	Istnieje	Istnieje
j) Cena lub przedział cen realizacji instrumentu	Według wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
k) Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Brak	Brak	Brak	Brak
l) Ustalona stopa lub kwota odsetek, dywidendy lub innych przychodów oraz termin ich płatności	Zmienna, WIBID minus marża banku Termin płatności w momencie zakończenia	Kredyt bankowy – dla PLN WIBOR + marża banku, dla walutowych LIBOR + marża banku Terminy spłaty – miesięcznie i	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
		kwartalnie		
m) Zabezpieczenie związane z instrumentem, przyjęte lub złożone	Brak	Opisane w nocie 25	Brak	Brak
n) Ww. informacje dla instrumentu, na który dany instrument może być zamieniony	N/D	N/D	N/D	N/D
o) Inne warunki towarzyszące danemu instrumentowi	Brak	Kredyt bankowy – min. wykorzystanie kredytów zgodnie z umowami	Brak	Brak
p) Rodzaj ryzyka związanego z instrumentem	Stopy procentowej, kredytowe instytucji finansowej	Stopy procentowej i ryzyko płynności	Stopy procentowej, walutowe i kredytowe odbiorcy	Walutowe
q) Suma istniejących zobowiązań z tytułu zajętych pozycji w instrumentach	Brak	Brak	Brak	Brak
r) Wartość godziwa instrumentu	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej
s) Metoda ustalenia wartości godziwej	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt
t) Kategoria instrumentów finansowych od 01.01.2018 r. wg MSSF 9	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Informacje o należnościach handlowych są zawarte w nocie 20, natomiast o zobowiązaniach handlowych w nocie 28.

Stan na 31.12.2017 r.

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
a) Kwalifikacja	Środki pieniężne	Zobowiązanie finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
b) Zakres i charakter instrumentu	Pozbawione ryzyka lub o niskim ryzyku inwestycje krótkoterminowe	Kredyty bankowe, pożyczki krótkoterminowe, w tym linia faktoringowa	Szczegóły patrz poniżej	Szczegóły patrz poniżej
c) Wartość bilansowa instrumentu (w tysiącach złotych)	38 687	Kredyty 188 808 Pożyczki 700	Należności z tytułu dostaw i usług 101 807 Należności długoterminowe 46 950	49 117
d) Wartość instrumentu w walucie obcej (w tysiącach)	10 538 PLN 1 775 USD 172 EUR 1 294 AUD 5 199 054 KRW Inne waluty 736 PLN	135 092 PLN 13 018 EUR Inne waluty 118 PLN	50 336 PLN 22 628 USD 225 EUR 2 424 AUD 3 670 860 KRW inne waluty 116 PLN	34 872 PLN 1 894 USD 907 EUR 952 AUD 334 392 KRW Inne waluty 185 PLN
e) Cel nabycia lub wystawienia	Lokowanie wolnych środków	Kredyty na bieżącą działalność	Bieżąca działalność	Bieżąca działalność
f) Kwota (wielkość) będąca podstawą obliczenia przyszłych płatności	Suma lokat	Wartość nominalna	Wartość nominalna	Wartość nominalna
g) Suma i termin przyszłych przychodów lub płatności kasowych	Odsetki zależne od czasu trwania	Odsetki płatne miesięcznie	Według wartości nominalnej	Według wartości nominalnej
h) Termin ustalenia cen, termin zapadalności, wygaśnięcia lub wykonania instrumentu	Instrumenty płynne typu overnight i do 3M	Splata kapitału w terminach wynikających z umów	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami
i) Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Dowolna	Istnieje	Istnieje	Istnieje
j) Cena lub przedział cen realizacji instrumentu	Według wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej i odsetek	Wg wartości nominalnej	Wg wartości nominalnej
k) Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów lub pasywów	Brak	Brak	Brak	Brak
l) Ustalona stopa lub kwota odsetek, dywidendy lub innych przychodów oraz termin ich płatności	Zmienna, WIBID minus marża banku Termin płatności w momencie zakończenia	Kredyt bankowy – dla PLN WIBOR + marża banku, dla walutowych EUROIBOR + marża banku Terminy spłaty – miesięcznie i kwartalnie	Zgodnie z umowami	Zgodnie z umowami

	Lokaty bankowe i środki pieniężne na rachunkach bankowych	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	Należności	Zobowiązania
m) Zabezpieczenie związane z instrumentem, przyjęte lub złożone	Brak	Opisane w nocie 25	Brak	Brak
n) Ww. informacje dla instrumentu, na który dany instrument może być zamieniony	N/D	N/D	N/D	N/D
o) Inne warunki towarzyszące danemu instrumentowi	Brak	Kredyt bankowy – min. wykorzystanie kredytów zgodnie z umowami	Brak	Brak
p) Rodzaj ryzyka związanego z instrumentem	Stopy procentowej, kredytowe instytucji finansowej	Stopy procentowej i ryzyko płynności	Stopy procentowej, walutowe i kredytowe odbiorcy	Walutowe
q) Suma istniejących zobowiązań z tytułu zajętych pozycji w instrumentach	Brak	Brak	Brak	Brak
r) Wartość godziwa instrumentu	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej	Równa wartości bilansowej
s) Metoda ustalenia wartości godziwej	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zdyskontowane przepływy pieniężne	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt
t) Kategoria instrumentów finansowych do 31.12.2017 r. wg MSR 39	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Informacje o należnościach handlowych są zawarte w nocie 20, natomiast o zobowiązaniach handlowych w nocie 28.

30.2 Efektywne stopy procentowe i analiza kategorii wiekowych na 31 grudnia 2018 r.

PASYWA

<i>W tysiącach złotych</i>	Efektywna stopa procentowa	do 1 roku	od 1 do 2 lat	od 2 do 5 lat	powyżej 5 lat	razem
BOŚ S.A. kredyt odnawialny	5,81%	4 001	-	-	-	4 001
BOŚ S.A. pożyczka hipoteczna	4,91%	2 443	2 555	8 167	4 388	17 553
BOŚ S.A. kredyt inwestycyjny	5,04%	281	323	944	485	2 033
BOŚ S.A. (linia faktoringowa)		32 040	-	-	-	32 040
ING Bank Śląski S.A. 1)	5,28%	11 366	-	-	-	11 366
HSBC Bank Polska S.A. 1)	4,63%	7 956	4 626	-	-	12 582
UniApek S.A.	6,19%	26 525	-	-	-	26 525
Pozostałe		1 001	2	-	-	1 003
		85 613	7 506	9 111	4 873	107 103

¹⁾ Zgodnie z MSR 1 par. 74 Grupa BIOTON S.A. reklasifikowała kredyty długoterminowe, dla których zostały złamane kowenanty; Grupa BIOTON S.A. otrzymała od HSBC Bank Polska S.A. waiver, potwierdzający akceptację przekroczenia wymaganych wskaźników finansowych. Kredyt w ING Bank Śląski został spłacony w całości w styczniu 2019 roku.

31.12.2018	Przed reklasyfikacją	Reklasyfikacja	Po reklasyfikacji
Kredyty i pożyczki długoterminowe	21 490	(4 626)	16 864
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	85 613	4 626	90 239
Kredyty i pożyczki razem	107 103	-	107 103

30.3 Uzgodnienie zobowiązań finansowych

Dane w tysiącach	Nota	01.01.2018	Przepływy pieniężne z działalności finansowej			Zmiany niepieniężne			31.12.2018
			Zaciągnięcie	Splata	Odsetki zapłacone	Naliczenia odsetek i prowizji	Nowe leasingi finansowe	Różnice kursowe	
Kredyty	25	188 808	3 236	(114 086)	(6 708)	6 681	-	2 037	79 968
Pożyczki, w tym:	25	700	26 513	(110)	-	230	-	(198)	27 135
- od jednostek powiązanych	25	-	26 513	-	-	209	-	(198)	26 524
- od pozostałych jednostek	25	700	-	(110)	-	21	-	-	611
Instrumenty pochodne	25	37	-	-	-	3	-	-	40
Karty kredytowe	25	215	17	(141)	-	-	-	-	91
Leasing	25	8 503	-	(5 016)	-	-	914	-	4 401
		198 263	29 766	(119 353)	(6 708)	6 914	914	1 839	111 635

Dane w tysiącach	Nota	01.01.2017	Przepływy pieniężne z działalności finansowej			Zmiany niepieniężne			31.12.2017	
			Zaciągnięcie	Splata	Odsetki zapłacone	Naliczenia odsetek i prowizji	Nowe leasingi finansowe	Sprzedaż jednostek zależnych		Różnice kursowe
Kredyty	25	155 788	64 223	(30 817)	(5 877)	5 990	-	-	(499)	188 808
Pożyczki, w tym:	25	61 660	-	(57 962)	(4 155)	4 119	-	-	(2 962)	700
- od jednostek powiązanych	25	60 860	-	(57 868)	(4 155)	4 125	-	-	(2 962)	-
- od pozostałych jednostek	25	800	-	(94)	-	(6)	-	-	-	700
Instrumenty pochodne	25	-	-	-	-	37	-	-	-	37
Karty kredytowe	25	205	12	-	-	(2)	-	-	-	215
Leasing	25	11 590	-	(5 061)	(198)	552	1 620	-	-	8 503
		229 243	64 235	(93 840)	(10 230)	10 696	1 620	-	(3 461)	198 263
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	36.2	21 505	-	(3 967)	-	124	-	(16 822)	(840)	-
		250 748	64 235	(97 807)	(10 230)		1 620	(16 822)	(4 301)	198 263

30.4 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko straty finansowej dla Grupy BIOTON w przypadku, gdy klient lub kontrahent będący stroną transakcji w odniesieniu do instrumentu finansowego nie wywiąże się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to w przypadku Grupy BIOTON odnosi się do długoterminowych aktywów finansowych oraz należności handlowych. Analiza wiekowa należności oraz zmiany stanu odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane są w nocie 20.

W 2018 r. Spółka BIOTON S.A. kontynuowała ubezpieczenie należności wynikających ze sprzedaży towarów w systemie kredytu kupieckiego z odroczonym terminem płatności. Przedmiot ubezpieczenia stanowiły należności pieniężne przysługujące Spółce BIOTON S.A. od kontrahentów krajowych. Limit odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu zawartego ubezpieczenia wyliczony na podstawie zapłaconej składki w danym okresie ubezpieczeniowym wynosił 10 150 tys. PLN. Ponadto Spółka BIOTON S.A. kontynuowała podpisaną z bankiem BOŚ S.A. umowę faktoringową dotyczącą należności krajowych, która pozytywnie oddziaływała na płynność finansową. W 2018 r. Spółka kontynuowała umowę na ubezpieczenie należności zagranicznych dla trzech kontrahentów z limitem odpowiedzialności 5 600 tys. PLN. W związku z dużym rozproszeniem kontrahentów na rynku krajowym i zagranicznym w Spółce nie występuje ryzyko koncentracji

30.5 Ryzyko stopy procentowej

Udzielone i zaciągnięte przez Grupę BIOTON pożyczki i kredyty o stałym oprocentowaniu narażone są na ryzyko zmiany wartości godziwej w wyniku zmiany stóp procentowych. Natomiast udzielone i zaciągnięte pożyczki i kredyty ze zmienną stopą procentową narażone są na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych. Inwestycje w instrumenty kapitałowe oraz krótkoterminowe należności i zobowiązania nie są narażone na ryzyko stopy procentowej.

W związku z zawartymi długoterminowymi umowami kredytowymi Spółka BIOTON S.A. pod koniec 2016 r. zawarła z jednym z banków finansujących, na warunkach rynkowych transakcję zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej. Transakcja ta ma na celu zabezpieczyć Spółkę BIOTON S.A. przed wzrostem rynkowych stóp procentowych w okresie do czerwca 2020 r. Decyzja o zawarciu przedmiotowej transakcji została podjęta przez Spółkę BIOTON S.A. w oparciu o dostępne prognozy kształtowania się poziomu stóp procentowych w ciągu najbliższych lat oraz w oparciu o obowiązujący harmonogram spłaty kredytu.

Przy założeniu wzrostu/spadku stóp procentowych o 1 punkt procentowy wynik finansowy netto Grupy (po uwzględnieniu podatku dochodowego) za 2018 rok byłby mniejszy/większy o 1 184 tys. zł (za 2017 rok byłby mniejszy/większy o 1 109 tys. zł).

30.6 Ryzyko walutowe

Grupa ponosi ryzyko kursowe związane przede wszystkim ze sprzedażą wyrobów gotowych oraz zakupami surowców, które są dokonywane w walutach obcych oraz udzielonymi pożyczkami w walutach obcych.

Grupa na bieżąco monitoruje notowania kursów walutowych oraz analizuje raporty i prognozy makroekonomiczne otrzymywane od instytucji finansowych w odniesieniu do występujących przepływów finansowych w walutach obcych. W związku z otrzymywanymi wpływami w walutach obcych i wydatkami w tych walutach Spółka BIOTON S.A. w 2017 roku zabezpieczała ryzyka poprzez transakcje zabezpieczające, które pozwalają ograniczyć ryzyko kursowe w prowadzonej działalności. Grupa monitoruje na bieżąco poziom należności walutowych dostosowując do nich i prognozując jednocześnie wydatki w walutach obcych.

Łączna wartość aktywów denominowana w walutach obcych (głównie USD i EUR) na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 123 583 tys. zł (w tym należności handlowe i pozostałe w kwocie 121 099 tys. zł). Łączna wartość pasywów denominowana w walutach obcych (głównie USD i EUR) na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 41 588 tys. zł (pożyczki i kredyty 26 912 tys. zł oraz zobowiązania handlowe i pozostałe w kwocie 14 676 tys. zł).

Przy założeniu wzrostu/spadku kursu walut obcych (głównie USD i EUR) o 1% pozycja kapitałów „Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych” byłaby większa/mniejsza o 8 tys. zł (za 2017 rok byłaby większa/mniejsza o 1 566 tys. zł) oraz

wynik finansowy netto Grupy (po uwzględnieniu podatku dochodowego) za 2018 rok byłby większy/mniejszy o 664 tys. zł (za 2017 rok byłby większy/mniejszy o 438 tys. zł).

30.7 Ryzyko płynności

Grupa zarządza płynnością poprzez bieżące monitorowanie poziomu wymagalnych zobowiązań, prognozowanie przepływów pieniężnych oraz odpowiednie zarządzanie środkami pieniężnymi. Grupa inwestuje środki pieniężne w bezpieczne, krótkoterminowe instrumenty finansowe (depozyty bankowe), które mogą być wykorzystane do obsługi zobowiązań. Spodziewane kwoty i terminy płatności posiadanych przez Grupę zobowiązań finansowych (krótko i długoterminowych) w zakresie kredytów i pożyczek otrzymanych zostały zaprezentowane w poniższej tabeli, wg terminów spłat wynikających z umów. Natomiast dla wszystkich zobowiązań z tytułu dostaw i usług terminy płatności są do jednego roku i nie są oprocentowane.

Kapitał i odsetki od kredytów - prognoza płatności od 31 grudnia 2018 r. - w tys. PLN	do roku	od 1 do 2 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyt BOŚ S.A. (17 mln PLN) odnawialny	4 092	-	-	-	4 092
Kredyt BOŚ S.A. (3,1 mln PLN) inwestycyjny	412	398	1 074	503	2 387
Kredyt ING Bank Śląski S.A. (60 mln PLN) spłacony z kredytu w Bank of China	11 547	-	-	-	-
Kredyt HSBC Bank Polska S.A. (38 mln PLN)	8 420	4 730	-	-	13 150
Kredyt Bank of China (Luxembourg) S.A. Oddział w Polsce (12 mln EUR) <i>patrz również noty 25 i 43</i>	8 706	13 299	32 689	-	54 694
Pożyczka Uniapek S.A. (7 mln USD) hipoteczna	27 964	-	-	-	27 964
Pożyczka BOŚ S.A. (25,9 mln PLN) hipoteczna	3 239	3 239	9 447	4 589	20 514
Pożyczka BOŚ S.A. (39 mln PLN) linia faktoringowa	-	32 040	-	-	32 040
Razem	64 380	53 706	43 210	6 092	166 388

Zobowiązania handlowe Grupa reguluje w wydłużonych terminach płatności. Terminy ich wymagalności nie przekraczają jednego roku. Analiza terminów zapadalności zobowiązań finansowych dla celów pełnej analizy ryzyka płynności Grupy została przedstawiona w nocie 30.2.

30.8 Transakcje zabezpieczające

Grupa częściowo zabezpiecza ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej poprzez zawieranie transakcji zabezpieczających ryzyko.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa nie posiadała transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe z tytułu wpływów handlowych. (na 31 grudnia 2017 r. kwota wyceny otwartych transakcji walutowych wynosiła 162 tys. PLN).

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa posiadała transakcje IRS zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej dla kredytu długoterminowego w HSBC Bank Polska S.A., kwota wyceny otwartych transakcji wynosiła 40 tys. PLN (na 31 grudnia 2017 r. Grupa posiadała transakcje IRS zabezpieczającą ryzyko stopy procentowej dla kredytu długoterminowego w HSBC Bank Polska S.A., kwota wyceny otwartych transakcji wynosiła 37 tys. PLN).

Z uwagi na niestosowanie rachunkowości zabezpieczeń, wszystkie zmiany wartości godziwej kontraktów są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada innych transakcji zabezpieczających ryzyko.

30.9 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia strat bezpośrednich lub pośrednich, których różnorodne powody są powiązane z procesami, personelem, technologią i infrastrukturą Grupy, jak również spowodowane są przez czynniki zewnętrzne, inne niż ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe i ryzyko płynności, takie jak np. wymagania prawne lub inne regulacje, czy też ogólnie akceptowane standardy zachowań korporacyjnych. Ryzyka operacyjne wynikają ze wszystkich działań Grupy.

Celem Grupy jest zarządzanie ryzykiem operacyjnym w taki sposób, aby zrównoważyć minimalizowanie ewentualnych strat finansowych i ewentualnego uszczerbku na reputacji Grupy z ogólną efektywnością operacyjną, eliminując przy tym procedury kontrolne ograniczające inicjatywę i kreatywność.

Podstawowa odpowiedzialność za rozwój i wdrażanie kontroli dotyczących ryzyka operacyjnego jest przypisana kierownictwu wyższego szczebla każdej wyodrębnionej organizacyjnie działalności gospodarczej. Wykonywanie obowiązków w tym zakresie jest wspomagane przez rozwój ogólnych standardów zarządzania przez Grupę ryzykiem operacyjnym, które obejmują:

- wymagania dotyczące odpowiedniego podziału obowiązków, w tym wykonywania niezależnej autoryzacji transakcji,
- wymagania co do uzgadniania i monitorowania transakcji,
- przestrzeganie wymogów prawa i innych regulacji,
- dokumentowanie kontroli i procedur,
- bieżące analizowanie przyczyn wyników operacyjnych oraz uzgadnianie środków zaradczych w przypadku poniesienia strat operacyjnych lub prawdopodobieństwa realizacji znaczącego ryzyka operacyjnego,
- szkolenia i rozwój zawodowy,
- standardy etyczne i biznesowe,
- minimalizowanie ryzyka, w tym poprzez ubezpieczanie, jeśli jest to efektywne.

Przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem przez Grupę jest weryfikowane poprzez okresowe przeglądy. Rezultaty przeglądów są przedmiotem dyskusji z kierownictwem danego wyodrębnionego segmentu operacyjnego, natomiast podsumowania wyników otrzymuje wyższa kadra kierownicza.

30.10 Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu polega na utrzymywaniu dobrej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej. Nadrzędnym celem Zarządu jest rozwój Grupy i na ten cel Grupa chce przede wszystkim przeznaczać środki budując długoterminową wartość dla akcjonariuszy. Zarząd monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto zaliczane są kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe. Zadłużenie netto pomniejszone jest o środki pieniężne. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Grupy. Decyzje mające wpływ na kapitał akcyjny są poprzedzone analizami sytuacji finansowej Grupy w kontekście jej bieżących potrzeb rozwojowych i inwestycyjnych, struktury jej bilansu a także ceny jej akcji na giełdzie i podlegają uchwaleniu przez Walne Zgromadzenie.

W tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	111 635	198 263
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	56 235	49 117
Środki pieniężne, razem	(7 745)	(38 687)
Zadłużenie netto	160 125	208 693
Kapitały własne	712 793	734 506
Kapitał i zadłużenie netto	872 918	943 199
Wskaźnik dźwigni	18,34%	22,13%

31. Zobowiązania kontraktowe

31.1 Umowa pomiędzy Ministrem Gospodarki a BIOTON S.A.

We wrześniu 2008 BIOTON S.A. zakończył projekt inwestycyjny (Projekt) pod nazwą „Budowa bazy wytwórczej do produkcji leków otrzymywanych na drodze biotechnologicznej”, realizowany w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Priorytet 2 Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw, Działanie 2.2 Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw, Poddziałanie 2.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorstw dokonujących nowych inwestycji, na podstawie umowy (Umowa) zawartej 14 września 2005 r. z Ministrem Gospodarki (MG).

W lutym 2009 r. BIOTON otrzymał dofinansowanie w wysokości 13 735 tys. zł.

BIOTON S.A. na mocy Umowy uzyskał dofinansowanie w łącznej kwocie 24 038 tys. zł, w tym:

- 23 473 tys. zł (9 738 tys. zł do 31.12.2008 r.) na nakłady inwestycyjne, co stanowi 25% kosztów kwalifikowanych na nakłady inwestycyjne,
- 566 tys. zł na koszty zatrudnienia.

Poniesione nakłady i otrzymane dotacje w latach od 2005 r. do 31.12.2009 r. (w tys. zł).

Rok	Nakłady, w tym:				Dotacje otrzymane, w tym:		
	Razem	Środki trwałe, w tym:		Nowe miejsca pracy	Razem	Środki trwałe	Nowe miejsca pracy
		Nakłady kwalifikowane	Nakłady nie-kwalifikowane				
2005	14 959	2 348	12 554	57	-	-	-
2006	13 789	12 169	1 478	142	407	293	114
2007	58 478	50 879	6 037	1 562	6 466	6 466	-
2008	48 557	28 496	18 595	1 466	3 431	2 979	452
2009	-	-	-	-	13 735	13 735	-
Razem	135 783	93 892	38 664	3 227	24 039	23 473	566

Rozliczone dotacje w latach od 2006 do 31 grudnia 2018 (w tys. zł).

Rok	Razem	Środki trwałe	Nowe miejsca pracy
2006-2016	5 359	4 793	566
2017	641	641	-
2018	640	640	-
Razem rozliczone	7 281	6 715	566
Pozostaje do rozliczenia (patrz noty 27 i 29)	16 758	16 758	-

Przychody z tytułu rozliczonych dotacji zostały ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych. Dotacje na środki trwałe rozliczane są współmiernie do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dotowanych.

31.2 Umowa pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a BIOTON S.A.

W czerwcu 2008 r. BIOTON S.A. zakończył projekt inwestycyjny (Projekt) pod nazwą „Budowa oczyszczalni umożliwiającej ograniczenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami”, który realizowany jest w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Priorytet 2 Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw, Działanie 2.4 Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska, na podstawie umowy (Umowa) zawartej 29 grudnia 2006 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

W lipcu 2009 r. osiągnięto efekt ekologiczny potwierdzony przez Certyfikowane Laboratorium.

Rok	Poniesione nakłady	Otrzymana dotacja na środki trwałe
2007	5 508	267
2008	11 129	3 783
Razem	16 637	4 050¹⁾

¹⁾w tym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 3 037,5 tys. zł i 1 012,5 tys. zł z NFOŚiGW.

Rozliczona dotacja w latach od 2008 do 31 grudnia 2018 r. (w tys. zł).

Rok	Środki trwałe
2008-2016	945
2017	111
2018	111
Razem rozliczone	1 167
Pozostaje do rozliczenia (patrz noty 27 i 29)	2 883

Przychody z tytułu rozliczonej dotacji zostały ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych. Dotacja rozliczana jest wspólnie do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych dotowanych.

31.3 Umowa pomiędzy Narodowym Centrum Badań i Rozwoju a BIOTON S.A.

W dniu 13 marca 2017 r. Spółka podpisała umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego Inteligentny Rozwój. Umowa dotyczy projektu „Opracowania innowacyjnej technologii wytwarzania krótko i długo działających analogów insuliny mających zastosowanie w terapii cukrzycy” („Projekt”) w ramach Działania Projekty B+R przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego. Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 50 684 tys. PLN, całkowita kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 50 684 tys. PLN. Spółka otrzyma dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej wartość 20 988 tys. PLN, co stanowi 41,4% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem, przy czym maksymalna wysokość dofinansowania na: (i) badania przemysłowe wynosi 1 858 tys. PLN, (ii) prace rozwojowe 19 130 tys. PLN. Okres kwalifikowalności kosztów dla Projektu rozpoczyna się w dniu 24 sierpnia 2016 r. i kończy się w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, tj. 30 listopada 2020 r.

Poniesione nakłady i otrzymane dotacje od 24 sierpnia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r.

Rok	Poniesione nakłady	Otrzymane dotacje	Otrzymane zaliczki na poczet dotacji
2016	4 450	-	-
2017	15 886	500	300
2018	31 268	372	(300)
Razem (patrz noty 27 i 29)	51 604	872	-

Przed złożeniem wniosku o dofinansowanie (do sierpnia 2016 r.) Spółka poniosła nakłady na analogi w wysokości 52 785 tys. PLN. W 2018 r. Spółka skorygowała podejście do ujęcia rachunkowego nakładów na projekt rozwoju analogów, traktuje koszty jako koszty badań i rozwoju odnoszone w wynik okresu, dla celów podatkowych projekt traktowany jest jako wartość niematerialna i prawna.

32. Zobowiązania warunkowe

Charakter zobowiązania warunkowego	Jednostka, której dotyczy zobowiązanie warunkowe	Nazwa beneficjenta	Kwota zobowiązania	Termin ważności
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	BIOTON S.A.	AVANTOR PERFORMANCE MATERIALS POLAND S.A. (dawniej POCH S.A. Gliwice)	150 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	BIOTON S.A.	MERCK Sp. z o.o.	350 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową handlową	BIOTON S.A.	PGNIG S.A.	270 tys. PLN	Bezterminowo
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	BIOTON S.A.	Xerox Polska Sp. z o.o.	440 tys. PLN	31.03.2019
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową związany z umową leasingu	BIOTON S.A.	Rel-Jota Sp. z o.o.	11 430 tys. PLN	31.12.2019
Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową z tytułu umowy o dofinansowanie POIR.01.01.01-00-0579/16 patrz nota 31.3	BIOTON S.A.	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	20 988 tys. PLN	30.11.2025
RAZEM			33 628 tys. PLN	

W dniu 24 stycznia 2013 r. Actavis Group PTC ehf z siedzibą w Islandii („Actavis”) przekazał BIOTON zawiadomienie o rozwiązaniu umowy joint-venture, dotyczącej współpracy w zakresie rozwoju i komercjalizacji insuliny na rynkach Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych oraz Japonii („Umowa”). Zgodnie z warunkami rozwiązania Umowy BIOTON jest zobowiązany do zwrotu 50% Wynagrodzenia z 50% zysków generowanych w przyszłości z komercjalizacji insuliny Spółki na rynkach Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych i Japonii do wysokości 11 275 tys. EUR. Zobowiązanie jest bezterminowe.

W dniu 26 lipca 2018 r. wygasło zobowiązanie wobec HSBC Bank Polska S.A. w wysokości 10 mln PLN z tytułu udzielonego kredytu spółce BIOLEK Sp. z o.o. W tym dniu BIOLEK Sp. z o.o. spłaciła kredyt wraz z należnymi odsetkami do dnia spłaty.

W dniu 15 września 2018 r. wygasło zobowiązanie warunkowe wobec PKO Leasing Sp. z o.o. w związku z zakończeniem umowy leasingowej.

33. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są to typowe transakcje z tytułu dostaw i usług wynikające z działalności operacyjnej i zawarte na warunkach nie odbiegających istotnie od warunków rynkowych.

33.1 Okres obrotowy od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.**33.1.a Przedmiot transakcji – obroty w okresie**

Nazwa podmiotu z którym została zawarta transakcja	Przedmiot transakcji	Wartość netto w tys. zł
UniApek S.A.	Pożyczka otrzymana (patrz nota 25)	26 720
	- kapitał	26 513
	- odsetki	207

33.1.b Salda otwartych pozycji rozrachunków

Nazwa podmiotu z którym została zawarta transakcja	Przedmiot transakcji	Wartość netto w tys. zł
UniApek S.A.	Zobowiązania z tytułu:	26 525
	- pożyczek	26 525

33.2 Okres obrotowy od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

33.2.a Przedmiot transakcji – obroty w okresie

Nazwa podmiotu, z którym została zawarta transakcja	Przedmiot transakcji	Wartość netto w tys. zł
UniApek S.A.	Pożyczka spłacona (patrz nota 25)	(58 442)
	- kapitał	(57 868)
	- odsetki	(574)

33.2.b Salda otwartych pozycji rozrachunków

Na koniec okresu salda otwartych pozycji rozrachunków nie wystąpiły.

33.3 Dane liczbowe dotyczące podmiotu zależnego BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.

Dane na 31 grudnia 2018 r. i za okres 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r. BIOTON MARKETING AGENCY Sp. z o.o.

	<i>W tysiącach złotych</i>
Aktywa	17 535
Zobowiązania	12 781
Kapitał własny	4 754
Przychody z działalności	54 471
Zysk	476

33.4 Dane liczbowe dotyczące Grupy SciGen Ltd

Dane na 30 czerwca 2018 r. i za okres 01.01.2018 r. – 30.06.2018 r. Grupy SciGen Ltd

	<i>W tysiącach USD</i>	<i>Kurs USD</i>	<i>W tysiącach złotych</i>
Aktywa	24 362		91 211
Zobowiązania	32 905		123 196
Kapitał własny	(8 543)	3,7440	(31 985)
Przychody z działalności	16 746		58 933
Strata	(476)	3,5192	(1 675)

Wartość aktywów i pasywów wyliczono wg kursu 3,7440 z tabeli Nr 125/A/NBP/2018 z 29 czerwca 2018 r. Pozycje rachunku zysków i strat przeliczono po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów USD na dzień kończący każdy miesiąc okresu - kurs ten wynosi 3,5192 zł.

33.5 Dane liczbowe dotyczące Grupy Biopartners Holdings AG

Dane na 31 grudnia 2018 r. i za okres 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r. Grupy Biopartners Holdings AG

	<i>W tysiącach USD</i>	<i>Kurs USD</i>	<i>W tysiącach złotych</i>
Aktywa	110		414
Zobowiązania	136 396		512 808
Kapitał własny	(136 286)	3,7597	(512 394)
Przychody z działalności	-		-
Strata	(4 512)	3,6227	(16 346)

Wartość aktywów i pasywów wyliczono wg kursu 3,7597 z tabeli Nr 252/A/NBP/2018 z 31 grudnia 2018 r. Pozycje rachunku zysków i strat przeliczono po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów USD na dzień kończący każdy miesiąc okresu - kurs ten wynosi 3,6227 zł.

Znaczącą częścią zobowiązań grupy Biopartners Holdings AG są zobowiązania z tytułu pożyczek wobec BIOTON S.A., które podlegają eliminacji na konsolidacji.

33.6 Dane liczbowe dotyczące BIOLEK Sp. z o.o.

Dane na 31 grudnia 2018 r. i za okres 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r. BIOLEK Sp. z o.o.

	<i>W tysiącach złotych</i>
Aktywa	6 780
Zobowiązania	25 134
Kapitał własny	(18 354)
Przychody z działalności	1 754
Strata	(1 813)

33.7 Dane liczbowe dotyczące BIOTON International GmbH

Dane na 31 grudnia 2018 r. i za okres 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r. BIOTON International GmbH

	<i>W tysiącach EUR</i>	<i>Kurs EUR</i>	<i>W tysiącach złotych</i>
Aktywa	95		409
Zobowiązania	327		1 406
Kapitał własny	(232)	4,3000	(997)
Przychody z działalności	-		-
Strata	(22)	4,2669	(94)

Wartość aktywów i pasywów wyliczono wg kursu 4,3000 z tabeli Nr 252/A/NBP/2018 z 31 grudnia 2018 r. Pozycje rachunku zysków i strat przeliczono po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną ogłoszonych przez NBP średnich kursów EUR na dzień kończący każdy miesiąc okresu - kurs ten wynosi 4,2669 zł.

34. Przejęcie jednostek zależnych

W bieżącym okresie nie wystąpiło przejęcie jednostek zależnych.

35. Nabycie udziałów niekontrolujących

W bieżącym okresie nie wystąpiło nabycie udziałów niekontrolujących.

36. Zbycie jednostek zależnych

Sprzedaż jednostki zależnej – SciGen Ltd

W dniu 15 maja 2018 r., po rozważeniu dostępnych alternatyw dla inwestycji BIOTON S.A. w spółkę zależną SciGen Ltd. z siedzibą w Singapurze („SciGen”), będącą spółką publiczną, notowaną na giełdzie australijskiej, zarząd BIOTON S.A. powziął uchwałę o wyrażeniu zgody na zawarcie z Yifan International Pharmaceutical Co., Ltd. („Inwestor”) umowy inwestycyjnej, na mocy której Inwestor zobowiązał się do nabycia od Spółki BIOTON S.A. wszystkich akcji SciGen, a Spółka zobowiązała się do sprzedaży wszystkich posiadanych przez siebie akcji SciGen („Transakcja”). Strony zawarły umowę w dniu 15 maja 2018 roku („Umowa Inwestycyjna”). Sprzedaż została zrealizowana w trybie wezwania na zakup wszystkich akcji SciGen, ogłoszonego przez Inwestora. W ramach Transakcji warunkiem Inwestora było, aby część zadłużenia SciGen wobec Spółki, została umorzona. Spółka dokonała odpisu długu umarzanego na dzień 4 grudnia 2017 roku.

Łączna wartość Transakcji wynosi 56.658.787 USD. Cena za pakiet akcji w SciGen posiadanych przez Spółkę wynosi 26.758.787 USD, według średniego kursu NBP dla USD z 30 czerwca 2018 r. wartość w zł wynosi 100.184.898,53.

Strony postanowiły, że w ramach Transakcji Spółka nabędzie od SciGen (i) prawa do prowadzenia działalności handlowej na szeregu rynkach, głównie Azji Wschodniej, polegającej na handlu produktami na bazie rekombinowanej insuliny ludzkiej („Umowa Handlowa”) oraz (ii) prawa do szeregu znaków towarowych SciLin. Po przeniesieniu praw Spółka i SciGen zawarły umowę rozwiązującą umowy o podział zysku wypracowanego przez Spółkę na rynkach Wietnamu i Chin. Wynagrodzenie SciGen z tytułu w/w umów (łącznie „Umowy Wykonawcze”) wynosi 29.900.000 USD i zostanie rozliczone jako spłata części zadłużenia SciGen wobec Spółki z tytułu udzielonej pożyczki („Pożyczka”), poprzez zawarcie odrębnej umowy („Umowa Rozliczeniowa”), według średniego kursu NBP dla USD z 30 czerwca 2018 r. wartość w zł wynosi 111.945.600. W wyniku rozliczenia Transakcji wierzytelność z tytułu Pożyczki zostanie zaspokojona do kwoty 29.900.000 USD. Pozostała część wierzytelności z tytułu Pożyczki zostanie umorzona, na mocy odrębnej umowy („Umowy Umorzenia”).

Umowy Wykonawcze, Umowa Rozliczeniowa oraz Umowa Umorzenia, zostały zawarte w dniu 15 maja 2018 roku. Każda z tych umów zawierała warunki zawieszające uzależniające ich skuteczność od uzgodnionych z Inwestorem okoliczności, w tym przeprowadzenia procedury wycofania akcji SciGen z obrotu giełdowego, uzyskania zgody walnego zgromadzenia SciGen oraz uzyskania pozytywnej opinii niezależnego doradcy finansowego, co nastąpiło odpowiednio w dniu 29 sierpnia 2018 roku oraz 20 lipca 2018 roku. Umowa Rozliczeniowa zawiera postanowienia, zgodnie z którymi w przypadku, gdy nie zostanie ona wykonana do dnia 30 czerwca 2019, SciGen będzie zobowiązany do spłaty długu z tytułu Pożyczki w gotówce w pierwotnym dniu spłaty Pożyczki, który to obowiązek będzie mógł zostać wykonany także poprzez przeniesienie praw oraz rozwiązanie obowiązków Emitenta, objętych Umowami Wykonawczymi. Warunki spełnienia przeniesienia Praw nie są zależne od Spółki. Uwzględniając tę niepewność i fakt, iż w przypadku, gdy na dzień 30 czerwca 2019 r. nie dojdzie do przeniesienia Praw, kwota należności w wartości równej wartości godziwej Praw (29,9 mln USD) będzie wymagalna w 2020 r. dokonano dyskonta tej kwoty. Kwota kosztu z tytułu dyskonta wynosi 7.688 tys. USD, czyli 28.785 tys. PLN po kursie na 30 czerwca 2018 r. W dniu 14 lutego 2019 r. organy SciGen PTE Ltd. (dawniej SciGen Ltd.) podjęły uchwały zezwalające SciGen min. na rozwiązanie umowy licencyjnej, przeniesienie praw do szeregu znaków towarowych oraz przeniesienie uprawnień do dostępu do rynku.

W ramach Umowy Rozliczeniowej SciGen udzielił Spółce sublicencji do prowadzenia działalności handlowej na szeregu rynkach, głównie Azji Wschodniej, polegającej na handlu produktami na bazie rekombinowanej insuliny ludzkiej oraz zobowiązał się do niekorzystania z uprawnień wynikających z zawartej przez SciGen umowy z właścicielem licencji do rekombinowanej insuliny ludzkiej. Udzielenie sublicencji było uwarunkowane uzyskaniem pozytywnej opinii niezależnego doradcy finansowego, wymaganej przez prawo singapurskie.

Dojście Transakcji do skutku uzależnione było od spełnienia warunków zawieszających, w tym: (i) uzyskania zgód korporacyjnych przez Spółkę, (ii) zgód banków finansujących działalność Spółki, (iii) uzyskania zgód regulacyjnych przez Inwestora.

Ad (i) zgody korporacyjne dotyczące Spółki zostały spełnione odpowiednio:

I. W dniu 07 czerwca 2018 r. Rada Nadzorcza podjęła uchwałę Nr 3 zgodnie z którą:

1) zatwierdziła wybór Inwestora dokonany przez Zarząd;

2) wyraziła zgodę na dokonanie Transakcji, tj. na sprzedaż wszystkich akcji w SciGen posiadanych przez Emitenta na warunkach wskazanych przez Zarząd;

3) wyraziła zgodę na zawarcie wszystkich umów i porozumień wymaganych lub niezbędnych do dokonania Transakcji;

4) zarekomendowała Walnemu Zgromadzeniu wyrażenie zgody na dokonanie Transakcji oraz określenie ogólnych warunków dla Transakcji, które w przekonaniu Rady Nadzorczej powinny być następujące:

- cena za jedną akcję SciGen wyniesie nie mniej niż 0,0507 USD;
- Spółka sprzeda akcje w SciGen w ramach procedury wezwania na zapisywanie się na sprzedaż akcji;
- w ramach Transakcji, Spółka rozliczy część udzielonej SciGen pożyczki w kwocie 29.900.000 USD w zamian za prawa do obrotu produktami na bazie rekombinowanej ludzkiej insuliny na rynkach, do których prawo przysługuje SciGen, nabycie praw do znaków towarowych „SciLin” oraz zgodę SciGen na rozwiązanie dwóch umów o podział zysku, na mocy których Spółka dokonuje płatności na rzecz SciGen, związanych z rynkiem wietnamskim oraz chińskim; rozliczenie nastąpi poprzez zawarcie odrębnej umowy rozliczeniowej;
- część pożyczki nierozliczona zgodnie z pkt. 3) powyżej zostanie umorzona;
- Transakcja może zostać dokonana jedynie w całości, przy czym poszczególne umowy lub porozumienia mogą wchodzić w życie w różnym czasie;
- Spółka nie złoży żadnych środków na rachunku zabezpieczonym escrow tytułem zabezpieczenia roszczeń inwestora;
- w trybie art. 393¹ Kodeksu spółek handlowych, zgodnie z którym uchwała walnego zgromadzenia lub statut spółki może określać zasady postępowania w zakresie rozporządzania składnikami aktywów trwałych lub dokonywania niektórych czynności prawnych.

Rada Nadzorcza zapoznała się z informacją Zarządu, zgodnie z którą po przeanalizowaniu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 24 *Ujawnienie informacji na temat podmiotów powiązanych* i 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych*, według najlepszej wiedzy Zarządu Inwestor nie powinien być traktowany jako podmiot powiązany w rozumieniu wspomnianych Standardów IFRS. W szczególności, zgodnie z dostępnymi Spółce dokumentami, żaden członek Zarządu ani Rady Nadzorczej Spółki nie jest członkiem zarządu Inwestora. Na podstawie informacji dostępnych Zarządowi, Emitent nie jest także jednostką stowarzyszoną Inwestora w rozumieniu Standardu IFRS nr. 28.

II. W dniu 11 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie BIOTON S.A. (ZWZ) podjęło uchwałę nr 2 w sprawie wyrażenia zgody na transakcję zbycia SciGen Ltd. z siedzibą w Singapurze oraz określenia podstawowych warunków dla transakcji. Zgodnie z § 2 w/w uchwały ZWZ wyraziło zgodę na dokonanie transakcji, w tym na zawarcie umowy przeniesienia Licencji na rzecz BIOTON, nabycie przez BIOTON praw do Znaków Towarowych, rozwiązanie Umów o Udział w Zysku, zawarcie Umowy Umorzenia oraz na zawarcie wszystkich niezbędnych umów i porozumień niezbędnych dla dokonania transakcji, w tym na zobowiązanie się Spółki do sprzedaży akcji posiadanych w kapitale zakładowym SciGen na warunkach wskazanych w § 3 poniżej.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie BIOTON S.A. z siedzibą w Warszawie, działając w trybie art. 393¹ Kodeksu spółek handlowych postanawia, że Spółka może dokonać Transakcji z zachowaniem następujących warunków:

1) cena za jedną akcję SciGen wyniesie nie mniej niż USD 0,0507;

2) Spółka sprzeda akcje w SciGen w ramach procedury wezwania na zapisywanie się na sprzedaż akcji;

3) w ramach Transakcji, Spółka rozliczy część udzielonej SciGen pożyczki w kwocie 29.900.000 USD w zamian za prawa do obrotu produktami na bazie rekombinowanej insuliny ludzkiej na rynkach, do których prawo przysługuje SciGen, nabycie praw do znaków towarowych „SciLin” oraz zgodę SciGen na rozwiązanie dwóch umów o podział zysku, na mocy których Spółka dokonuje płatności na rzecz SciGen, związanych z rynkiem wietnamskim oraz chińskim; rozliczenie nastąpi poprzez zawarcie odrębnej umowy rozliczeniowej;

4) część pożyczki nierozliczona zgodnie z pkt. 3) powyżej zostanie umorzona;

5) Spółka nie złoży żadnych środków na rachunku zabezpieczonym escrow tytułem zabezpieczenia roszczeń inwestora.

Ad (ii) zgody banków finansujących Spółkę

W dniu 12 czerwca 2018 r. Spółka poinformowała, że uzyskała zgody wszystkich banków finansujących, tj. ING Banku Śląskiego S.A. z siedzibą w Katowicach, Banku Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie, Banku of China (Luxemburg) S.A. Oddział w Polsce (Warszawa) i HSBC Banku Polska S.A. z siedzibą w Warszawie .

Ad (iii) uzyskania zgód regulacyjnych przez Inwestora

W dniu 03 lipca 2018 r. Yifan International Pharmaceutical Co., Ltd. uzyskał ostatnią niezbędną zgodę regulacyjną wskazaną w Umowie Inwestycyjnej, tym samym spełniony został ostatni z warunków zawieszających, po którym nastąpiły techniczne kroki wynikające z procedury wezwania na akcje SciGen Ltd. notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych (ASX) w Australii, zgodnie z opublikowanymi przez Inwestora oraz SciGen ogłoszeniami oraz raportami wynikającymi z wymogów prawa singapurskiego. Według wiedzy Zarządu ostatnia ze zgód była następstwem wcześniej uzyskanych zgód. Zarząd Spółki uznał, że warunek ten ma charakter rutynowy i formalny, oceniając jednocześnie na dzień 30 czerwca 2018 r. prawdopodobieństwo pozytywnego rozpatrzenia jako bardzo wysokie, w związku z tym uznano, że utrata kontroli nad SciGen Ltd. nastąpiła 30 czerwca 2018 r. i transakcja została ujęta na ten dzień.

Przychody z Transakcji zostały przeznaczone na spłatę przez Spółkę części zadłużenia oraz zasilenie kapitału obrotowego. Poprawiły płynność i zmniejszyły obciążenie kosztami odsetek od zadłużenia.

Transakcja była jednym z istotnych elementów porządkowania struktury organizacyjnej Grupy Kapitałowej BIOTON S.A. („Grupa”) pod kątem budowy zintegrowanego systemu opieki diabetologicznej i umacniania pozycji Grupy na światowym rynku diabetologii. Sprzedaż SciGen pozwoliła na ograniczenie zadłużenia Spółki przy zachowaniu dotychczasowej współpracy dystrybucyjnej i praw do sprzedaży, co korzystnie wpłynie na osiągnięte wyniki i możliwość finansowania kluczowych z punktu widzenia Spółki projektów związanych z wprowadzeniem na rynek analogu insuliny.

36.1 Otrzymana zapłata

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018
Pozostałe formy zapłaty (gotówka)	100 185
Razem otrzymana zapłata	100 185

36.2 Analiza aktywów i zobowiązań, nad którymi utracono kontrolę

<i>W tysiącach złotych</i>	30.06.2018
<u>Aktywa trwałe</u>	
Rzeczowe aktywa trwałe	341
Wartości niematerialne	99 479
Depozyty	543
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	22 090
<u>Aktywa obrotowe</u>	
Zapasy	11 797
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22 969
Środki pieniężne	17 417
Rozliczenia międzyokresowe	2 827
<u>Zobowiązania długoterminowe</u>	
Kredyty i pożyczki	(111 946)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(14 271)
<u>Zobowiązania krótkoterminowe</u>	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(7 181)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	(899)
Rezerwy	(2 149)
Zbyte aktywa netto	41 017

36.3 Wynik na sprzedaży

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018
Wartość godziwa otrzymanego wynagrodzenia	100 185
Aktywa netto jednostki zależnej na dzień utraty kontroli	(41 017)
Udziały mniejszości	(6 637)
Różnice kursowe z kapitałów	47 919
Dyskonto należności od SciGen Ltd	(28 784)
Koszty związane ze sprzedażą	(3 566)
Wynik na sprzedaży	68 100

36.4 Wpływy pieniężne netto ze zbycia

<i>W tysiącach złotych</i>	1.01.2018 - 31.12.2018
Otrzymane wynagrodzenie w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	100 185
Różnice kursowe	(1 095)
Pomniejszone o zbyte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(17 417)
	81 673

Fisiopharma S.r.l. i Pharmatex Italia S.r.l.

W dniu 10 kwietnia 2017 r. Spółka BIOTON S.A. zawarła z Medwise Pharmaceuticals Limited („Medwise”) umowę o sprzedaży udziałów i wierzytelności, będącą przedwstępną umową zobowiązującą Spółkę BIOTON S.A. do:

- zawarcia przyrzeczonej umowy sprzedaży na rzecz Medwise 100% posiadanych przez Spółkę BIOTON S.A. akcji spółki holdingowej Tricel S.A., tj. 100 akcji o wartości nominalnej 320 EUR każda i łącznej wartości 32.000 EUR, będącej właścicielem (a) 100% udziałów w spółce Fisiopharma s.r.l. oraz (b) 100% udziałów w spółce Pharmatex Italia s.r.l. oraz
- zawarcia przyrzeczonych umów przelewu na Medwise przysługujących Spółce niewymagalnych wierzytelności oraz (i) o zwrot udzielonej Tricel S.A. pożyczki wynikającej z pierwotnej ceny nabycia akcji Tricel S.A. („Wierzytelności Tricel”) oraz (ii) o zwrot pożyczki udzielonej Fisiopharma s.r.l. w toku działalności operacyjnej („Wierzytelności Fisiopharma”) w zamian za łączną cenę nieprzekraczającą 3 250 tys. EUR („Umowa Przedwstępna”).

W dniu 27 kwietnia 2017 r. nastąpiło podpisanie przez Spółkę BIOTON S.A. i Medwise dokumentacji niezbędnej do przeniesienia własności akcji Tricel S.A. oraz przelewu Wierzytelności Tricel, a rachunek bankowy Spółki BIOTON S.A. został uznany ceną za akcje Tricel S.A. oraz Wierzytelności Tricel w łącznej kwocie 2 250 tys. EUR. W wyniku powyższego, akcje spółki holdingowej Tricel S.A. – a pośrednio, spółek włoskich Fisiopharma s.r.l. oraz Pharmatex Italia s.r.l. – zostały przeniesione na Medwise, wraz z Wierzytelnościami Tricel.

Wykonanie Umowy Przedwstępnej w zakresie sprzedaży spółek włoskich zakończyło proces dezinvestycyjny w spółki, których główne obszary działalności znajdują się poza strategią Grupy Kapitałowej Bioton S.A. W ocenie Zarządu Spółki, przeprowadzony proces pozwoli skoncentrować posiadane zasoby na kluczowych obszarach rozwoju i głównych rynkach sprzedaży produktów farmaceutycznych Spółki i Grupy Kapitałowej Bioton S.A., umożliwiając konsekwentne wdrażanie przyjętej długofalowej strategii rozwoju.

W dniu 3 grudnia 2017 r. nastąpiło zawarcie umowy przelewu na Medwise przysługujących Spółce wierzytelności (i) o zwrot udzielonej Tricel S.A. z siedzibą w Luksemburgu, Wielkie Księstwo Luksemburgu („Tricel”) pożyczki wynikającej z pierwotnej ceny nabycia akcji Tricel oraz (ii) o zwrot pożyczki udzielonej Fisiopharma s.r.l. z siedzibą w Palomonte, Włochy w toku działalności operacyjnej, będącej wykonaniem przyrzeczonej umowy sprzedaży na rzecz Medwise 100% posiadanych przez Spółkę akcji spółki holdingowej Tricel.

Wobec powyższego na rachunek bankowy Spółki wpłynęła kwota 1 000 tys. EUR, co zakończyło proces sprzedaży udziałów w Tricel i przeniesienie wierzytelności Fisiopharma s.r.l. przez Spółkę BIOTON S.A. do Medwise.

36.5 Otrzymana zapłata

<i>W tysiącach złotych</i>	01.01.2017 – 31.12.2017
Zapłacona w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	13 706
Pozostałe formy zapłaty (odroczone płatność lub kompensaty)	-
Razem otrzymana zapłata	13 706

36.6 Analiza aktywów i zobowiązań, nad którymi utracono kontrolę

<i>W tysiącach złotych</i>	30.04.2017
<u>Aktywa trwałe</u>	
Rzeczowe aktywa trwałe	28 255
Wartości niematerialne	2 859
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	401
<u>Aktywa obrotowe</u>	
Zapasy	15 270
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	48 673
Należności z tytułu podatku dochodowego	519
Środki pieniężne	3 698
<u>Zobowiązania długoterminowe</u>	
Kredyty i pożyczki	(1 687)
Świadczenia pracownicze	(5 722)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 539)
<u>Zobowiązania krótkoterminowe</u>	
Kredyty i pożyczki	(15 135)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(47 640)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	(704)
Rezerwy	(84)
Aktywa netto	27 164
Odpis do ceny sprzedaży	(11 989)
Zbyte aktywa netto	15 175

36.7 Wynik na sprzedaży

<i>W tysiącach złotych</i>	01.01.2017 – 31.12.2017
Wartość godziwa otrzymanego wynagrodzenia	13 706
Aktywa netto jednostki zależnej na dzień utraty kontroli po odpisie do ceny sprzedaży	(15 175)
Różnice kursowe, w tym:	8 086
- różnice kursowe z kapitałów	8 583
- inne różnice kursowe	(497)
Koszty związane ze sprzedażą	(818)
Wynik na sprzedaży	5 799

36.8 Wpływy pieniężne netto ze zbycia

<i>W tysiącach złotych</i>	01.01.2017 – 31.12.2017
Otrzymane wynagrodzenie w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	13 706
Pomniejszone o zbyte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(3 698)
	10 008

37. Przeciętne zatrudnienie

	31.12.2018	31.12.2017
Przeciętne zatrudnienie na stanowiskach nierobotniczych	442	502
Przeciętne zatrudnienie na stanowiskach robotniczych	173	210
	615	712

38. Wynagrodzenie wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących (netto bez podatku od towarów i usług)

w tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
A. Osoby zarządzające:	4 140	3 221
1. Neymann Robert	1 200	640
2. Dziki Marek	1 080	1 156
3. Polonek Adam	1 020	1 111
4. Kociński Bogusław	840	34
5. Liu Jubo	-	280
B. Osoby nadzorujące:	200	186
1. Liu Jubo	48	30
2. Trzeciak Dariusz	36	40
3. Borowy Paweł	20	6
4. Chiang Ming-Tso Mark	24	15
5. He Gary	24	6
6. Vaidyanathan Viswanath	24	24
7. Qi Bo	24	6
8. Comberbach David	-	13
9. Dukaczewski Marcin	-	4
10. Gomez Blanco Alejandro	-	18
11. Huang Yu Liang	-	11
12. Siembida Tomasz	-	4
13. Ziegert Sławomir	-	9
C. Razem	4 340	3 407

39. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłacone oraz należne za rok obrotowy

W tysiącach złotych

	31.12.2018	31.12.2017
a) obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych (skonsolidowanego i jednostkowego) ¹⁾	189	736
b) obowiązkowy przegląd półrocznych sprawozdań finansowych (skonsolidowanego i jednostkowego)	105	206
c) inne usługi poświadczające	-	-
d) usługi doradztwa podatkowego	-	-
e) pozostałe usługi	-	-
Razem	294	942

W dniu 12 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza Spółki wyznaczyła PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o.o. Audyt Sp. k. (dawniej PricewaterhouseCoopers Sp. z o. o.) z siedzibą w Warszawie jako podmiot przeprowadzający badanie sprawozdań finansowych Spółki za lata obrotowe kończące się 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2019 r. oraz przeglądu sprawozdań finansowych na dzień 30 czerwca 2018 r. i 30 czerwca 2019 r. (jednostkowego i skonsolidowanego).

¹⁾ W 2018 r. w pozycji obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego w kwocie 189 tys. PLN, kwota 112 tys. PLN stanowi wartość należnego wynagrodzenia, a kwota 77 tys. PLN stanowi wartość utworzonej rezerwy na wynagrodzenie za badanie sprawozdań finansowych za 2018 r. (w 2017 r. w pozycji obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego w kwocie 736 tys. PLN, kwota 438 tys. PLN stanowi wartość zapłaconego wynagrodzenia za rok 2016, kwota 242 tys. PLN wartość utworzonej rezerwy za 2017 r. kwota 56 tys. PLN stanowi wartość należnego wynagrodzenia za rok 2017).

40. Oszacowania i przyjęte założenia do sporządzenia sprawozdania finansowego

Oszacowania i przyjęte założenia podlegają okresowej weryfikacji i są oparte o dane historyczne, dane rynkowe oraz najlepszą wiedzę Grupy na dzień dokonania oszacowania. Grupa dokonuje oszacowań i założeń dotyczących przyszłości. Wyniki tych oszacowań nie są z reguły równe rzeczywistym wynikom. Oszacowania i założenia, które w największym stopniu mogą oddziaływać na wartość bilansową aktywów i zobowiązań dotyczą wartości wyceny inwestycji w spółki zależne i wartości niematerialnych oraz wartości aktywów trwałych wymaganych do produkcji i sprzedaży. W celu określenia wartości odzyskiwalnych tych aktywów Grupa dokonuje projekcji przepływów pieniężnych oraz dokonuje sprawdzenia do przewidywanej ceny sprzedaży netto.

Grupa zidentyfikowała kluczowe założenia, których zmiana w największym stopniu wpływa na oszacowanie wartości odzyskiwalnej aktywów głównie w aspekcie wrażliwości o zmianę stopy dyskontowej pre-tax (WACC) oraz stopy podatkowej (CGU Biolek).

Podstawowe informacje o kluczowych założeniach wyceny znajdują się w tabeli poniżej:

	CGU Bioton (aktywa związane z insuliną i analogami)	CGU Biolek (wartość aktywów)
Wartość z wyceny	936 mln PLN	214,1 mln PLN
Przedział wartości (Analiza wrażliwości)	(WACC +/-1%) zmiana o - 97,0 /+ 116 mln PLN (CAGR +/-1,5%, bez TV) zmiana o (31,9) / + 34,1 mln PLN	(WACC +/-1%) zmiana o – 17,7 /+ 19,8 mln PLN (Stopa podatkowa z 9% do 19%) zmiana o – 22,7 mln PLN
Wartość bilansowa na 31.12.2018	1. Rzeczowe Aktywa Trwałe – 336 mln PLN 2. Wartości Niematerialne RHI, w tym wartość warunkowych praw nabytych od SciGen prezentowanych na dzień 31.12.2018 w należnościach (opis w Nocie 15) – 345 mln PLN 3. Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego – 23, 7 mln PLN łącznie: 705,1 mln PLN	1. Aktywa netto – 3,5 mln PLN 2. Wartość Goodwill – 55,5 mln PLN 3. Wartość wyceny umowy dystrybucyjnej na Chiny netto po podatku odroczonym – 70,7 mln PLN łącznie: 130,0 mln PLN
Przyjęte założenia	Projekcje przepływów pieniężnych oparte zostały o doświadczenie i najlepszą wiedzę Spółki, w tym najważniejsze założenia obejmują: 1. przewidywany wzrost rynku insuliny i analogów, 2. harmonogram rejestracji insuliny na rynkach (założenie wejścia na rynek – ponad 20 krajów w latach 2019- 2020) 3. pozycję konkurencyjną (w tym ceny sprzedaży na rynku) 4. możliwe do uzyskania wolumeny sprzedaży oraz udziały w rynku 5. podpisane umowy z dystrybutorami oraz umowa globalnej dystrybucji insuliny 6. założenia dotyczące wymaganego kapitału pracującego 7. finansowanie rozwoju i rejestracji analogów insuliny w oparciu o umowy z dystrybutorami 8. koszty produkcji na bazie istniejących fabryk produkcyjnych substancji i form gotowych wraz z przyjętymi nakładami na utrzymanie parku maszynowego 9. wymagane koszty rejestracji insuliny 10. rozliczenie aktywa dotyczące odroczonego podatku dochodowego	Projekcje przepływów pieniężnych oparte zostały o doświadczenie i najlepszą wiedzę Spółki, w tym najważniejsze założenia obejmują: 1. przewidywany wzrost wartości sprzedaży produktów ludzkich Intesty/Energast na rynku w Polsce oraz pozostałych rynkach, 2. przewidywany wzrost wartości sprzedaży produktów weterynaryjnych Suilectin oraz dodatków paszowych na rynkach China (umowa podpisana), Unii Europejskiej oraz innych rynkach jak Brazylia, 3. harmonogram rejestracji Suilectin w Chinach 4. pozycję konkurencyjną (w tym ceny sprzedaży na rynku) 5. podpisanie umów z dystrybutorami na nowych rynkach w tym UE 6. założenia dotyczące wymaganego kapitału pracującego 7. koszty produkcji na bazie podpisanych umów produkcji kontraktowej wraz z przyjętymi cenami dostaw 8. rozliczenie aktywa dotyczące odroczonego podatku dochodowego
Okres projekcji	2019-2028 oraz Wartość Rezydualna na bazie wskaźnika wzrostu 0%	2019-2038, bez wartości rezydualnej
Stopa dyskontowa (WACC)	12,08%	16,08%
Stopa CAGR na bazie zdyskontowanych wartości FCF	52,6%	6,34%

41. Wpływ zmian wynikających z zastosowania MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” od 1 stycznia 2018 r. i MSSF 16 „Leasing” na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BIOTON S.A. od 01 stycznia 2019 r.

MSSF 15

Wpływ zmian wynikających z zastosowania MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” na sprawozdanie finansowe od 01 stycznia 2018 r.

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Grupa zastosuje MSSF 15 od dnia wejścia w życie standardu, z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej.

Grupa prowadzi działalność w obszarze produkcji i sprzedaży preparatów insulinowych oraz badań i rozwoju w tym zakresie.

Grupa przeprowadziła analizę umów z klientami, które obowiązywały w 2017 i które będą obowiązywać od 01 stycznia 2018 r.,

(i) największą pozycję w przychodach stanowią umowy na dostawy produktów leczniczych i substancji farmaceutycznych 90%,
(ii) umowy na dostawy towarów, min. wyrobów medycznych i suplementów diety związanych z terapią cukrzycy stanowią 6% przychodów, (iii) pozostałe umowy stanowią 4%.

a) Sprzedaż towarów (produkty lecznicze, substancje farmaceutyczne, wyroby medyczne i suplementy diety)

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, Grupa ocenia, że wpływ przyjęcia MSSF 15 na ujmowanie przychodów oraz wyniki finansowe Spółki z tytułu takich umów nie będzie istotny. Przychód będzie rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem.

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. W Spółce nie występują istotne umowy zawierające prawo zwrotu lub inne zapisy o wynagrodzeniu zmiennym.

Grupa ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym Grupa nie identyfikuje korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

b) Sprzedaż pakietu dóbr i usług lub pakietu kilku usług, świadczonych w różnym okresie

Zgodnie z MSSF 15, cenę transakcyjną przypisuje się do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży. Grupa ocenia, że w wyniku przyjęcia MSSF 15 przypisanie ceny transakcyjnej do dóbr i usług w ramach pakietu, a w konsekwencji ujęcie przychodu, nie ulegnie znaczącej zmianie.

c) Zaliczki otrzymane od klientów

Grupa prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Pozostałe zobowiązania niefinansowe”. Zgodnie z obecną polityką (zasadami) rachunkowości Grupa nie ujmuje kosztów z tytułu odsetek od otrzymanych zaliczek, w tym długoterminowych.

Zgodnie z MSSF 15, Grupa ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodne z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Grupa nie będzie wydzielała istotnego elementu finansowania. W związku z powyższym Grupa ocenia, iż skutek zastosowania MSSF 15 będzie nieistotny.

d) Licencje

MSSF 15 wprowadza nowe zasady rozpoznawania przychodu z udzielonych licencji. Zgodnie ze standardem Zarząd musi ustalić, czy odrębna licencja uprawnia klienta do dostępu do własności intelektualnej lub do korzystania z własności intelektualnej. W zależności od tej klasyfikacji przychód z udzielonej licencji będzie rozpoznawany przez okres udzielenia licencji lub jednorazowo. Spółka w toku swojej działalności na rynkach zagranicznych udziela licencji dla dystrybutorów. W ocenie Spółki udzielane licencje stanowią prawo do korzystania z własności intelektualnej w czasie trwania umowy. Grupa dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 w odniesieniu do umów licencyjnych. Na dzień 01 stycznia 2018 r. Grupa skorygowała przychody uzyskane w latach ubiegłych, do których umowy jeszcze trwają, i dotyczą firm Harbin Gloria Pharmaceuticals Co. Ltd. i Pharamsyntez Nord JSC. Korekty wynoszą odpowiednio do pozycji: (i) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

zwiększenie o kwotę 3 803 tys. PLN, (ii) zyski/(straty) zatrzymane zmniejszenie o kwotę 16 215 tys. PLN, (iii) przychody przyszłych okresów (długoterminowe) zwiększenie o kwotę 18 856 tys. PLN, (iv) przychody przyszłych okresów (krótkoterminowe) zwiększenie o kwotę 1 162 tys. PLN.

Poniżej przedstawiono wpływ korekty wynikającej z zastosowania MSSF 15 na poszczególne pozycje bilansu przekształconego w wyniku korekt opisanych w nocie 42.

SKONSOLIDOWANY BILANS	przekształcony	Korekta wynikająca z MSSF 15 na pierwszy dzień zastosowania	skorygowany
<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017		01.01.2018
AKTYWA			
Aktywa trwałe	846 013	3 803	849 816
Rzeczowe aktywa trwałe	341 916	-	341 916
Wartość firmy	55 534	-	55 534
Inne wartości niematerialne	366 811	-	366 811
Należności długoterminowe	46 950	-	46 950
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32 385	3 803	36 188
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 417	-	2 417
Aktywa obrotowe	252 081	-	252 081
Zapasy	105 061	-	105 061
Krótkoterminowe aktywa finansowe	163	-	163
Należności z tytułu podatku dochodowego	516	-	516
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	101 807	-	101 807
Środki pieniężne	38 687	-	38 687
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5 847	-	5 847
A K T Y W A R A Z E M	1 098 094	3 803	1 101 897
<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017	Korekta wynikająca z MSSF 15	01.01.2018
PASYWA			
Kapitały własne	734 506	(16 215)	718 291
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	740 399	(16 215)	724 184
Kapitał akcyjny	1 717 284	-	1 717 284
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	57 131	-	57 131
Kapitał zapasowy	260 775	-	260 775
Pozostałe kapitały	(267 349)	-	(267 349)
Kapitał z aktualizacji wyceny	6 022	-	6 022
Kapitał rezerwowy z transakcji między akcjonariuszami	(105 070)	-	(105 070)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	41 461	-	41 461
Zyski zatrzymane	(969 855)	(16 215)	(986 070)
Udziały mniejszości	(5 893)	-	(5 893)
Zobowiązania długoterminowe	105 077	18 856	123 933
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	23 431	-	23 431
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 005	-	4 005
Przychody przyszłych okresów	20 139	18 856	38 995
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	46 363	-	46 363
Pozostałe zobowiązania	11 139	-	11 139

Zobowiązania krótkoterminowe	258 511	1 162	259 673
Kredyty w rachunku bieżącym	7 419	-	7 419
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	167 413	-	167 413
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	49 117	-	49 117
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 942	-	1 942
Rezerwy i inne rozliczenia międzyokresowe	32 620	1 162	33 782
P A S Y W A R A Z E M	1 098 094	3 803	1 101 897

MSSF 16

Wpływ zmian wynikających z zastosowania MSSF 16 „Leasing” na sprawozdanie finansowe od 01 stycznia 2019 r.

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera leasing, SKI 15 Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość, tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikacje leasingu operacyjnego i leasingu finansowego. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu w sprawozdaniu z wyników. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później.

Grupa zastosuje standard zgodnie ze zmodyfikowanym podejściem retrospektywnym bez korygowania danych na bilansie otwarcia z efektem od dnia 1 stycznia 2019 roku.

Grupa dokonała identyfikacji kategorii umów nieujmowanych do tej pory jako leasing, które spełniają definicję leasingu zgodnie z MSSF 16.

- (i) Grupa wynajmuje flotę samochodową. Wynajmowane samochody będą wykazane jako aktywa z tytułu praw do użytkowania, a zdyskontowane raty jako zobowiązanie.

Grupa dokonała oceny wartości potencjalnych zobowiązań oraz aktywów z tytułu praw do użytkowania floty samochodowej przyjmując następujące założenia:

- okresem leasingu będzie pozostały okres wynajmu floty od dnia 01 stycznia 2019 r.;
- stopa procentowa leasingu w wysokości 5,98% określona została jako krańcowa stopa pożyczania w Grupie Kapitałowej BIOTON S.A. na podstawie obecnych umów leasingu finansowego oraz kredytowych podwyższona o 1,5 punktu procentowego ze względu na charakterystykę aktywów;

- Grupa wydzieliła komponenty nie leasingowe z umów wynajmu obejmujące koszty ubezpieczenia oraz ryczałtu z tytułu napraw według kwot raportowanych przez leasingodawcę i potraktuje jako płatności leasingowe wyłącznie kwotę finansowania;
- zgodnie z akapitem C8.b.2 standardu Grupa przyjęła, iż wartość aktywów z tytułu prawa użytkowania w momencie zastosowania standardu po raz pierwszy zostanie przyjęta w wartości równej zobowiązaniom.

W wyniku przyjętych założeń oraz przeprowadzonych wyliczeń, w przypadku zastosowania standardu MSSF 16 po raz pierwszy na dzień 01 stycznia 2019 r. wartość zobowiązań leasingowych oraz aktywów z tytułu prawa użytkowania wynosi 2 883 754,74 PLN.

Wpływ zmiany standardu na sprawozdanie finansowe zaprezentowano poniżej:

Porównanie aktywów i zobowiązań leasingowych wg MSSF 16 (w tysiącach złotych)

Przed zmianą	Po zmianie od 01.01.2019						
Usługi obce	Amortyzacja	Odsetki	Razem	Aktywa używane na podstawie umów leasingu	Zobowiązania z tytułu umów leasingu		
					Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Ogółem
3 018	2 844	174	3 018	3 018	1 438	1 580	3 018

(ii) prawo wieczystego użytkowania gruntów

Grupa dokonała oceny wartości potencjalnych zobowiązań oraz aktywów z tytułu prawa wieczystego użytkowania przyjmując następujące założenia:

- okresem leasingu będzie pozostały okres na który wydana jest decyzja od dnia 01 stycznia 2019 r.;
- stopa procentowa leasingu w wysokości 5,76% określona została jako krańcowa stopa pożyczania w Grupie Kapitałowej BIOTON S.A. na podstawie obecnych umów kredytowych podwyższona o 1,5 punktu procentowego ze względu na charakterystykę aktywów;
- Grupa potraktowała płatności do końca trwania praw jako płatności z tytułu finansowania;
- zgodnie z akapitem C8.b.2 standardu Grupa przyjęła, iż wartość aktywów z tytułu prawa użytkowania w momencie zastosowania standardu po raz pierwszy zostanie przyjęta w wartości równej zobowiązaniom.

W wyniku przyjętych założeń oraz przeprowadzonych wyliczeń, w przypadku zastosowania standardu MSSF 16 po raz pierwszy na dzień 01 stycznia 2019 r. wartość zobowiązań leasingowych z tytułu prawa wieczystego użytkowania wieczystego oraz aktywów z tytułu prawa użytkowania wieczystego wynoszą 6 840 537,51 PLN, w tym długoterminowe 6 832 995,09 PLN.

Porównanie aktywów i zobowiązań leasingowych wg MSSF 16 (w tysiącach złotych)

Przed zmianą	Po zmianie od 01.01.2019						
Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego ¹⁾	Amortyzacja	Odsetki	Razem	Aktywa używane na podstawie umów leasingu	Zobowiązania z tytułu umów leasingu		
					Długo-terminowe	Krótko-terminowe	Ogółem
28 525	6 840	21 685	28 525	6 841	6 833	8	6 841

¹⁾suma opłat wg aktualnej wartości do końca okresu użytkowania, tj. do 2089 roku.

42. Informacje liczbowe zapewniające porównywalność danych sprawozdania finansowego za poprzednie okresy (opublikowane) z danymi za okres bieżący.

Korekta błędu (korekta 1) – zmiana rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W 2018 r. Grupa skorygowała bilans otwarcia 2017 r. oraz bilans na dzień 31.12.2017 r. w zakresie podatku odroczonego w związku z inwestycją w Grupę MJ BIOTON Life Sciences LTD. Inwestycja w Grupę MJ BIOTON Life Sciences LTD została sprzedana w 2016 r. i w konsekwencji w całości wyeliminowana ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Niemniej jednak, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym za 2016 r. pominięto korektę konsolidacyjną rozliczającą podatek odroczonego związany z ww. transakcją, co skutkowało zawyżeniem kwoty rezerwy z tytułu podatku odroczonego na dzień 31.12.2016 r.

W konsekwencji, w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy kwota rezerwy z tytułu podatku odroczonego była zawyżona o 5,1 mln zł na dzień 31.12.2016 r. i 31.12.2017 r. a kwota zysków zatrzymanych zaniżona o tę kwotę. W związku z powyższym, ww. korekta wpłynęła na zmniejszenie kwoty rezerwy z tytułu podatku odroczonego w korespondencji z zyskami zatrzymanymi. Korekta nie ma wpływu na dane wynikowe przedstawione za rok 2017, gdyż dotyczy okresów przed 01.01.2017.

Korekta ma wpływ na skonsolidowany bilans na 31.12.2017 i 01.01.2017 (patrz zestawienia zbiorcze korekt poniżej) i nie wpłynęła na pozostałe części skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Korekta 2 - wynikająca z zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego po zastrzeżeniu do śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa skorygowała sprawozdanie finansowe w związku z: (i) otrzymanym zastrzeżeniem audytora do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy na 30 czerwca 2018 r. oraz (ii) otrzymanym zaleceniu Komisji Nadzoru Finansowego wskazującym na zmianę ujęcia skapitalizowanych nakładów na projekty rozwojowe w rachunku zysków i strat do czasu uzyskania rejestracji leków biopodobnych. Grupa od czasu otrzymania zalecenia z KNF przeprowadziła szereg konsultacji, analiz, wymiany korespondencji oraz spotkań z KNF, aby w sposób bardzo szczegółowy wyjaśnić wszystkie przesłanki oraz ryzyka związane z zastosowaniem się do zalecenia. Ostatecznie Zarząd Spółki podjął decyzję o zmianie ujęcia skapitalizowanych nakładów na wartości niematerialne związanych z projektem analogowym odpowiednio w koszty lat 2018, 2017 i lat ubiegłych, tj. w okresie poniesienia nakładów. Wartość nakładów ujętych w rachunku zysków i strat w kosztach badań i rozwoju wyniosła 31,2 mln PLN w roku 2018 oraz 15,9 mln PLN w roku 2017 (38,3 mln PLN w poprzednie okresy poprzez zmianę wyniku z lat poprzednich). Powyższa zmiana ma wpływ na dane porównawcze sprawozdania finansowego. Grupa jednocześnie wskazuje, iż kontynuacja projektu rozwoju analogów jest jednym z priorytetowych projektów rozwojowych Grupy i niezależnie od dokonanej zmiany ujęcia kosztów tego projektu w rachunku zysków i strat projekt jest kontynuowany. Wdrożenie analogów i ich rejestracja jest kluczowym kamieniem milowym w rozwoju Spółki i Grupy Kapitałowej mającym wpływ na osiągnięte przyszłe wyniki.

Do dnia złożenia wniosku do NCBR, w sierpniu 2016 r., Grupa poniosła nakłady w wysokości 33 836 tys. PLN, po złożeniu wniosku do końca 2016 r. w wysokości 4 450 tys. PLN, w 2017 r. w wysokości 15 886 tys. PLN, łącznie do 31 grudnia 2017 r. kwota nakładów wynosiła 54 172 tys. PLN. Grupa uważa, że po zakończeniu projektu powstanie podatkowe prawo do uznania poniesionych nakładów za koszt uzyskania przychodów (jako amortyzacja powstałej wartości niematerialnej, którą Grupa będzie amortyzować, lub koszt jednorazowo w przypadku, gdyby wartość niematerialna nie powstała), w związku z tym Grupa zawiązała aktywo z tytułu podatku odroczonego w wysokości 19% odpisywanych (dla celów księgowych) nakładów. Stan aktywa z tytułu podatku odroczonego na 31 grudnia 2017 r. z tego tytułu wynosił 10 293 tys. PLN, a na 31 grudnia 2018 r. 16 234 tys. zł.

Korekta 3 – korekta udziałów mniejszości

Korekta udziałów mniejszości związana jest z wysięgowaniem wartości bilansowej udziałów mniejszości na spółce zależnej sprzedanej przez Grupę w okresie poprzedzającym bilans otwarcia okresu porównawczego (1 stycznia 2017 r.).

Wpływ powyższych korekt na skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawiono poniżej:

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>W tysiącach złotych</i>	opublikowany		przekształcony
	1.01.2017 - 31.12.2017	Korekta 2	1.01.2017 - 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży	361 649		361 649
Koszt własny sprzedaży	(169 540)	-	(169 540)
Koszty przestojów i niewykorzystanych mocy produkcyjnych	(5 838)	-	(5 838)
Zysk brutto na sprzedaży	186 271	-	186 271
Pozostałe przychody operacyjne	5 396	-	5 396
Koszty sprzedaży	(103 354)	-	(103 354)
Koszty ogólnego zarządu	(54 003)	-	(54 003)
Koszty badań i rozwoju, w tym:	(8 854)	(15 885)	(24 739)
<i>Koszty projektu analogów</i>	-	(15 885)	(15 885)
<i>Pozostałe koszty badań i rozwoju</i>	(8 854)	-	(8 854)
Pozostałe koszty operacyjne	(7 426)	-	(7 426)
Zysk / (Strata) brutto na działalności operacyjnej	18 030	(15 885)	2 145
Przychody finansowe	756	-	756
Koszty finansowe	(24 627)	-	(24 627)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(23 871)	-	(23 871)
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem	(5 841)	(15 885)	(21 726)
Podatek dochodowy	(8 624)	3 018	(5 606)
Zysk / (Strata) z działalności kontynuowanej	(14 465)	(12 867)	(27 332)
Zysk / (Strata) z działalności zaniechanej	7 271	-	7 271
Zysk / (Strata) netto	(7 194)	(12 867)	(20 061)
<i>Przypisany</i>			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(7 266)	(12 867)	(20 133)
Akcjonariuszom mniejszościowym	72	-	72
Zysk / (Strata) netto	(7 194)	(12 867)	(20 061)
Średnia ważona liczba akcji (w szt.)	85 864 200	85 864 200	85 864 200
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji	85 864 200	85 864 200	85 864 200
Zysk / (Strata) na jedną akcję (w złotych)			
Podstawowy	(0,08)	(0,15)	(0,23)
Rozwodniony	(0,08)	(0,15)	(0,23)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

<i>W tysiącach złotych</i>	opublikowany 1.01.2017 - 31.12.2017	Korekta 2	skorygowany 1.01.2017 - 31.12.2017
Zysk / (Strata) netto za okres sprawozdawczy	(7 194)	(12 867)	(20 061)
Pozostałe składniki dochodów całkowitych:			
Składniki, które mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat:			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(33 252)		(33 252)
Składniki, które nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat			
Wycena aktuarialna rezerwy emerytalnej	(148)		(148)
Aktywo na podatek odroczony od wyceny aktuarialnej	23		23
Całkowite dochody ogółem rozpoznane za okres	(40 571)	(12 867)	(53 438)
Przypisane:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(42 166)	(12 867)	(55 033)
Udziałowcom mniejszościowym	1 595	-	1 595

SKONSOLIDOWANY BILANS <i>W tysiącach złotych</i>	opublikowany			przekształcony	
	31.12.2017	Korekta 1	Korekta 2	Korekta 3	31.12.2017
AKTYWA					
Aktywa trwałe	889 892	-	(43 879)	-	846 013
Rzeczowe aktywa trwałe	341 916		-		341 916
Wartość firmy	55 534		-		55 534
Inne wartości niematerialne	420 983		(54 172)		366 811
Należności długoterminowe	46 950		-		46 950
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22 092		10 293		32 385
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 417		-		2 417
Aktywa obrotowe	252 081	-	-	-	252 081
Zapasy	105 061		-		105 061
Krótkoterminowe aktywa finansowe	163		-		163
Należności z tytułu podatku dochodowego	516		-		516
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	101 807		-		101 807
Środki pieniężne	38 687		-		38 687
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5 847		-		5 847
A K T Y W A R A Z E M	1 141 973	-	(43 879)	-	1 098 094
<i>W tysiącach złotych</i>	31.12.2017				31.12.2017
PASYWA					
Kapitały własne	773 254	5 131	(43 879)	-	734 506
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	788 813	5 131	(43 879)	(9 666)	740 399
Kapitał akcyjny	1 717 284		-		1 717 284
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	57 131		-		57 131
Kapitał zapasowy	260 775		-		260 775
Pozostałe kapitały	(267 349)		-		(267 349)
Kapitał z aktualizacji wyceny	6 022		-		6 022
Kapitał rezerwowy z transakcji między akcjonariuszami	(105 070)		-		(105 070)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	41 461		-		41 461
Zyski zatrzymane	(921 441)	5 131	(43 879)	(9 666)	(969 855)
Udziały mniejszości	(15 559)		-	9 666	(5 893)
Zobowiązania długoterminowe	110 208	(5 131)	-	-	105 077
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	23 431		-		23 431
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 005		-		4 005
Przychody przyszłych okresów	20 139		-		20 139
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	51 494	(5 131)	-		46 363
Pozostałe zobowiązania	11 139		-		11 139
Zobowiązania krótkoterminowe	258 511	-	-	-	258 511
Kredyty w rachunku bieżącym	7 419		-		7 419
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	167 413		-		167 413
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	49 117		-		49 117
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 942		-		1 942
Rezerwy i inne rozliczenia międzyokresowe	32 620		-		32 620
P A S Y W A R A Z E M	1 141 973	-	(43 879)	-	1 098 094

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

W tysiącach złotych

	opublikowany 1.01.2017 - 31.12.2017	Korekta 2	przekształcony 1.01.2017 - 31.12.2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk / (Strata) netto	(7 194)	(12 867)	(20 061)
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	33 426		33 426
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych netto	12 294		12 294
Odsetki i dywidendy zapłacone netto	(3 261)		(3 261)
(Zyski)/straty z działalności inwestycyjnej	(5 587)		(5 587)
Podatek dochodowy bieżącego okresu	4 794		4 794
Podatek dochodowy zapłacony	(4 021)		(4 021)
Pozostałe pozycje netto	33		33
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	30 484	(12 867)	17 617
Zmiana kapitału obrotowego:			
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	(15 979)		(15 979)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	14 560		14 560
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	(17 052)		(17 052)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych	10 542	(3 018)	7 524
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu rezerw	(4 320)		(4 320)
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu przychodów przyszłych okresów	(732)		(732)
Środki pieniężne z działalności operacyjnej	17 503	(15 885)	1 618
Przepływ środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy:	10 402	-	10 402
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	278		278
Zbycie spółek zależnych po pomniejszeniu o środki pieniężne	10 008		10 008
Pozostałe wpływy	116		116
Wydatki:	(35 330)	15 885	(19 445)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(33 667)	15 885	(17 782)
Nabycie aktywów finansowych	(37)		(37)
Pozostałe wydatki	(1 626)		(1 626)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(24 928)	15 885	(9 043)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy:	64 235	-	64 235
Kredyty i pożyczki	64 235		64 235
Wydatki:	(108 037)	-	(108 037)
Spląty kredytów i pożyczek	(92 746)		(92 746)
Odsetki i inne opłaty	(10 230)		(10 230)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(5 061)		(5 061)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(43 802)	-	(43 802)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, w tym:	(51 227)	-	(51 227)
<i>zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych</i>	<i>2 864</i>		<i>2 864</i>
Środki pieniężne na początek okresu	89 914		89 914
Środki pieniężne w ramach aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(1 327)		(1 327)
Środki pieniężne na początek okresu (wartość bilansowa)	88 587	-	88 587
Środki pieniężne na koniec okresu	38 687	-	38 687
Kredyty w rachunku bieżącym	(7 419)		(7 419)
Środki pieniężne na koniec okresu po wyłączeniu kredytów w rachunku bieżącym	31 268	-	31 268

SKONSOLIDOWANY BILANS

W tysiącach złotych

opublikowany

przekształcony

01.01.2017

Korekta 1

Korekta 2

Korekta 3

01.01.2017**AKTYWA**

	01.01.2017	Korekta 1	Korekta 2	Korekta 3	01.01.2017
Aktywa trwałe	929 675	-	(31 012)	-	898 663
Rzeczowe aktywa trwałe	344 354		-	-	344 354
Wartość firmy	55 534		-	-	55 534
Inne wartości niematerialne	438 194		(38 286)	-	399 908
Należności długoterminowe	56 929		-	-	56 929
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32 267		7 274	-	39 541
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 397		-	-	2 397
Aktywa obrotowe	365 512	-	-	-	365 512
Zapasy	117 142		-	-	117 142
Należności z tytułu podatku dochodowego	431		-	-	431
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	77 312		-	-	77 312
Środki pieniężne	88 587		-	-	88 587
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	7 283		-	-	7 283
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	74 757		-	-	74 757
A K T Y W A R A Z E M	1 295 187	-	(31 012)	-	1 264 175

W tysiącach złotych

01.01.2017**01.01.2017****PASYWA**

Kapitały własne	813 825	5 131	(31 012)	-	787 944
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	830 979	5 131	(31 012)	(9 666)	795 432
Kapitał akcyjny	1 717 284		-	-	1 717 284
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	57 131		-	-	57 131
Kapitał zapasowy	260 775		-	-	260 775
Pozostałe kapitały	(272 129)		-	-	(272 129)
Kapitał z aktualizacji wyceny	6 022		-	-	6 022
Kapitał rezerwowy z transakcji między akcjonariuszami	(105 070)		-	-	(105 070)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	76 236		-	-	76 236
Zyski zatrzymane	(909 270)	5 131	(31 012)	(9 666)	(944 817)
Udziały mniejszości	(17 154)		-	9 666	(7 488)
Zobowiązania długoterminowe	138 729	(5 131)	-	-	133 598
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	47 509		-	-	47 509
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 055		-	-	4 055
Przychody przyszłych okresów	20 391		-	-	20 391
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	55 574	(5 131)	-	-	50 443
Pozostałe zobowiązania	11 200		-	-	11 200
Zobowiązania krótkoterminowe	342 633	-	-	-	342 633
Kredyty w rachunku bieżącym	7 093		-	-	7 093
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	174 641		-	-	174 641
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	72 494		-	-	72 494
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	2 650		-	-	2 650
Rezerwy i inne rozliczenia międzyokresowe	25 376		-	-	25 376
Zobowiązania związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	60 379		-	-	60 379
P A S Y W A R A Z E M	1 295 187	-	(31 012)	-	1 264 175

43. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

- W dniu 03 stycznia 2019 r. Spółka otrzymała informację, że Trybunał Arbitrażowy Międzynarodowej Izby Handlowej oddalił wniosek firmy Biopartners GmbH z siedzibą w Baar, Szwajcaria („Biopartners”), w której Spółka posiada – za pośrednictwem Biopartners Holdings AG z siedzibą w Baar, Szwajcaria – 100% udziałów, w którym domagała się od LG Chem, Ltd. z siedzibą w Seulu, Korea („LG Chem”) o odszkodowanie z tytułu niewykonania przez LG Chem zobowiązań określonych Umową rozwojowo-licencyjną (en. License and Development Agreement) z 16 października 2001 r.

Trybunał w orzeczeniu arbitrażowym zasądził pokrycie kosztów przez Biopartners w wysokości 315 000 USD plus koszty prawne 2 802 305 USD z odsetkami w wysokości 5,33% od 02 stycznia 2019 r. Firma Biopartners będzie analizowała uzasadnienie orzeczenia Trybunału Arbitrażowego oddalające roszczenie. Na dzień 31.12.2018 nie występowało zobowiązanie. Biopartners GmbH (Szwajcaria) w dniu 12 marca 2019 r. oraz Biopartners Holdings AG w dniu 13 marca 2019 r. złożyły wnioski o ogłoszenie upadłości. Procedura upadłościowa rozpoczęła się w dniu 21 marca 2019 r. Spółki zostały umieszczone w rejestrze handlowym jako „w likwidacji”. Spółki nie mają możliwości prowadzenia działalności gospodarczej i nie mają dostępu do kont bankowych. Szacuje się, że całe postępowanie upadłościowe zajmie ok. siedmiu miesięcy dla obu firm, ponieważ spółki nie posiadają aktywów. W następstwie zakończenia postępowania upadłościowego spółki zostaną usunięte z rejestru handlowego. Ze względu na powyższe w dniu rozpoczęcia procedury upadłościowej Spółka utraciła kontrolę nad Biopartners GmbH (Szwajcaria) oraz Biopartners Holdings AG.

- W dniu 14 stycznia 2019 r. Spółka, jako kredytobiorca oraz Bioton Marketing Agency Sp. z o.o. i Biolek Sp. z o.o., jako gwaranci, zawarły z BANK OF CHINA (LUXEMBOURG) S.A. z siedzibą w Luksemburgu, działająca przez BANK OF CHINA (LUXEMBOURG) S.A. (SPÓŁKA AKCYJNA) ODDZIAŁ W POLSCE z siedzibą w Warszawie (Bank) umowę kredytową - Senior Facility Agreement (Umowa Kredytu) na podstawie której Bank udzielił Spółce kredytu w maksymalnej kwocie 12.000.000 EUR (słownie: dwanaście milionów euro), (Kredyt).

Kredyt został zaciągnięty w celu refinansowanie zadłużenia w ING Bank Śląski Spółka Akcyjna (spłata całości istniejącego zadłużenia) i finansowanie ogólnych potrzeb operacyjnych Spółki.

Umowa Kredytu zawarta jest na okres 4 lat od pierwszej daty wypłaty Kredytu. Kredyt będzie spłacany w terminach wynikających z harmonogramu przewidzianego w Umowie Kredytu, w ratach kwartalnych.

Kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, stanowiącej sumę stawki EURIBOR w odniesieniu do depozytów w euro na okres 3 miesięcy oraz marży.

Wierzytelności Banku wobec Kredytobiorcy z tytułu Kredytu będą zabezpieczone, między innymi:

1. zastawem finansowym i rejestrowym na akcjach Spółki, w ilości 4 293 210 co stanowi 5% akcji Spółki, będących w posiadaniu spółki UniApek S.A. z siedzibą w Warszawie;
2. gwarancją korporacyjną udzieloną przez spółki Bioton Marketing Agency Sp. z o.o. i Biolek Sp. z o.o. (Gwaranci);
3. zastawem finansowym i rejestrowym na udziałach w spółce Bioton Marketing Agency Sp. z o.o. oraz Biolek Sp. z o.o.;
4. hipoteką umowną łączną o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia do sumy 18.000.000 EUR (słownie: osiemnaście milionów euro) (Hipoteka), (obecnie zabezpieczenie kredytu w ING Bank Śląski Spółka Akcyjna), która zostanie ustanowiona na:
 - 4.1 zabudowanej nieruchomości gruntowej, której użytkownikiem wieczystym jest Spółka, położonej w miejscowości Macierzysz, gmina Ożarów Mazowiecki, województwo mazowieckie, składającej się z działek gruntu oznaczonych numerami ewidencyjnymi 4/97, 4/94, 4/93, 4/91, 4/95, 4/90 oraz 4/99, o łącznej powierzchni 3,6700 ha, dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr WA1P/00112477/9; oraz
 - 4.2 zabudowanej nieruchomości gruntowej, której użytkownikiem wieczystym jest Spółka, położonej w miejscowości Macierzysz, gmina Ożarów Mazowiecki, województwo mazowieckie, składającej się z działek gruntu oznaczonych

numerami ewidencyjnymi 4/87 oraz 4/88, o łącznej powierzchni 771,0000 m², dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą nr WA1P/00112475/5;

5. zastawem finansowym i rejestrowym na rachunkach bankowych Spółki prowadzonych przez Bank;
6. pełnomocnictwem na rzecz Banku do rachunków bankowych Spółki prowadzonych przez Bank;
7. blokadą na rachunkach bankowych Spółki prowadzonych przez Bank;
8. zastawem rejestrowym, o najwyższym pierwszeństwie na wybranych środkach trwałych (t.j. linii produkcyjnej oraz innych urządzeniach o wartości 22.624.730 PLN) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej będących obecnie zabezpieczeniem w ING Bank Śląski S.A.;
9. zastawem rejestrowym, o najwyższym pierwszeństwie na środkach ruchomych (t.j. części zapasów insuliny w ilości 50 kg) wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej;
10. przelewem na zabezpieczenie praw i wierzytelności przysługujących Spółce z tytułu umów ubezpieczenia dotyczących aktywów, na których Spółka ustanowi zabezpieczenia na rzecz Banku zgodnie z Umową Kredytu;
11. oświadczeniem (spółki Bioton S.A., Bioton Marketing Agency Sp. z o.o., Biolek Sp. z o.o. i UniApek S.A.) o poddaniu się egzekucji zgodnie z art. 777 Kodeksu Postępowania Cywilnego.

Ponadto, Gwaranci udzielą poręczenia do maksymalnej kwoty 9 mln EUR za terminowe wykonanie przez Spółkę wszystkich obowiązków wynikających z Umowy Kredytowej i dokumentów zabezpieczeń.

Z tytułu udzielonego Kredytu Spółka i Gwaranci zobowiązali się m.in. do: (i) nie wypłacania dywidendy, należności, wynagrodzeń lub innych wypłat na rzecz akcjonariuszy bez zgody Banku; (ii) nie zaciągania lub powstania zobowiązań finansowych (np. kredyt, pożyczka, poręczenie) innych niż przewidziane Umową Kredytową.

Bank ma prawo do żądania przedterminowej spłaty części lub całości Kredytu albo anulowania wypłaty w przypadkach gdy m.in.: (i) wystąpi niezgodność z prawem Umowy Kredytu, (ii) bez zgody Banku, UniApek S.A. przestanie być największym akcjonariuszem Spółki, (iii) bez zgody Banku, Spółka rozporządzi składnikami majątkowymi, (iv) wskazane w Umowie Kredytowej wskaźniki finansowe spadną poniżej wartości tam wskazanej.

W pozostałych warunkach Umowa Kredytu nie odbiega treścią od powszechnie przyjętych wzorów na rynkach międzynarodowych i krajowych opracowanych przez Loan Market Association („LMA”). *Patrz również nota 25.*

- W dniu 14 lutego 2019 r. zostały powzięte przez organy SciGen PTE Ltd. (dawniej SciGen Ltd.) z siedzibą w Singapurze („SciGen”) uchwały zezwalające SciGen m.in. na rozwiązanie umowy licencyjnej i o podział zysku z dnia 29 grudnia 2011 roku, umowy o podział zysku z dnia 3 stycznia 2016 roku, przeniesienie praw do szeregu znaków towarowych oraz przeniesienie uprawnienia do dostępu do rynków, przyznanego SciGen na mocy umów z dnia 1 kwietnia 2002 roku oraz 5 maja 2003 roku („Uchwały”).

Podjęcie Uchwał było ostatnim z warunków rozliczenia transakcji objętej umowami z dnia 15 maja 2018 roku, w zakresie rozliczenia zobowiązania SciGen wobec Emitenta z tytułu udzielonych pożyczek, w kwocie 29,9 mln USD, które to zobowiązanie z chwilą podjęcia Uchwał zostało w całości zaspokojone.

- W dniu 8 stycznia 2019 r. Spółka rozpoczęła z Sequoia negocjacje Umowy związane z transakcją, w ramach której Sequoia zbędzie na rzecz Sequoia Pharmaceuticals przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 551 Kodeksu cywilnego („Przedsiębiorstwo”), w skład którego wchodzi m. in. prawa Sequoia wynikające z Umowy.
- W dniu 13 lutego 2019 r. Spółka, Sequoia sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Sequoia”), Sequoia Pharmaceuticals sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie („Sequoia Pharmaceuticals”) i Jarosław Wypych („Gwarant”) podpisali Warunkowe Porozumienie o przeniesieniu praw i obowiązków (z Aneksem), wynikających z zawartej przez Emitenta i Sequoia w dniu 12 lipca 2018 r. i zmienionej aneksem nr 1 z dnia 17 września 2018 r. Umowy współpracy w zakresie produkcji, dystrybucji i promocji produktów leczniczych, wyrobów medycznych i żywności funkcjonalnej („Umowa”) („Porozumienie”).

Niniejsze Porozumienie zostało zawarte, gdyż Sequoia zamierza zrealizować transakcję, w ramach której Sequoia zbędzie na rzecz Sequoia Pharmaceuticals przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55 § 1 Kodeksu cywilnego („Przedsiębiorstwo”), w skład którego wchodzi m. in. prawa Sequoia wynikające z Umowy.

Na mocy Porozumienia Sequoia Pharmaceuticals m.in. oświadcza i zapewnia Bioton, że:

- a) w trakcie obowiązywania Umowy niemożliwe będzie, bez pisemnej zgody Bioton późniejsze przystąpienie do Sequoia Pharmaceuticals podmiotów konkurencyjnych wobec Bioton oraz ustanowienie zabezpieczeń co do zbycia lub obciążenia udziałów na rzecz podmiotu konkurencyjnego wobec Bioton;
- b) w trakcie obowiązywania Umowy, Sequoia Pharmaceuticals będzie posiadała pełny tytuł prawny do Przedsiębiorstwa i bez zgody Bioton nie zostaną na nim ustanowione żadne Obciążenia w tym na prawach do produktu leczniczego Cartexan i prawa będą przysługiwały przez cały okres obowiązywania umowy dystrybucyjnej z Bioberica S.a.u.;
- c) Sequoia Pharmaceuticals nie jest i w trakcie obowiązywania Umowy nie będzie zobowiązana do zbycia Przedsiębiorstwa ani do ustanowienia Obciążenia na Przedsiębiorstwie pod jakimkolwiek tytułem;
- d) długi Sequoia wynikające z układu z wierzycielami w ramach postępowania restrukturyzacyjnego zostaną należycie spłacone najpóźniej w dniu zbycia Przedsiębiorstwa na rzecz Sequoia Pharmaceuticals (warunek został spełniony).

Sequoia Pharmaceuticals zobowiązana jest do przejęcia praw i obowiązków podmiotu odpowiedzialnego będącego właścicielem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego Cartexan.

W przypadku, gdy którekolwiek z Oświadczeń złożonych przez Sequoia Pharmaceuticals w Porozumieniu okaże się nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd, Bioton będzie przysługiwać prawo do żądania od Sequoia Pharmaceuticals, zapłacenia kwoty w odpowiedniej wysokości, tak aby Bioton znalazł się w takim położeniu, w jakim byłby w przypadku, gdyby to Oświadczenie było prawdziwe, kompletne i niewprowadzające w błąd.

Porozumienie zawarte jest pod niżej wymienionymi warunkami zawieszającymi:

1. nie później niż do dnia 14 lutego 2019 r. Sequoia oraz Sequoia Pharmaceuticals zawrą w sposób ważny i skuteczny umowę, na mocy której Przedsiębiorstwo zostanie zbyte na rzecz Sequoia Pharmaceuticals (warunek został spełniony);
2. w dniu zawarcia umowy zbycia Przedsiębiorstwa przez Sequoia na rzecz Sequoia Pharmaceuticals, Sequoia Pharmaceuticals dostarczy Bioton oryginały oświadczeń o wygaśnięciu wierzycelności oraz o zrzeczeniu się zastawu rejestrowego i zastawu zwykłego wierzyciela Sequoia, (warunek został spełniony);
3. Bioton oraz Sequoia Pharmaceuticals podpiszą warunkową umowę ustanowienia zastawów zwykłych i zastawów rejestrowych na określonych przedmiotach zastawu, a skuteczne ustanowienie ww. zabezpieczeń będzie możliwe najpóźniej w dniu zbycia Przedsiębiorstwa przez Sequoia na rzecz Sequoia Pharmaceuticals (warunek został spełniony);
4. najpóźniej w dniu zawarcia niniejszego Porozumienia, Sequoia przeniesie na Sequoia Pharmaceuticals ogół praw i obowiązków wynikających z umów zawartych z Bioberica S.a.u (warunek został spełniony);
5. najpóźniej w dniu zawarcia niniejszego Porozumienia, Sequoia Pharmaceuticals złoży Bioton ofertę, dot. sprzedaży ogółu praw i obowiązków Sequoia Pharmaceuticals wynikających z umowy zawartej w dniu 25.08.2015 r. pomiędzy Bioberica S.a.u. a Sequoia oraz ofertę przeniesienia praw i obowiązków z umowy rejestracji i utrzymania domeny internetowej cartexan.pl, zawartej między Sequoia a nazwa.pl (warunek został spełniony);
6. w dniu zawarcia umowy zbycia Przedsiębiorstwa na rzecz Sequoia Pharmaceuticals, Sequoia Pharmaceuticals dostarczy Bioton oryginał oświadczenia o zbyciu obligacji serii B wyemitowanych przez Sequoia i potwierdzenie braku zabezpieczeń (warunek został spełniony);

Dodatkowo na mocy Porozumienia zostało ustanowione poręczenie do kwoty w wysokości 1 mln PLN (słownie: jeden milion złotych), na okres do dnia 31 grudnia 2023 roku co do wykonania zobowiązań Sequoia Pharmaceuticals wynikających z Porozumienia w przypadku ich niewykonania.

Bioton, niezależnie od postanowień Umowy, przysługuje prawo wypowiedzenia Umowy ze skutkiem natychmiastowym, na zasadach jak opisano w Umowie, jeżeli w terminie 90 dni od dnia zawarcia Porozumienia nie dojdzie do skutecznego ustanowienia zastawów rejestrowych ustanowionych na podstawie umowy, o której mowa w punkcie 3 powyżej.

Powyższa zmiana struktury nie zmienia komercyjnych zasad współpracy pomiędzy Stronami.

Ponadto żadna ze spółek Grupy BIOTON S.A. nie była stroną umów o łączeniu z inną spółką lub spółkami, wobec żadnej ze spółek Grupy BIOTON S.A. (poza opisanymi w punkcie 1.1.4) nie toczą się postępowania: upadłościowe, układowe ani likwidacyjne, ani według najlepszej wiedzy spółek Grupy nie istnieją okoliczności, które mogą doprowadzić do wszczęcia takich postępowania. Wobec żadnej ze spółek Grupy BIOTON S.A. nie toczą się postępowania: ugodowe, arbitrażowe lub egzekucyjne, które nie zostały opisane w niniejszym sprawozdaniu finansowym a ich wynik ma lub może mieć istotne znaczenie dla działalności Grupy.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
Robert Neymann	Prezes Zarządu	
Adam Polonek	Członek Zarządu	

Warszawa, 30 kwietnia 2019 r.